
EU-hankintailmoitus, erityisalat OSALLISTUMISPYYNTÖ 299815

Mikkelin vesilaitoksen MBR-puhdistamon ja vesilaitoksen omistamien jätevedenpuhdistamoiden operointipalvelut sekä yrityskumppanuus puhdistamoon liittyvien palvelujen kehittämiseksi

I Kohta: Hankintaviranomainen

I.1) Nimi ja osoitteet

Virallinen nimi	Mikkelin kaupunki
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus	0165116-3
Postiosoite	PL 33
Postitoimipaikka	Mikkeli
Postinumero	50101
Maa	Suomi
Yhteyshenkilö	Jarmo Autere
Puhelin	+358 447942660
Sähköpostiosoite	jarmo.autere@mikkeli.fi
NUTS-koodi	Etelä-Savo F11D1
Pääasiallinen osoite (URL)	https://www.mikkeli.fi/
Hankkijaprofiilin osoite (URL)	https://www.mikkeli.fi/sisalto/palvelut/elinkeinot/hankinnat

Tilajat (Mukana olevat yhteisöt)

Virallinen nimi	Mikkelin Vesiliikelaitos
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus	0165116-3
Postiosoite	Mannerheimintie 1 2. krs
Postitoimipaikka	Mikkeli
Postinumero	50100
Maa	Suomi
Yhteyshenkilö	Reijo Turkki
Sähköpostiosoite	reijo.turkki@mikkeli.fi
NUTS-koodi	Etelä-Savo F11D1
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.mikkelinvesi.fi
Virallinen nimi	Mikkelin Kehitysyhtiö Miksei OY
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus	0600598-8
Postiosoite	Sammonkatu 12
Postitoimipaikka	Mikkeli
Postinumero	50130

Maa	Suomi
Yhteishenkilö	Juha Kauppinen
Puhelin	+358 440361616
Sähköpostiosoite	juha.kauppinen@mikseimikkeli.fi
NUTS-koodi	Etelä-Savo F1D1
Pääasiallinen osoite (URL)	https://mikseimikkeli.fi

I.2) Yhteishankinta

Sopimukseen sisältyy yhteishankintaa

I.3) Viestintä

Hankinta-asiakirjat ovat suoraan saatavilla täydellisinä, rajoituksetta ja maksutta osoitteesta

<https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli?id=299815&tpk=8b842de5-76e5-42e8-b831-53f930357837>

Lisätietoja saa

Edellä mainittu osoite (Kohta I.1)

Tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtävä/jätettävä

Sähköisesti osoitteessa

<https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli?id=299815&tpk=8b842de5-76e5-42e8-b831-53f930357837>

I.6) Pääasiallinen toimiala

Vesihuolto

II Kohta: Hankinnan kohde

Hankinnan kohde

II.1 Hankinnan laajuus

II.1.1) Nimi

Mikkelin vesilaitoksen MBR-puhdistamon ja vesilaitoksen omistamien jätevedenpuhdistamoiden operointipalvelut sekä yrityskumppanuus puhdistamoon liittyvien palvelujen kehittämiseksi

II.1.2) Pääasiallinen CPV-koodi

Päänimikkeistö

Vesihuolto ja siihen liittyvät palvelut (65100000-4)

II.1.3) Sopimuksen tyyppi

Palvelut

II.1.4) Lyhyt kuvaus

Hankintailmoituksen julkaisee Mikkelin kaupunki vesilaitoksensa puolesta. Hankintapäätöksen tekee Mikkelin kaupunginhallitus. Mikkelin Kehitysyhtiö Miksei Oy on mukana hankinnassa edustamassa perustettavaa Ecosairila Business Park Oy:tä tai mahdollisesti myöhemmin perustettavan yhtiön Mikkelin kaupunkikonsernin osakkaita.

Hankinnan kohteena on Mikkelin uuden MBR-tekniikkaan perustuvan jätevedenpuhdistamon, Mikkelin vesilaitoksen omistamien muiden alueellisten jätevedenpuhdistamoiden sekä keskuspumppaamon operointi- ja kunnossapitopalvelut.

Kohteet :

- Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo
- Ristiinan jätevedenpuhdistamo
- Suomenniemen jätevedenpuhdistamo
- Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
- Anttolan jätevedenpuhdistamo
- Kenkäveronniemen keskuspumppaamo

Tarjoaja sitoutuu tarjouksen jättäessään kahteen tilaajan optioon:

Optio 1: Metsäsairilan jätevedenpuhdistamon koelinjojen ja uusiovesilaitoksen operointipalvelut

Optio 2: Yrityskumppanuus puhdistamoon liittyvien palvelujen kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi

HUOM !: Kaikki liitteenä toimitettavat asiakirjat ovat luonnoksia. Ne tarkentuvat ja täydentyvät kilpailullisen neuvottelumenettelyn sisäiseen tarjouspyyntöön.

Hankinnan arvo enintään 6 000 000,00 € (alv 0%), sisältäen optioiden arvot.

Tilaajan tavoitteena on löytää palveluntarjoaja tai konsortio, joka kykenee tarjoamaan varsinaisen operointipalvelun, option 1 palvelut ja sekä yhteistyömallin (optio 2) tilaajan kannalta tyydyttävällä tavalla. Optioiden lunastamisen vaihtoehtona tilaaja varaa itselleen oikeuden niiden kilpailuttamiselle erillisellä kilpailutuksella.

II.1.5) Arvioitu kokonaisarvo

Arvo ilman alv:tä 6 000 000,00 €

II.1.6) Osia koskevat tiedot

Tätä sopimusta ei ole jaettu osiin

II.2.2) CPV-lisäkoodi(t)

Päänimikkeistö

Vedenpuhdistamon käyttö (65120000-0)

Päänimikkeistö

(4) Tutkimus- ja kehityspalvelut ja niihin liittyvät konsulttipalvelut (73000000-2)

Päänimikkeistö

Korjaus- ja huoltopalvelut (50000000-5)

II.2.3) Suorituspaikka

NUTS-koodi

Etelä-Savo FI1D1

Pääasiallinen suorituspaikka

Mikkeli ja Mikkelin seutukunta

II.2.4) Kuvaus hankinnasta

Mikkelin Vesilaitos

Mikkelin Vesilaitos vastaa Mikkelin alueen vesihuollosta. Vesihuoltoa on vedenhankinta ja -jakelu, viemärointi ja jätevesien käsittely. Raakavesi otetaan pohja- tai pintavesiesiintymästä, puhdistetaan ja johdetaan vesijohtoja pitkin kuluttajille. Käytön jälkeen vedestä tulee jätevettä, joka johdetaan viemärin kautta käsittelyyn jätevedenpuhdistamolle ja puhdistettuna takaisin vesistöön. Tämä hankinta koskee vesihuollon osalta vain jätevedenkäsittelyn operointi- ja kunnossapitopalveluja.

Hankintaprosessin kuvaus

Hankinta toteutetaan kilpailullisena neuvottelumenettelynä. Hankintamenettely on kaksivaiheinen. Vaiheessa 1 tilaaja valitsee maksimissaan kolme ehdottomat kelpoisuusvaatimukset täyttävää neuvottelukumppania neuvotteluihin ja neuvottelee ehdokkaiden kanssa lopullisen palvelukokonaisuuden sisällöstä. Neuvotteluihin pääsyn valintaperusteena ovat laadulliset kriteerit. Neuvotteluissa käydään läpi tilaajan esittämä asialista sekä neuvottelujen aikana mahdollisesti esiin tulevat täydentävät aiheet. Tilaaja päättää vaiheen 1 ilmoittamalla neuvottelujen päättymisestä ehdokkaille. Tilaaja käynnistää vaiheen 2 julkaisemalla menettelyn sisäisellä rajoitetulla menettelyllä, kilpailullisen neuvottelumenettelyn perusteella laaditun tarjouspyynnön. Valintaperusteena lopullisessa tarjouspyynnössä on kokonaistaloudellinen edullisuus (hinta sekä laatukriteerit).

Hankinnan sisältö (kuvattu tarkemmin liitteessä 1 Hankinnan kuvaus):

1. Metsä-Sairilan alueelle sijoittuvan MBR-puhdistamon operointi- ja kunnossapitotoiminnot sekä Mikkelin vesilaitoksen omistamien jätevedenpuhdistamoiden ja keskuspumppaamon operointi- ja kunnossapitopalvelut.

Kohteet:

- Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo (MBR)
- Ristiinan jätevedenpuhdistamo
- Suomenniemen jätevedenpuhdistamo
- Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
- Anttolan jätevedenpuhdistamo
- Kenkäveronniemen keskuspumppaamo

MBR-puhdistamo:

- jätevesien siirtopumppaus Kenkäveronniemen tulopumppaamosta puhdistamolle
- jäteveden käsittelyprosessi kunnossapitotöineen seuraavasti; karkeavälppäys, hiekanerotus, rasvanerotus, hienovälppäys, selkeytys, saostus, ilmastus ja typenpoisto, MBR-suodatus, käsiteltyjen vesien johtamien purkupaikkaan.
- lietteiden kemikalointi, kuivaus ja varastointi siiloihin tilaajan määrittelemien osin
- kemikaalihankinnat
- prosessin ohjaus Mipro automaatio- ja ohjausjärjestelmällä 24/7
- instrumentti ja analysaattorihuollot
- puhdistamon toiminnan valvonta ja seuranta sekä viranomaisraportointi.

2. Optio 1: Koelinjojen ja uusiovesi-laitoksen operointipalvelut

- Uusiovesilaitoksen operointi- ja kunnossapitopalvelut
- Koelinjojen operointi ja kunnossapitopalvelut
- Tutkimuslupien tarjoaminen yrityksille ja TKI-toimijoille
- Uusioveden (teollisuusvesi) tuottaminen alueen toimijoille

3. Optio 2: Yrityskumppanuus BEM-osaamiskeskuspalvelujen kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi:

- Koulutuspalveluiden kehittäminen ja toteuttaminen
- Showroom-palvelun suunnittelu ja toteuttaminen
- Testauspalveluden kehittäminen ja toteuttaminen
- Koelinjojen ja uusiovesilaitoksen hyödyntäminen TKI-palveluissa ja kehityshankkeissa
- Infrastruktuurin hyödyntämisen optimointi
- Puhdistamoon, uusiovesilaitokseen ja koelinjoihin liittyvien palveluiden kaupallistaminen

Vertailuperusteet:

Vaihe 1: Tarjoajien karsinta Neuvottelumenettelyyn

- Referenssit 25%
- Osaaminen ja kokemus 25%
- Palvelusuunnitelma (sisältäen myös Optiot 1 ja 2) 50%

Vaihe 2: Palveluntuottajan valinta neuvottelumenettelyn piirissä

- Puhdistamojen operointipalvelun hinta
- Koelinjojen ja uusiovesilaitoksen operointipalvelun hinta
- Tarkennettu palvelusuunnitelma / Palvelulupaus

Vaiheen 2 vertailuperusteet ja niiden painoarvot tarkentuvat neuvottelumenettelyn perusteella.

Hankinnan sisällön tarkempi kuvaus on esitetty liitteessä 1 Hankinnan kuvaus.

II.2.5) Hankintasopimuksen tekoperusteet

Hinta ei ole ainoa myöntämisperuste, ja kaikki perusteet on mainittu pelkästään hankinta-asiakirjoissa

II.2.6) Arvioitu arvo

Arvo ilman alv:tä (puitesopimuksissa tai dynaamisissa hankintajärjestelmissä – arvioitu kokonaisarvon enimmäismäärä koko tämän osan kestoajalta)

6 000 000,00 €

II.2.7) Sopimuksen, puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän kesto

60 kuukautta

Tätä sopimusta voidaan jatkaa

Kyllä

Sopimusten jatkamisen kuvaus

Sopimus muuttuu sopimuskauden jälkeen automaattisesti toistaiseksi voimassaolevaksi ellei sitä irtisanota tilaajan toimesta ennen määräaikaisen sopimuskauden päättymistä. Irtisanominen tulee tehdä tilaajan toimesta 12 kk ennen määräaikaisen sopimuskauden päättymistä. Toistaiseksi voimassaoleva jatkosopimus on irtisanottavissa tilaajan ja toimittajan toimesta 12 kk:n irtisanomisajalla.

II.2.9) Tiedot kutsuttavien toimijoiden lukumäärää koskevista rajoituksista (avoimia menettelyjä lukuun ottamatta)

Suunniteltu toimijoiden vähimmäismäärä

2

Suunniteltu toimijoiden enimmäismäärä

3

Objektiiviset perusteet sille, miksi ehdokkaita valitaan rajoitettu määrä

Käytetään kilpailullista neuvottelumenettelyä ja hankintakokonaisuus on kompleksinen ja osin määrittämätön. Kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn valitaan maksimissaan kolme (3) neuvottelukumppania, jotka täyttävät tilaajan asettamat ehdottomat kelpoisuusvaatimukset. Rajaus maksimissaan kolmeen neuvottelukumppaniin on tehty neuvotteluiden vaatimien aika- ja henkilöresurssien määrän perusteella.

II.2.10) Tietoa eri vaihtoehtoista

Eri vaihtoehdot hyväksytään

Ei

II.2.11) Tietoa lisähankintamahdollisuuksista

Lisähankintamahdollisuudet

Kyllä

Kuvaus mahdollisuuksista

Optio 1: Koelinjojen ja uusiovesi-laitoksen operointipalvelut
Optio 2: Yrityskumppanuus puhdistamoon liittyvien palvelujen kehittämiseksi

II.2.12) Tietoa sähköisistä luetteloista

Tarjoukset on esitettävä sähköisinä luetteloina tai niihin on sisällyttävä sähköinen luettelo

Kyllä

II.2.13) Tietoa Euroopan unionin rahastoista

Hankinta liittyy Euroopan unionin varoin rahoitettavaan hankkeeseen ja/tai ohjelmaan

Ei

IV Kohta: Menettely

IV.1) Kuvaus

IV.1.1) Menettelyn luonne

Kilpailullinen neuvottelumenettely

IV.1.8) Tietoa WTO:n julkisia hankintoja koskevasta sopimuksesta (GPA)

Hankintaan sovelletaan julkisia hankintoja koskevaa sopimusta

Kyllä

IV.2) Hallinnolliset tiedot

IV.2.2) Tarjousten tai osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaika

19.06.2020 14:00 (UTC+03:00)

IV.2.4) Kielet, joilla tarjoukset tai osallistumishakemukset voidaan toimittaa

suomi

IV.2.6) Vähimmäisaika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa

Tarjouksen on oltava voimassa seuraavaan päivämäärään saakka

30.11.2020

VI Kohta: Täydentävät tiedot

VI.1) Toistuvia hankintoja koskevat tiedot

Kyse on toistuvasta hankinnasta

Kyllä

Myöhempien ilmoitusten arvioitu julkaisuajankohta

Kilpailuttaminen on mahdollista viiden vuoden määräaikaisen sopimuksen päätyttyä jos tilaaja irtisanoo palvelusopimuksen. Jos palvelusopimus muuttuu toistaiseksi voimassaolevaksi niin tilaaja noudattaa hankintalain ja markkinaoikeuden linjauksia uuden kilpailutuksen ajankohdasta.

VI.2) Tietoa sähköisistä työnkuluista

Sähköinen laskutus hyväksytään

Käytetään sähköistä maksua

VI.3) Lisätiedot

Hankintaprosessin vaiheet ja alustava aikataulu:

14.5. Kilpailullisen neuvottelumenettelyn hankintailmoituksen julkaiseminen
19.6. Tarjousten jättämisen takaraja
26.6. Hankintapäätös, Valitaan neuvottelumenettelyyn enintään 3 alustavan tarjouksen jättänyttä palveluntuottajaa
3.8. - 28.8. Neuvottelukierrokset (alustava suunnitelma: 2 neuvottelukierrosta ja kommentointimahdollisuus lopullisten asiakirjojen luonnoksista/lisäkysymyksistä)
1.9. Kilpailullisen neuvottelumenettelyn sisäisen tarjouspyynnön julkaiseminen
28.9. Kilpailullisen neuvottelumenettelyn sisäisten tarjousten jättämisen takaraja
28.9 -> Tarjousten arviointi ja hankintapäätös seuraavassa mahdollisessa kaupunginhallituksen kokouksessa

VI.4) Muutoksenhakumenettelyt

VI.4.1) Muutoksenhakuelin

Virallinen nimi	Markkinaoikeus
Postiosoite	Radanrakentajantie 5
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00520
Maa	Suomi
Puhelin	+358 295643300
Sähköpostiosoite	markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksi	+358 295643314
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus

Tarjouspalvelun tiedot

Hankinnan tunniste

299815

Vertailuperusteiden määrittely järjestelmässä

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Kuinka toimittajan tulee Tarjouspalvelussa ilmoittaa hankinnan kohteen tiedot

Syöttölomakkeella

Lisätietokysymykset

Lisätietokysymykset on lähetettävä 08.06.2020 15:00 mennessä

Lisätiedot

Kysymykset tulee lähettää Tarjouspalvelu-toimittajaportalista. Samasta paikasta löytyvät myös kysymyksiin annetut vastaukset.

Mikkelin vesilaitos järjestää mahdollisuuden tutustua operoitaviin kohteisiin 28.5.2020 klo 13.00. - 16.00. Tarjouksen voi myös jättää tutustumatta kohteisiin, mutta tutustumista suositellaan.

Samassa yhteydessä Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy järjestää infotilaisuuden EcoSairilan alueen kehittämisestä ja Blue Economy Mikkelin (BEM) kehittämiskonseptista. Ilmoittautuminen 25.5.2020 klo 15.00. mennessä osoitteeseen:

jarmo.autere@mikkeli.fi

Korona-virus epidemian takia osallistujien määrä per tarjoaja rajataan alustavasti kahteen (2) henkilöön.

Tarjouspyynnön liitteet (kilpailullisen neuvottelumenettelyn sisäisten neuvottelujen tueksi ja lähtökohdaksi):

LIITE 1 Hankinnan kuvaus
LIITE 2 EcoSairila_BEM
LIITE 3 Hankintaprosessin kuvaus
LIITE 4 Operointipalvelujen Palvelukuvausluonnos
LIITE 5 Vastuunjakotaulukon luonnos
LIITE 6 Palvelusopimusluonnos
LIITE 7 Kenkäveronniemen jätevedenpuhdistamo
LIITE 8 Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo
LIITE 9 Anttolan jätevedenpuhdistamo
LIITE 10 Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
LIITE 11 Ristiinan jätevedenpuhdistamo
LIITE 12 Suomenniemen Jätevedenpuhdistamo
LIITE 13 Mikkelin Vesilaitos MIPRO Prosessivalvomoverkko

HUOM !: Kaikki liitteenä toimitettavat asiakirjat ovat luonnoksia. Ne täydentyvät ja tarkentuvat neuvottelumenettelyn sisäisen tarjouspyynnön julkaisemiseen mennessä.

Liikesalaisuustiedot

Toimittajat voivat ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Tarjouspalvelussa Kelpoisuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla (hankintayksikkö voi molemmissa tapauksissa edelleen hallita liikesalaisuustietoja vertailutaulukkovaiheessa)

Kyllä

Muut ehdot

Tilaa javastuulain mukaiset vaatimukset

Tarjoajalla tulee olla riittävät taloudelliset, tekniset ja muut edellytykset hankinnan toteuttamiseksi. Tarjoaja, joka ei täytä asetettuja vaatimuksia, suljetaan tarjouskilpailusta pois. Tarjoajan on täytettävä seuraavat rahoituksellista ja taloudellista tilannetta koskevat vaatimukset sekä tarvittaessa toimitettava mainittujen vaatimusten täyttämiseksi seuraavat, enintään 3 kk vanhat selvitykset (vastaavat tiedot, todistukset ja selvitykset on toimitettava pyydettyäessä myös mahdollisten alihankkijoiden osalta):

1. Veroviranomaisen todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus ja selvitys siitä, että verovelkaa koskeva viranomaisen hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.
2. Työeläkekassan ja/tai vakuutusyhtiön todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä

eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty

3. Vakuutusyhtiön todistus vastuuvakuutuksen voimassaolosta ja maksetuista vakuutusmaksuista

4. Yhtiön kaupparekisteriote

5. Ennakkoperintärekisteriote

6. Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Selvitys voi olla tarjoajan itsensä laatima.

7. Selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä, mikäli yrityksellä on palkattua työvoimaa. Selvitykseksi riittää ilmoitus siitä, missä työntekijöiden lakisääteinen työterveyshuolto on järjestetty.

Tarjouksen jättövaiheessa ei edellytetä kelpoisuuden osoittavien asiakirjojen toimittamista, vaan tarvittavat tilaajavastuunmukaiset todistukset pyydetään vain voittaneen tarjouksen osalta. Edellä mainitut selvitykset ja dokumentit voidaan korvata VastuuGroup Oy:n Luotettava kumppani -raportilla.

Tarjouspyynnön muut ehdot	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Referenssivaatimus vedenpuhdistamon operointipalvelun tuottamisesta Jos kyllä	Kyllä	
Tarjoajalla tulee olla vähintään yksi (1) kappale toteutuneita ja vähintään 2 vuotta käynnissä olleita jätevedenpuhdistamon (aktiivilietelaitos) operointipalvelukohteita yli 5000 asukkaan (asukasvastineluku / pe) yhdyskunnan tai teollisuuden jätevedenpuhdistamoista (aktiivilietelaitokset), joissa tarjoaja on toiminut vastuullisena palveluntuottajana viimeisen seitsemän vuoden aikana. Kohteen tulee olla ollut pohjoismaissa tai pohjoismaisia olosuhteita vastaavissa ilmasto-olosuhteissa.	Ladattava	
Referenssivaatimus vedenpuhdistamon tai vaativuudeltaan vastaavan teollisuuslaitoksen kunnossapitopalvelun tuottamisesta Jos kyllä	Kyllä	

Tarjoajalla tulee olla vähintään yksi (1) kappale toteutuneita ja vähintään 2 vuotta käynnissä olleita jätevedenpuhdistamon operointipalvelukohteita yli 5000 asukkaan (asukasvastineluku / pe) yhdiskunnan tai teollisuuden jätevedenpuhdistamoista taikka vaativuudeltaan vastaavan teollisuuslaitoksen kunnossapitopalvelu, joissa tarjoaja on toiminut vastuullisena palveluntuottajana viimeisen seitsemän vuoden aikana.	Ladattava
Palveluntuottajan riskiluokitus on vähintään RL 1-3 Jos kyllä	Kyllä
Riskiluokitustodistus	Ladattava
Liikevaihtovaatimus ja henkilöstövaatimus Jotta tarjoaja hyväksytään tarjouskilpailuun, tulee tarjoajan kolmen viimeisen tilikauden liikevaihto olla vuosittain keskimäärin vähintään 1,5 milj. euroa. Aliurakoitsijoiden liikevaihtoa ei voida ottaa huomioon. Yhteisvastuullisen työyhteensittymän liikevaihto voidaan laskea liittymään kuuluvien yritysten liikevaihtojen summana. Jotta tarjoaja hyväksytään tarjouskilpailuun, tulee tarjoajalla olla omaa palkattua henkilöstöä vähintään 4 eri henkilöä vuonna 2019. Työyhteensittymään pätee sama sääntö kuin liikevaihdon kohdalla. Jos kyllä	Kyllä
Liikevaihto ja henkilöstöselvitys	Ladattava
Palveluntuottajalla on sertifioitu laatujärjestelmä Jos kyllä	Kyllä
Tiedot laatujärjestelmästä	Ladattava
Puhdistamon hoitajan pätevyysvaatimus Jos kyllä	Kyllä

Palvelun tuottajan palveluksessa on ympäristölupavaatimusten mukaiset pätevyysvaatimukset täyttävä puhdistamon hoitaja. Henkilötiedot, koulutus, kokemus ja pätevyys.	Ladattava
Palveluntuottajalla on kokemusta vesihuoltoalan TKI-toiminnasta (yhdykskunnalliseen/teollisuusi-aitokseen liittyvä)(vähintään 1 TKI-hanke) Jos kyllä	Kyllä
Lyhyet hanke-esittelyt budjetteineen, toteutusaika ja rahoittaja	Ladattava
Palveluntuottajalla on kokemusta vesihuoltoalan TKI-yhteistoiminnasta (yhdykskunnalliseen/teollisuusi-aitokseen liittyvä) johon on saatu osapuolten ulkopuolista rahoitusta (vähintään 1 TKI-hanke (eri hanke kuin edellisessä vaatimuksessa)) Jos kyllä	Kyllä
Usean toimijan yhteiset TKI-hankkeet, lyhyet hanke-esittelyt budjetteineen, toteutusaika ja rahoittaja	Ladattava
Palvelupäällikön kelpoisuusvaatimukset - Työkokemus yhdyskuntien vesihuollon tai teollisuuslaitosten operointi- ja kunnossapitopalveluiden johtamisesta tai valvonnasta vähintään 5 vuotta - Toteutettuja referenssikohteita yli 5000 avl:n jätevedenpuhdistamoista tai vastaavista vesilaitos- tai teollisuuslaitoskohteista vähintään yksi (1) kpl, joissa henkilö on toiminut projektipäällikkönä tai valvojana. - Henkilö täyttää suomenkielen kielitaidon osalta eurooppalaisen viitekehysten mukaiset taitotason C2 vaatimukset Jos kyllä	Kyllä
CV	Ladattava
Vastaavan työnjohtajan kelpoisuusvaatimukset - Työkokemus operointi- tai kunnossapitotehtävistä vähintään 5 vuotta - Henkilö täyttää suomenkielen kielitaidon osalta eurooppalaisen viitekehysten mukaiset taitotason C2 vaatimukset	Kyllä

Jos kyllä	
CV	Ladattava
Prosessiasiantuntijan kelpoisuusvaatimukset - Kokemus MBR-prosessien suunnittelusta tai käytöstä vähintään 5 vuotta - Diplomi-insinöörin tai ins. (amk) koulutus - Referenssikohteita yli 5000 avl:n jätevedenpuhdistamoiden operoinnista tai suunnittelusta vähintään kaksi (2) kpl	Kyllä
Jos kyllä	
CV	Ladattava
Referenssivaatimukset ja alihankinta	
Referenssivaatimukset ja muut ehdottomat vaatimukset tulee täyttää tarjoajan toimesta, alihankkijan referenssejä tai resursseja ei lasketa tarjoajan lukuun ellei erikseen niin ole mainittu. Tarjoajan kokonaan omistamia tytäryhtiöitä ei käsitellä alihankkijoina. Tarjousyhteenliittymänä tarjoaminen sallitaan. Tarjousyhteenliittymä todennetaan tilaajalle toimitettavalla sopimusasiakirjalla jossa yhteenliittymän osapuolten tehtävät, vastuut ja velvollisuudet osoitetaan tilaajalle.	
Suomen kieli	Kyllä
Palvelun tuottajien edustajien tulee tuottaa palvelu kokonaisuudessaan sujuvalla Suomen kielellä.	

Hankinnan kohteen kriteerit

Laadun maksimipisteet: 100.00

Laadun pisteiden laskentakaava:

$$\frac{\text{tarjottu arvo}}{\text{suurin annettu arvo}} * \text{maksimipisteet}$$

Palveluntuottajan osaaminen ja kokemus				
Palveluntuottajan referenssit				
Kohteen hintaa ei kysytä				
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Referenssiilite	Ladattava		25.00	Manuaalinen
Palveluntuottajan avainhenkilöiden osaaminen ja kokemus				
Avainhenkilöiden CV:t				
Kohteen hintaa ei kysytä				
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Avainhenkilöiden CV:t	Ladattava		25.00	Manuaalinen
Palvelusuunnitelma				
Palvelusuunnitelma				
Kohteen hintaa ei kysytä				
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	Pisteiden laskentatapa
Palvelusuunnitelmaluonnos	Ladattava		50.00	Manuaalinen
Yleiset kriteerit/tiedot				
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimi-pisteet	
Mahdollinen tarjousyhteenliittymäsopimus				

Muut tiedot

Hankintayksikön esittely

Mikkelin vesiliikelaitos

Mikkelin Vesilaitos tuottaa talousvettä noin 55 000 ihmiselle Mikkelissä ja sen lähialueella. Lisäksi Vesilaitos huolehtii viemäroinnistä ja jätevesien tehokkaasta puhdistamista. Vesilaitos on ollut kunnallinen liikelaitos vuodesta 1994 lähtien.

Vuodessa tuotetun talousveden määrä on noin 3,3 milj.m3 ja puhdistetun jäteveden määrä noin 4,4 milj. m3. Vakinaisen henkilöstön määrä on 38 henkilöä.

Vesilaitos on jaettu kolmeen toiminnalliseen yksikköön;

- Hallinto: yleishallinto ja laskutus.
- Käyttöyksikkö; veden- ja jätevedenpuhdistamot, paineenkorotusasemat sekä jätevedenpumppaamot.
- Verkostoyksikkö; vesi- ja viemäriverkoston ylläpito ja liittyjäpalvelut. Lisätietoja: [www.http://mikkelinvesi.fi](http://mikkelinvesi.fi)

Hankintamenettelyä koskevat lisätiedot

Palveluntuottaja voi hankkia määrittämänsä osan palveluista alihankintana. Palvelun tuottaja

vastaa alihankkijan työstä kuten omastaan. Alihankkijaa, alihankkijan toimintaa ja alihankintasuhdetta koskevat kaikki samat vaatimukset kun palvelun tuottajaakin. Alihankkijat on nimettävä ja alihankkijoiden käyttö tulee kuvata tarjouksessa. Alihankinta sisältyy tarjottuun hintaan. Tarjoaja vastaa alihankkijoidensa puolesta, että tilaajavastuulain mukaiset vaatimukset täyttyvät ja henkilökunnan palkkauksessa noudatetaan suomalaista työehtosopimusta tai vastaavaa tasoa sekä suomen lakien mukaisia työnantaja- ja yritystoimintavelvoitteita.

Tarjouksen lähettäminen

Tarjoukset on lähetettävä sähköisesti Tarjouspalvelu.fi -toimittajaportalista osoitteessa <https://tarjouspalvelu.fi/mikkeli>.

Tarjous on toimitettava tarjouspyynnössä yksilöidyllä tavalla määräaikaan mennessä. Määräajan jälkeen saapuneita tarjouksia ei oteta tarjouskilpailussa huomioon. Sähköisessä kilpailutuksessa järjestelmä ei hyväksy määräajan umpeutumisen jälkeen tarjouksen jättämistä.

Hinta ja kaupalliset ehdot

Hinnat tulee ilmoittaa arvonlisäverottomin hinnoin alv 0%.

Laskutus ja maksuehto

Maksuehto on vähintään 21 pv netto. Jos toimittaja laskuttaa paperilaskulla, niin maksuehto on 30 pv netto. Viivästyskorko enintään korkolain mukainen. Maksuehto on vähintään 21 pv netto laskun päiväyksestä. Samat maksuehdot koskevat mahdollista alihankintaa.

Laskutus tulee tapahtua verkko- tai paperilaskulla ilman laskutus ym. lisiä.

Salassapito, vaitiolovelvollisuus ja sopimussakko

Salassapidettävät liikesalaisuudet on ladattava erillisenä liitetiedostona tai merkittävä tarjoukseen merkinnällä "Liikesalaisuus". Mikkelin kehitysytio Miksei Oy harkitsee tapauskohtaisesti, ovatko liikesalaisuuksiksi esitetyt asiat lain mukaan salassa pidettäviä. Kokonaishintatiedot eivät ole liikesalaisuuksia.

Hylkäämisperusteet

Tarjous hylätään, jos tarjouspyynnössä esitetyt vaatimukset eivät täyty tai jos tarjous ei muilta osin vastaa tarjouspyyntöä. Tarjouskilpailusta suljetaan pois ehdokas tai tarjoaja, jota koskee hankintalain 80 §:n tai 81 §:n mukainen poissulkemisperuste. Tarjoajan juridisen, taloudellisen, teknisen, toiminnallisen tai muiden tarpeelliseksi katsottujen seikkojen arviointiin voidaan pyytää esitettäväksi muitakin kuin tässä tarjouspyynnössä lueteltuja asiakirjoja. Tilaaja voi pyytää tarjoajalta lisäselvityksiä tai mahdollisia todisteita tarjoajan antamista tiedoista

Sopimusmenettely

Tarjouksen hyväksymisestä tehty päätös ei vielä muodosta sopimusta, vaan sopimus syntyy vasta sopimusasiakirjan allekirjoituksella. Hankintapäätöksellä valitun palveluntuottajan kanssa tehdään kirjallinen hankintasopimus, kun hankintapäätös on saanut lainvoiman. Niiltä osin kuin muuta ei ole sovittu, hankinnasta tehtäviin sopimuksiin sovelletaan julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (JYSE 2014 PALVELUT).

Sopimus laaditaan seuraavien asiakirjojen perusteella (asiakirjat soveltamisjärjestyksessä):

1. Hankintapäätös
2. Hankintasopimus
3. Tarjouspyyntöasiakirjat
4. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2014 PALVELUT)
5. Tarjous liitteinen

Asiakirjojen julkisuus

Hankintaa koskevien asiakirjojen julkisuuden osalta noudatetaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta. Tarjousasiakirjat ja muut hankintaan liittyvät selvitykset ovat julkisia, kun sopimus asiassa on tehty. Tarjoajilla on kuitenkin oikeus saada tieto em. asiakirjoista heti kun päätös on tehty ja pöytäkirja tarkastettu. Tietojensaantioikeutta ei kuitenkaan ole muiden tarjousten sisältämiin todellisiin liike- ja ammattisalaisuuksiin. Tarjouksessa esiintyvät liikesalaisuudet tulee nimenomaisesti merkitä salassa pidettäväksi liikesalaisuuksiksi. muutoin ne katsotaan julkisiksi. Hinta ei kuitenkaan ole liike- tai ammattisalaisuus. Tarjouksen laatuvertailuun liittyvät kuvaukset tulee pyrkiä laatimaan siten, että ne eivät sisällä liike- ja ammattisalaisuuksia. Tarjousten avaustilaisuus ei ole julkinen.

Päätöksenteon perusteet

Tarjousten vertailuperusteet:

Vaihe 1: Tarjoajien karsinta Neuvottelumenettelyyn

1. Referenssit 25%

- Palvelun tuottajan referenssien laajuus, vaativuus, lukumäärä, kansainvälisen toiminnan kokemus ja vastaavuus suhteessa tilaajaan palveluhankintaan. Kaikki painoarvolla 20 % referenssien pistemäärän muodostumisessa.

2. Osaaminen ja kokemus 25%

- Tilajalle nimettävien asiantuntijoiden henkilökohtaiset referenssit, osaaminen, koulutus, muu relevantti kokemus, sekä kokemus kansainvälisestä toiminnasta (50%, Osaaminen ja kokemus)

- Tilajalle nimettävien asiantuntijoiden rooli ja merkitys yrityksen ilmoittamien referenssien toteuttamisessa (50%, Osaaminen ja kokemus)

3. Palvelusuunnitelma (sis. Optiot 1 ja 2) 50%

- Palvelusuunnitelman kattavuus ja vastaavuus suhteessa tarjouspyynnön vaatimukseen (40 %, Palvelusuunnitelman arvioinnissa)

- Palvelusuunnitelman kuvaaman palvelun / toimintamallin toteuttamiskelpoisuus (20%, Palvelusuunnitelman arvioinnissa)

- Tilajan palvelusuunnitelmassa osoittama sitoutuminen, oma panostus ja ideointi optioiden toteuttamiseksi molemminpuolisen hyödyn maksimoimiseksi (40%, Palvelusuunnitelman arvioinnissa)

Osallistumishakemusten toimittamisen yhteydessä tarjoajien on huolehdittava siitä että tilaajalle toimitettava tarjous liitteineen sisältää tarvittavat tiedot tilaajalle, arvioinnin suorittamiseksi edellä mainituin perustein.

Vaihe 2: Palveluntuottajan valinta neuvottelumenettelyn piirissä

- Puhdistamojen operointipalvelun hinta

- Koelinjojen ja uusiovesilaitoksen operointipalvelun hinta

- Tarkennettu palvelusuunnitelma / Palvelulupaus

Vaiheen 1 vertailuperusteet kuvattu tarkemmin liitteessä 1 Hankinnan kuvaus.

Vaiheen 2 vertailuperusteet ja niiden painoarvot tarkentuvat neuvottelumenettelyn perusteella.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Erimielisyydet ratkaistaan neuvotellen tilaajan ja toimittajan kesken. Jos neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen, niin erimielisyydet ratkaistaan Etelä-Savon käräjäoikeudessa.

Muut asiat

Hankinnoissa sovelletaan lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä.

Suomen lakien ja työehtomääräysten noudattaminen

Tämän kilpailutuksen perusteella laadittavaan hankintasopimukseen liittyvissä työsuhteissa on noudatettava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuisessa työssä.

Palvelutuottajan ja sen mahdollisesti käyttämien alihankkijoiden on siis noudatettava työsuhteissaan samoja lakeja ja työehtonormeja olivat työntekijät sitten suomalaisia tai ulkomaisia. Tämän kilpailutuksen perusteella solmittavan hankintasopimuksen piirissä on noudatettava Suomalaista työehtosopimusta tai vastaavaa tasoa sekä palkkauksessa että muissa työnantajavelvoitteissa. Tarjoajan on esitettävä tarjouksessaan mitä työehtosopimusta tai työehtosopimuksia yrityksessä tai sen alihankkijoiden toiminnassa noudatetaan ja mitä se tarkoittaa palkkatason ja muiden velvoitteiden osalta jos se ei noudatettavasta työehtosopimuksesta suoraan käy selville.

Liitteet ja linkit

Liitetiedostot

Tarjouspyynnön_espd_299815.pdf

LIITE 1 Hankinnan kuvaus.pdf

LIITE 2 EcoSairila_BEM 11052020.pdf

LIITE 3 Hankintaprosessin kuvaus 02042020.pdf

LIITE 4 Operointipalvelujen Palvelukuvausluonnos_30.3.2020.pdf

LIITE 5 Vastuunjakotaulukon luonnos 27032020.pdf

LIITE 6 Palvelusopimusluonnos 25032020.pdf

LIITE 7 Kenkäveronniemen jätevedenpuhdistamo 11052020.zip

LIITE 8 Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo 11052020.zip

LIITE 9 Anttolan jätevedenpuhdistamo 11052020.zip

LIITE 10 Haukivuoren jätevedenpuhdistamo 11052020.zip

LIITE 11 Ristiinan jätevedenpuhdistamo 11052020.zip

LIITE 12 Suomenniemen Jätevedenpuhdistamo 11052020.zip

LIITE 13 Mikkelin Vesilaitos MIPRO Prosessivalvomoverkko 12052020.pdf

Allekirjoittajat

Nimi

Titteli

Reijo Turkki

Vesilaitoksen johtaja

LIITE 1 : Hankinnan kuvaus

HUOM !: Kaikki liitteenä toimitettavat asiakirjat ovat luonnoksia. Ne täydentyvät ja niiden sisältö tarkentuu kilpailullisen neuvottelumenettelyn sisäisen tarjouspyynnön julkaisemiseen mennessä.

Mikkelin Vesilaitos

Mikkelin Vesilaitos vastaa Mikkelin alueen vesihuollosta. Vesihuoltoa on vedenhankinta ja -jakelu, viemärointi ja jätevesien käsittely. Raakavesi otetaan pohja- tai pintavesiesiintymästä, puhdistetaan ja johdetaan vesijohtoja pitkin kuluttajille. Käytön jälkeen vedestä tulee jätevettä, joka johdetaan viemärin kautta käsittelyyn jätevedenpuhdistamolle ja puhdistettuna takaisin vesistöön. Tämä hankinta koskee vesihuollon osalta vain jätevedenkäsittelyä ja siihen liittyvien operointi- ja kunnossapitotoimenpiteiden hankintaa.

Nykytila

Vesilaitoksen operointi- ja ylläpitotoimintaa on jo nyt osin ulkoistettu useille eri alihankkijoille. Palvelun tuottajia on useita ja ne ovat tilaajan kontrollissa hankintasopimusten kautta. Tarvittavaa osaamista alihankintaan löytyy useilta eri toimijoilta eli toimintaan liittyvä osaaminen on siis jo nyt hajautettua.

Vesilaitos hoitaa kenkäveronniemen puhdistamon prosessin omana työnä. Puhdistamon kunnossapito ja korjaustyöt teetetään ostopalveluna. Samoin etäkohteiden (Ristiina, Anttola ja Haukivuori) laitostyöt tehdään ostopalveluna. Kenkäveronniemessä pelkästään puhdistamotyötä tekee vain kaksi henkilöä. Henkilöstön sijoittumista tarkastellaan kilpailullisen neuvottelumenettelyn yhteydessä. Ulkoistaminen kilpailutuksen kautta selkeyttää nykyistä toimintamallia, jonka historia liittyy kaupungin teknisten palvelujen ulkoistukseen.

Tavoitetila

Metsä-Sairilan jätevesipuhdistamoon valittu vedenkäsittelyprosessi yhdessä puhdistamon uusiovesilaitoksen sekä tutkimus- ja koulutusympäristön kanssa muodostavat kokonaisuuden, jonka laajamittainen hyödyntäminen edellyttää operointi- ja kumppanuusmallipohjaista toimintaa. Vesilaitoksen nykyinen toiminta liikelaitoksena mahdollistaa puhdistamojen operoinnin. Liikelaitos ei kuitenkaan voi osallistua vesihuoltopalvelujen ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan. Tämän vuoksi kaupungin ja vesilaitoksen intresseissä on löytää kumppani, joka ottaa hoitaakseen puhdistamoiden operointipalvelut, mutta on myös kiinteästi mukana rakentamassa Mikkelin Sinisen Biotalous (Blue Economy Mikkelä, BEM) osaamiskeskusta ja sen palveluita.

Hankintaprosessin kuvaus

Kumppanin kilpailutus ja hankinta suoritetaan hyödyntämällä kilpailullista neuvottelumenettelyä. Hankintamenettely on kaksivaiheinen. Vaiheessa 1 tilaaja valitsee maksimissaan kolme ehdottomat kelpoisuusvaatimukset täyttävää neuvottelukumppania neuvotteluihin ja neuvottelee ehdokkaiden kanssa lopullisen palvelukokonaisuuden sisällöstä. Neuvotteluihin pääsyn valintaperusteena ovat laadulliset kriteerit.

Neuvotteluissa käydään läpi tilaajan esittämä asialista sekä neuvottelujen aikana mahdollisesti esiin tulevat täydentävät aiheet. Tilaaja päättää vaiheen 1 ilmoittamalla neuvottelujen päättymisestä ehdokkaille. Tilaaja käynnistää vaiheen 2 julkaisemalla menettelyn sisäisellä rajoitetulla menettelyllä hankintailmoituksen ja kilpailullisen neuvottelumenettelyn perusteella laaditun tarjouspyynnön. Valintaperusteena lopullisessa tarjouspyynnössä on kokonaistaloudellinen edullisuus (hinta sekä laatu kriteerit).

Hankinnan sisältö

1. Metsä-Sairilan alueelle sijoittuvan MBR-puhdistamon operointi- ja kunnossapitotoiminnot sekä Mikkelin vesilaitoksen omistamien muiden alueellisten jätevedenpuhdistamoiden ja keskuspumppaamon operointi- ja kunnossapito-palvelut.

Kohteet:

- Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo (MBR)
- Ristiinan jätevedenpuhdistamo
- Suomenniemen jätevedenpuhdistamo
- Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
- Anttolan jätevedenpuhdistamo
- Kenkäveronniemen keskuspumppaamo

MBR-puhdistamo:

- jätevesien siirtopumppaus Kenkäveronniemen tulopumppaamosta puhdistamolle
- jäteveden käsittelyprosessi kunnossapitotöineen seuraavasti; karkeavälppäys, hiekanerotus, rasvanerotus, hienovälppäys, fosforin kemiallinen saostus, esiselkeytys ja lietteiden saostus, ilmastus ja typenpoisto, MBR-suodatus, käsiteltyjen vesien johtamien purkupaikkaan.
- lietteiden kemikalointi, kuivaus ja varastointi siloihin tilaajan määrittelemän osin (tilaajan määrittelemä osa lietteestä varataan biokaasutuotantoon)
- kemikaalihankinnat (kts. edellinen kohta)
- prosessien ohjaus Mipro automaatio- ja ohjausjärjestelmällä 24/7
- instrumentti- ja analysaattorihuollot
- puhdistamon toiminnan valvonta ja seuranta sekä viranomaisraportointi.

2. Optio 1: Koelinjojen ja uusiovesi-laitoksen operointipalvelut

- Uusiovesilaitoksen operointi- ja kunnossapitopalvelut
- Koelinjojen operointi- ja kunnossapitopalvelut
- Pääosin koelinjoista koostuvan tutkimus- ja pilotointialustan tarjoaminen BEM-osaamiskeskuksen asiakkaille (yrityksille ja TKI-toimijoille)
- Uusioveden (teollisuusvesi) tuottaminen alueen toimijoille

3. Optio 2: Yrityskumppanuus BEM-osaamiskeskuspalvelujen kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi:

BEM-osaamiskeskuksen toimintoja ja palveluita ovat mm.

- Koulutuspalveluiden kehittäminen ja toteuttaminen
- Showroom-palvelun suunnittelu ja toteuttaminen
- Tutkimus-, testaus- ja pilotointipalveluiden kehittäminen ja toteuttaminen
- Koelinjojen ja uusiovesilaitoksen hyödyntäminen TKI-palveluissa ja kehityshankkeissa
- Infrastruktuurin hyödyntämisen optimointi
- Puhdistamoon, uusiovesilaitokseen ja koelinjoihin liittyvien osaamiskeskus- ja TKI-palveluiden kehittäminen ja kaupallistaminen

Varsinaisen kohteen hankintayksikkönä on Mikkelin kaupungin vesilaitos. Optioiden osalta tilanne on vielä auki ja ne voivat sisältää myös yhteishankintaa Mikkelin kaupunkikonsernin hankintayksiköiden muodossa. Todennäköisimmin hankintayksikkönä Optio 1:n osalta toimii vesilaitos (tai konsortio jonka muodostavat Mikkelin kaupunkikonsernin hankintayksiköt). Optio 2:n osalta kyseessä on joko konsernin yhtiöiden muodostama konsortio ja/tai EcoSairilan alueen kehittämiseen perustettava toimija (BEM Mikkelä).

Tarjouksen 1. vaiheen sisältö

- kaikki vaadittavat dokumentit ladattava ehdottomien kelpoisuusvaatimusten esittämisen yhteydessä

- palveluntarjoajan referenssit (kelpoisuusvaatimukseen, Tarjouspyynnön Muut ehdot - kohtaan)
- palveluntarjoajan avainhenkilöiden cv:t (kelpoisuusvaatimukseen, Tarjouspyynnön Muut ehdot - kohtaan)
- palveluntuottajalta vaadittavat muut kelpoisuutta koskevat liitteet
- kaikki vaadittavat dokumentit ladattava arvioitavien kriteerien esittämisen yhteydessä (Tarjouspyynnön kohta Hankinnan kohteen kriteerit)
 - palveluntarjoajan referenssit
 - palveluntarjoajien tilaajalle osoittamien henkilöiden referenssit (myös muut kuin kelpoisuusvaatimuksissa erikseen mainitut henkilöt)
 - Palvelusuunnitelmaluonnos (palvelusuunnitelmasta muodostuu valittavan palveluntuottajan palvelulupaus tilaajalle hankintasopimuksen allekirjoituksella))(tarkennetaan vaiheessa 2.)

Palvelusuunnitelman sisältö

Palvelusuunnitelman tulee kattaa ainakin seuraavat kokonaisuudet:

- riskienhallinta
- resurssien kuvaaminen
- käynnistysvaiheen hallinta
- laadunvarmistus
- kunnossapidon järjestäminen ja organisointi
- seuranta- ja raportointi
- omavalvonta
- strategialuonnos kumppanuuden kehittämiseksi ja syventämiseksi
- kyseisen palveluntuotannon ja kumppanuuden merkitys palveluntuottajalle
- strategiset ja operatiiviset perustelut palvelun tuottajan soveltuvuudesta kumppaniksi Mikkelin kaupungille
 - miksi kumppanuus on hyvä palveluntuottajalle
 - miksi palveluntuottaja on hyvä tilaajalle
- palveluntuottajan omat tavoitteet palvelutuotannolle ja sen varaan ja ympärille rakentuvalla kokonaisuudella
- arvio palveluntuottamisen ja siihen liittyvän yhteistoiminnan strategisesta ja operatiivisesta yhteensopivuudesta tarjoajan nykyiseen toimintaan
- ehdotus yrityskumppanuuden toimintamallista ja sen organisoinnista

Vertailuperusteet

Vaihe 1: Tarjoajien karsinta kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn

1. Referenssit 25%

- Palvelun tuottajan tarjouspyynnön kohdealueeseen (vesihuolto ja kunnossapito) liittyvien referenssien laajuus (palveluiden volyymi esim. EUR, HLÖ, HTKK tai muut vastaavat volyymia kuvaavat luvut tai määreet)
- Vaativuus (teknologiat, prosessit, osaamistarpeet)

- Lukumäärä (referenssien lukumäärä)
- Vastaavuus suhteessa tilaajaan palveluhankintaan (palvelusisältö, teknologiat, prosessit, osaamistarpeet, tai muut vastaavuutta kuvaavat kriteerit).
- Kansainvälisen toiminnan kokemus (projektikonsortioiden tai referenssikohteiden kansainvälisyys)
- Kaikki (laajuus, vaatavuus, lukumäärä, vastaavuus) painoarvolla 20 % referenssien pistemäärän muodostumisessa.

2. Osaaminen ja kokemus 25%

- Tilaajalle nimettävien asiantuntijoiden henkilökohtaiset tarjouspyynnön kohdealueeseen liittyvät referenssit, koulutus ja muu relevantti kokemus sekä kokemus kansainvälisestä toiminnasta
- Tilaajalle nimettävien asiantuntijoiden rooli ja merkitys palvelun tuottajan ilmoittamien referenssien (yritysreferenssien) toteuttamisessa
- Jälkimmäisestä annettavaa pistemäärää nostaa merkittävästi jos nimettävät asiantuntijat ovat olleet mukana ilmoitetuissa yritysreferensseissä merkittävässä roolissa.
- Kumpikin muodostaa 50% osaamisen ja kokemuksen arvioinnista

3. Palvelusuunnitelma (sisältäen Optiot 1 ja 2) 50%

- Palvelusuunnitelman kattavuus ja vastaavuus suhteessa tarjouspyynnön vaatimukseen (40 %, Palvelusuunnitelman arvioinnissa käytettävän asiantuntija-arviointiryhmän arvio/pisteytys, perustana tarjouspyynnössä esitetty listaus palvelusuunnitelman sisällöstä)
- Palvelusuunnitelman kuvaaman palvelun / toimintamallin toteuttamiskelpoisuus (20%, Palvelusuunnitelman arvioinnissa käytettävän asiantuntija-arviointiryhmän arvio/pisteytys)
- Tilaajan palvelusuunnitelmassa osoittama sitoutuminen, oma panostus ja ideointi (esim. yhteistyömallit, rakenteelliset ehdotukset) erityisesti optioiden toteuttamiseksi molemminpuolisen hyödyn saavuttamiseksi Win-Win-periaatteella. (40%, Palvelusuunnitelman arvioinnissa käytettävän asiantuntija-arviointiryhmän arvio/pisteytys)

Osallistumishakemusten toimittamisen yhteydessä tarjoajien on huolehdittava siitä että tilaajalle toimitettava tarjous liitteineen sisältää tarvittavat tiedot tilaajalle, arvioinnin suorittamiseksi edellä mainituin perustein.

Vaihe 2: Palveluntuottajan valinta kilpailullisen neuvottelumenettelyn piirissä

- Vedenpuhdistamon operointipalvelun hinta
- Koelinjojen ja uusiovesilaitoksen operointipalvelun hinta
- Tarkennettu Palvelusuunnitelma (Palvelusuunnitelmaan pyydetään sisällyttämään mm. arvio strategisesta ja operatiivisesta yhteensopivuudesta tarjoajan nykyiseen toimintaan sekä ehdotus yrityskumppanuuden toimintamallista (BEM-osaamiskeskuspalvelut ja niiden organisointi)). Palvelusuunnitelma muodostaa tarjoajan palvelulupauksen, joka toimii hankintasopimuksen ja sen toteutumisen seurannan ja valvonnan perusteena.

Vaiheen 2 vertailuperusteet tarkentuvat kilpailullisen neuvottelumenettelyn perusteella.

Mikkelin kaupungin ja vesiliikelaitoksen tavoitteet hankinnalle ja sen myötä solmittavalle palvelusopimukselle

1 Metsä-Sairilan alueelle sijoittuvan MBR-puhdistamon sekä aluepuhdistamoiden ja keskuspumppaamon operointi- ja kunnossapitotoiminnot:

MBR-puhdistamo ja soveltuvin osin muut puhdistamot:

- jätevesien siirtopumppaus Kenkäveronniemen tulopumppaamosta puhdistamolle
- jäteveden käsittelyprosessi kunnossapitotöineen seuraavasti;
 - karkeavälppäys
 - hiekanerotus, rasvanerotus, hienovälppäys,
 - fosforin kemiallinen saostus
 - esiselkeytys, lietteiden saostus,
 - ilmastus ja typenpoisto
 - MBR-suodatus
 - käsittelyjen vesien johtamien purkupaikkaan.
 - lietteiden kemikalointi, kuivaus ja varastointi silloihin tilaajan määrittelemän osin
 - kemikaalihankinnat (kts. edellinen kohta)
 - prosessien ohjaus Mipro automaatio- ja ohjausjärjestelmällä 24/7
 - instrumentti- ja analysaattorihuollot
 - puhdistamon toiminnan valvonta ja seuranta sekä viranomaisraportointi.

2. Optio 1: Koelinjojen ja uusiovesi-laitoksen operointipalvelut

- Uusiovesilaitoksen operointi- ja kunnossapitopalvelut
- Koelinjojen operointi ja kunnossapitopalvelut
- Tutkimus- ja koulutuspalvelut yrityksille ja TKI-toimijoille

3. Optio 2: Yrityskumppanuus puhdistamoon läheisesti liittyvän BEM-osaamiskeskuksen palvelujen kehittämiseksi

- kehittää, käynnistää, organisoida ja laajentaa MBR-puhdistamoon ja siihen liittyvien uusiovesilaitoksen ja koelinjojen hyödyntämiseen liittyvää:
 - uutta liiketoimintaa
 - TKI- ja pilotointitoimintaa
 - yritysten sijoittumista alueelle
- edistää Mikkelin kaupungin asemaa kiertotalouden ja kestävä kehityksen edelläkävijänä globaalilla tasolla
- saada mittavasta investoinnista osan tuloutettua takaisin joko suoraan BEM-osaamiskeskuksen tuottoina tai välillisesti uutena syntyvänä liiketoimintana tai käytettäväksi jatkoinvestointeihin

Jäteveden käsittelyn seurauksena syntyvän lietteen käsittely

Tilaaaja vastaa jätevesilietteen jatkokäsittelyn ja käyttökohteiden määrittelystä. Merkittävä osa jätevesilietteestä käytetään jatkokäsittelyn ja varastoinnin jälkeen Mikkelin kaupunkikonsernin omistukseen valmistuvassa BioSairilan biokaasulaitoksessa biokaasun tuotannon raaka-aineena. XAMK:lla, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:llä, Biosairila Oy:llä ja Mikkelin vesilaitoksella on lisäksi vireillä TKI-hanke jätevesilietteen käytön optimoinnista biokaasutuotannossa. Tutkimushankkeelle ohjataan tilaajan määrittelemä osa jätevesilietteestä jatkokäsittelyn ja biokaasutuotannon optimoinnin tutkimiseksi ja pilotoimiseksi. Valituksi tuleva palvelun tuottaja osallistuu jätevesilietteen käsittelyyn ja käsittelyn tutkimiseen sekä biokaasutuotannon optimoinnin kehittämisprojektiin tilaajan määrittelemällä tavalla. Palveluntuottajalta vaadittava rooli ja panostus näihin toimenpiteisiin tarkentuu neuvottelumenettelyn edetessä ja vaatimukset sisällytetään lopulliseen tarjouspyyntöön.

Kilpailullisen neuvottelumenettelyn aikataulu

Prosessi pyritään käymään läpi seuraavan aikataulun puitteissa:

Tarjouspyynnön julkaisu	vko 20
Osallistumishakemusten jättäminen	vko 25
Neuvottelumenettelyyn osallistuvien tarjoajien valinta	vko 26
Neuvottelujen aloitus	vko 32
1. Neuvottelukierros	vko 32-35
2. Neuvottelukierros (optio)	vko 32-35
3. Kirjalliset tarkentavat kysymykset neuvottelukumppaneille (optio)	vko 32-35
Lopullisen tarjouspyynnön julkaisu	vko 36
Tarjosten jättäminen	vko 39
Hankintapäätös ja toimittajan valinta	vko 40-41

Aikataulu on suuntaa antava, muutokset ovat mahdollisia.

Neuvottelut järjestetään TEAMS-sovelluksella Koronatilanteen vuoksi.

Kilpailullisen neuvottelumenettelyn aikana neuvoteltavat asiakokonaisuudet (asialistaa voidaan täydentää neuvottelujen aikana):

Mikkelin vesilaitoksen MBR-puhdistamon ja aluepuhdistamoiden sekä keskuspumppaamon operointipalvelut:

- vastuurajaukset vesilaitoksen ja palveluntuottajan välillä
- vastuu vesihuollon toteuttamisesta
- kunnossapidon järjestäminen
- palvelutuotannon rajaukset
- uusinvestointien ja lisäinvestointien omistusoikeudet
- maksuperusteet
- valvonta, seuranta ja raportointi
- johtoryhmä ja sen kokoonpano sekä toiminta
- laatuvaatimukset
- tavoitteet, niiden toteutumisen seuranta ja valvonta
- resurssit ja varautumien poikkeustilanteisiin
- päivystyksen järjestäminen
- henkilöstön siirtyminen palveluntuottajan palvelukseen?

Tilaaajan optio 1: Koelinjojen ja uusiovesi-laitoksen operointipalvelut BEM-osaamiskeskuksen toimintaa ja sen asiakastarpeita varten

- sopimuksen pituus
- hinnoittelu- ja laskutusperusteet
- vastuurajaukset vesilaitoksen ja palveluntuottajan välillä
- palvelutuotannon rajaukset
- kunnossapidon järjestäminen
- uusinvestointien ja lisäinvestointien omistusoikeudet

- maksuperusteet
- valvonta, seuranta ja raportointi
- johtoryhmä ja sen kokoonpano sekä toiminta
- laatuvaatimukset
- tavoitteet, niiden toteutumisen seuranta ja valvonta
- päivityksen järjestäminen
- henkilöstön siirtyminen palveluntuottajan palvelukseen?
- kehittämistoiminnan tuki:
 - joustavuus kehittämistoiminnan asiakkaiden tarpeiden mukaan

Tilaajan optio 2: Yrityskumppanuus puhdistamoon läheisesti liittyvän BEM-osaamiskeskuksen palvelujen kehittämiseksi

- Sopimuksen pituus
- Miten tarjoaja haluaa kuvata kokonaisuuden tavoitteita ja toimintaa?
- Mitä konkreettisia synergisiä hyötyjä tarjoaja näkee järjestelyssä oman toimintansa näkökulmasta?
- Minkä tyyppinen kumppanuusmalli olisi paras tarjoajan näkemyksen mukaan?
- Miten tarjoaja osallistuu kumppanuuteen ja kumppanuuden kehittämiseen?
- Miten tarjoaja organisoisi kumppanuuden?
- Minkälaisia panoksia tarjoaja on valmis osoittamaan kumppanuuteen?
- Millaisia ovat tarjoajan tuotto-odotukset?
- Miten hoidetaan tarvittava koe- ja tutkimusaloitusten kehitys, mukaan lukien puhdistamon koelinjojen kehittäminen?
- Miten toteutetaan tasapuolisuus ja läpinäkyvyys eri TKI-toimijoita kohtaan (esim. tilanteessa, jossa TKI-toimija on kumppanin kilpailija)?
- Miten tarjoaja huomioi ja varmistaa myös Mikkelin kaupungin ja vesilaitoksen tavoitteiden saavuttamisen kumppanuuden aikana?

2. Vaiheen tarjousten arviointikriteerit ja niiden painoarvot

- Vedenpuhdistamon operointipalvelun hinta
- Koelinjojen ja uusiovesilaitoksen operointipalvelun hinta
- Tarkennettu Palvelusuunnitelma ja Palvelulupaus

Tarjousyhteenliittymänä tarjoaminen

Toimittajat saavat tehdä tarjouksia tai ilmoittautua ehdokkaaksi ryhmittymänä. Ryhmittymän on liitettävä tarjoukseen selvitys siitä, että tarjouspyynnössä vaaditut edellytykset täyttävät voimavarat ovat ehdokkaiden tai tarjoajien taikka ryhmittymän käytettävissä. Tämä voidaan osoittaa esimerkiksi yritysten välisillä sopimuksilla.

Ryhmittymän esisopimuksessa tulee olla selvästi todettu, että kyseisessä ryhmittymässä olevat osalliset ovat vastuussa, sekä yhdessä että erikseen kyseisestä urakasta, jota he tarjoavat.

Alihankinta

Alihankinta operointi ja kunnossapitopalveluiden järjestämisessä sallitaan. Palvelun tarjoaja vastaa alihankinnasta kuin omasta toiminnastaan. Alihankintaa ei saa ilman tilaajan lupaa ketjuttaa. Kaikki tarjouspyynnön vaatimukset koskevat myös alihankintaa.

MIKKELI

EcoSairila

Public-private-partnership- kokonaisuus

Optio Blue Economy Mikkeli-osaamiskeskuspalvelujen
kehittämiseksi ja tuottamiseksi

EcoSairila – kehittämisalusta ja teollisuusalue

EcoSairilan kehittämisalusta ja teollisuusalue rakentuu Mikkelin kaupungin jätehuolto-yhtiö Metsäsairilan jätekeskuksen sekä sinne valmistuvan uuden jätevedenpuhdistamon ja biokaasulaitoksen ympärille. EcoSairila profiloituu tuomalla yhdyskunnan materiaalikiertojen hyödyntämiseen rinnalle vedenkäsittelyn teknologiat ja osaamisen.

Materiaalikiertoihin ja teollisiin symbiooseihin toimintansa pohjaava teollisuusalue täydentyy kehittämisalustaksi alueen toimijoiden ja TKI-organisaatioiden tarjoamien palveluiden ja verkostojen kautta.

Kehittämisalusta toimintoinen tarjoaa käyttövalmiita tutkimus- kehitys- ja innovaatioympäristöjä sekä liiketoimintaympäristön kehittämisalustan ja teollisuusalueen vahvuuksia hyödyntäville yrityksille.

EcoSairilan kehittämislustan ja teollisuusalueen organisoituminen EcoSairila Business Park -palveluyhtiöksi

Perustettava EcoSairila Business Park Oy on Mikkelin kaupungin ja EcoSairilan keskeisten konserniyhtiöiden omistama voittoa tavoittelematon EcoSairilan kehittämislustan ja teollisuusalueen kehittämiseen ja koordinointiin sekä alueen tonttien, teollisuustilojen ja TKI-ympäristöjen vuokraukseen ja palveluihin erikoistunut yhtiö.

Omistajilleen yhtiö tuottaa EcoSairilan kehittämis- koordinointi- markkinointi- ja sijoittumispalveluita. Lisäksi EcoSairila Business Park toimii palvelualustana, jonka keskeinen toiminta-ajatus on yhdistää EcoSairilan liiketoimintaa tukevat palvelut ja tarjota sinne sijoittuville yrityksille synergioita ja kilpailukykyä tuottava toimintaympäristö.

Blue Economy Mikkeli (BEM) –osaamiskeskuksen palvelut EcoSairila Business Park – palveluyhtiön palveluina

Blue Economy Mikkeli –osaamiskeskus kokoaa yhteen sekä tukee vesiosaamiseen liittyvän tutkimuksen, tuotekehityksen, innovaatio- ja koulutustoiminnan vahvistamista, vesialan palveluliiketoiminnan kehittämistä sekä uusien ratkaisujen ja puhdistamokonseptien kaupallistamista kansainvälisiksi vientituotteiksi.

Uusinta teknologiaa hyödyntävä jätevedenpuhdistamo, vesiteknologian tutkimus-, kehitys- ja testiympäristöt, avoin ja käytettävissä oleva data sekä kokonaisuuteen kytkeytyvät tietojärjestelmät muodostavat yhdessä alueen toimijoiden kanssa ainutlaatuisen vesiteknologian kehittämisalustan.

Blue Economy Mikkeli -kehittämialustalla yritykset pääsevät osaksi tutkimuksellista kehitystyötä ja TKI-palveluita, jotka mahdollistavat uusien kaupallisesti hyödynnettävien innovaatioiden saattamisen markkinoille tavanomaista tuotekehityspolkua merkittävästi nopeammin.

BEM FOKUS

BEM:n toimintojen ytimessä on jätevedenpuhdistukseen ja veden kiertotalouteen liittyvä pilotointi-, TKI-, yritys- ja koulutustoiminta.

BEM:n yhteyteen muodostuu aktiivinen ja tuloksekas yrityskehittämötoiminta sekä räätälöidyt rahoitusratkaisut start-uppien ja pk-sektorin kehitystoiminnan tueksi.

BEM:ssa kehitettyjä ratkaisuja kaupallistetaan ja niistä muodostetaan vientikonsepteja globaalille markkinalle. BEM hakee aktiivisesti uusia kaupallisia mahdollisuuksia.

BEM:n yhteyteen muodostuu Suomessa ainutlaatuinen vesialan koulutusklusteri

BEM fokusoituu neljään osa-alueeseen, joita tukevat maailmanluokan TKI-ympäristöt ja asiantuntijat, ja joissa tavoitteena on vientiliiketoiminta:

1. Jäteveden puhdistuksen erotustekniikat
2. Veden uusiokäyttö
3. Lietteiden valorisaatio
4. Älykäs palveluväylä ja reaaliaikainen tiedolla johtaminen

Konsepti: puhdistamo resurssitehtaana

Verkostojensa ja yhteistyökumppaniensa kautta BEM kehittää toimintaansa aidosti kansainväliseksi

1. Water Smart Territories Industrial Partnership
2. World Water Cities Forum
3. Vesilaitosten kansainvälistymistoiminta
4. Testausten, pilotointien ja TKI-toiminnan verkostot

Optio Blue Economy Mikkeli- osaamiskeskuspalvelujen kehittämiseksi ja tuottamiseksi

EcoSairila Business Park yhdistää EcoSairilan liiketoimintaa tukevat palvelut ja tarjoaa sinne sijoituville yrityksille synergioita ja kilpailukykyä tuottavan toimintaympäristön.

Blue Economy Mikkeli –osaamiskeskuspalvelujen on suunniteltu olevan keskeinen osa EcoSairila Business Park Oy:n yrityksille sekä TKI- ja koulutusorganisaatioille tarjoamia palveluja.

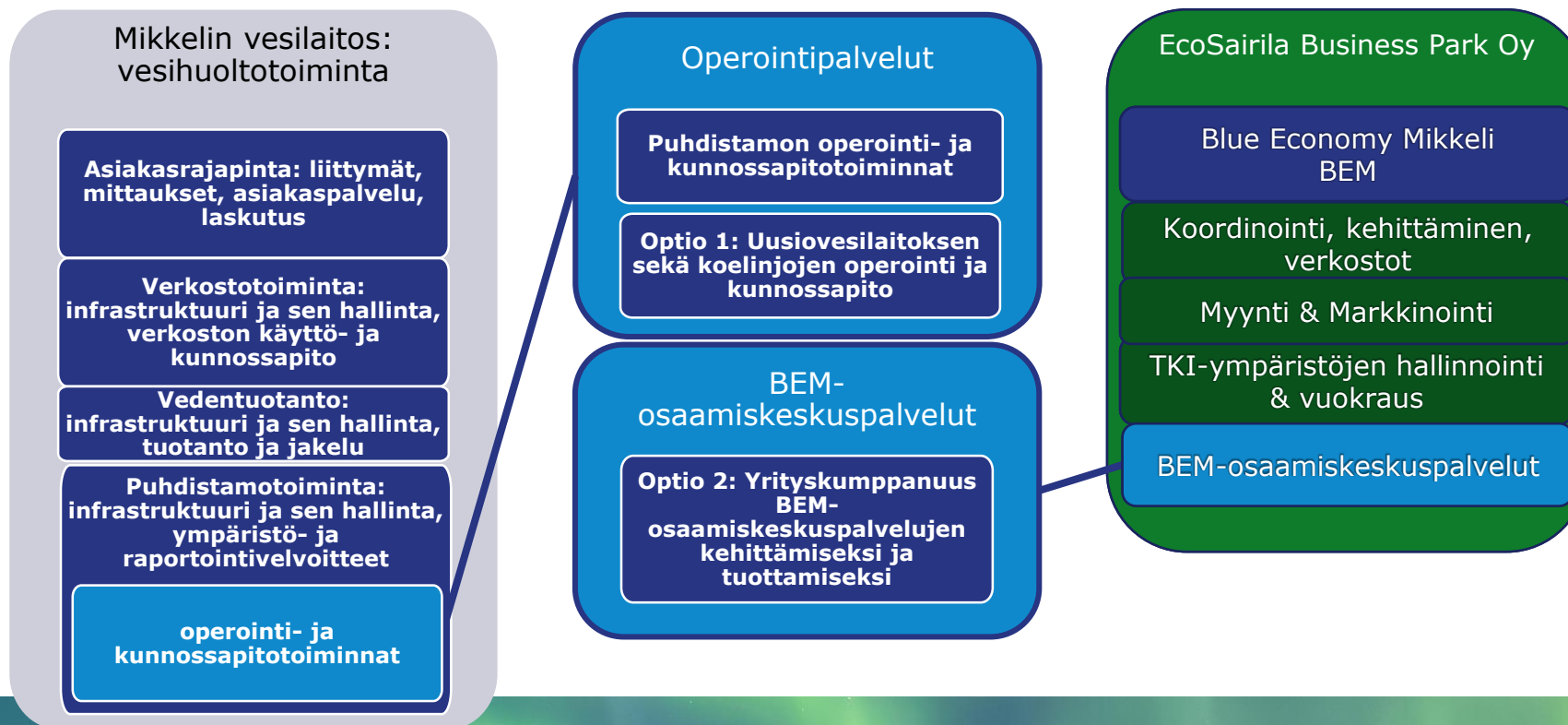
Palvelujen kehittämiseksi ja tuottamiseksi haemme ratkaisua ja ehdotuksia toteutusmallista Blue Economy Mikkeli –osaamiskeskuspalvelujen toteuttamiseen ja organisoimiseen.

BEM-osaamiskeskuksen palveluita voivat olla esimerkiksi:

- Koulutuspalvelut
- Showroom-palvelut
- Testauspalvelut
- Koelinjojen hyödyntäminen TKI-palvelujen tuottamisessa ja kehityshankkeissa

Public-private-partnership-kokonaisuus:

- **Puhdistamon operointipalvelu**
- **Optio 1: Uusiovesilaitoksen sekä koelinjojen operointi ja kunnossapito**
- **Optio 2: Yrityskumppanuus BEM-osaamiskeskuspalvelujen kehittämiseksi ja tuottamiseksi**

KOKONAISKUVA HANKINTAPROSESSISTA JA ETENEMISESTÄ SEN JÄLKEEN

HANKINTA- JA SOPIMUSPROSESSI

Jätevedenpuhdistamojen operointipalvelun hankinta

Kilpailullinen neuvottelumenettely

Päätös ja sopimus

SIIRTYMÄVAIHE JA TOIMINNAN KÄYNNISTYS

Vesilaitos vetovastuussa

Siirtymäaika:
Yhteistyöryhmien käynnistys, henkilöjärjestelyt, palvelutoiminnan valmistelut

Valittu toimittaja hoitaa jätevedenpuhdistamoiden operointia palveluna Vesilaitokselle

Optio 1: MBR-laitoksen yhteydessä toimivien koelinjojen ja uusiovesilaitoksen operointi BEMin tarpeiden mukaan

Kilpailullinen neuvottelumenettely: palvelutaso ja hinta linjojen pitämiseksi käyttökunnossa ja tarpeenmukaiselle operoinnille

Päätös ja sopimus koelinjojen ja uusiovesilaitoksen käyttökunnossa pitämisestä ja tarpeenmukaisesta operoinnista

BEMin liiketoimintasuunnitelman, ml. koelinjojen käyttö ja uusiovesi, tarkennus yhteistyökumppanin kanssa

Valittu toimittaja pitää käyttökunnossa ja operoi tarpeen mukaan koelinjoja ja uusiovesilaitosta

Optio 2: EcoSairilaan sijoittuvan BEM-osaamiskeskuksen yrityskumppanuus

Kilpailullinen neuvottelumenettely: yhteistyömallin valinta (yhteisyhtiö, sopimuslumppanuus, joku muu)

Päätös ja alustavat/esisopimukset yrityskumppanuudesta BEMin toiminnan kehittämiseksi ja "pyörittämiseksi"

Lopulliset sopimukset yrityskumppanuuden toteuttamiseksi. BEMin toiminnan suunnittelu yrityskumppanin kanssa

BEMin toiminta käynnistyy: TKI-kumppanien ja -projektien hankinta, pilotointiasiakkaiden hankinta, ...

Miksei/BEM vetovastuussa

Mikkelin Vesilaitos
Miksei Mikkelä

Päivämäärä
30.3.2020

PUHDISTAMOIDEN OPEROINTIPALVELUKUVAUS

LUONNOS 30.3.2020

SISÄLTÖ

1.	Palveluhankinnan tavoitteet	3
2.	Sopimuskokonaisuuden kuvaus	3
3.	Palvelun rajapinnat	4
4.	Palveluhankinnan kohteen määrittely ja kuvaus	4
4.1	Operointipalvelun piiriin kuuluvat laitosesköt	4
4.1.1	Metsä-Sairilan keskusjätevedenpuhdistamo	5
4.1.2	Metsä-Sairilan koe- ja uusiovesilinjastot	8
4.1.3	Ristiinan jätevedenpuhdistamo	9
4.1.4	Suomenniemen jätevedenpuhdistamo	11
4.1.5	Haukivuoren jätevedenpuhdistamo	13
4.1.6	Anttolan jätevedenpuhdistamo	15
4.1.7	Kenkäveronniemen keskuspumppaamo	17
5.	Tilaaajan ja palveluntuottajan välinen yhteistyö ja keskinäiset velvollisuudet	18
5.1	Palveluntuottajan velvollisuudet	18
5.2	Tilaaajan velvollisuudet	18
5.3	Seurantaryhmä ja sen edustajat	18
6.	Laitosten operointi	19
7.	Laitosten kunnossapito	19
8.	Työvoima	20
9.	Työturvallisuus	20
10.	Tiedottaminen	21
11.	Tietojärjestelmien käyttö	21

LIITTEET

Liite 1: Tehtävä- ja vastuumäärittelyliite

Liite 2. Puhdistamoiden tekninen dokumentaatio

- 2.1. Metsä-Sairilan keskusjätevedenpuhdistamo
- 2.2. Metsä-Sairilan koe- ja uusiovesilinjastot
- 2.3. Ristiinan jätevedenpuhdistamo
- 2.4. Suomenniemen jätevedenpuhdistamo
- 2.5. Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
- 2.6. Anttolan jätevedenpuhdistamo
- 2.7. Kenkäveronniemen keskuspumppaamo

1. PALVELUHANKINNAN TAVOITTEET

Mikkelin vesilaitos kilpailuttaa puhdistamoidensa operoinnin neuvottelumenettelyn aikana sovittavaksi ajanjaksoksi. Tavoitteena on pitkäaikainen ja kumppanuuteen perustuva yhteistyömalli, jossa molemmat osapuolet menestyvät.

Tavoitteena on löytää Mikkelin vesilaitoksen puhdistamoiden operointiin yritys, jonka osaaminen, henkilöstö ja kokemus vastaavista tehtävistä sekä verkostot muihin alan toimijoihin mahdollistavat teknisesti ja taloudellisesti tehokkaan puhdistamoiden toiminnan. Yhteistyön tulee mahdollistaa positiivinen imago yhteiskuntaan ja viranomaisiin päin ja ympäristön kannalta laadukas toiminta ja toiminnasta ympäristöön aiheutuvien haittojen minimointi.

Mikkelin uuteen Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamoon rakennetaan nykyaikainen kalvotekniikkaan perustuva biologinen MBR-prosessi, jonka käyttöönotto, prosessin valvonta, säätäminen ja huolto- ja kunnossapitotehtävät vaativat erityisosaamista. Ulkoistuksen yhtenä kärkeä on löytää operointiin yritys, jolla on osaamista ko. tekniikasta ja joka pystyy varmistamaan MBR-prosessin asianmukaisen toiminnan kaikissa tilanteissa.

Metsä-Sairilan puhdistamon yhteyteen rakennetaan innovatiiviset koetoiminta- ja uusiovesilinjatot, joissa voidaan testata pääprosessin toimintaa eri tilanteissa ja löytää optimaaliset ajomallit. Testialustoja voidaan käyttää myös muiden uusien yksikköprosessiratkaisujen ja laitteiden tutkimukseen, testaukseen ja koulutukseen. Valittava operointipalvelua suorittava yritys operoi lähtökohtaisesti myös testilinjoja ja osallistuu kussakin tapauksessa erikseen sovittavalla laajuudella koeajotoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Valittavalla yrityksellä tulee olla osaamista ja kokemusta ko. toimintaan sekä näkemystä toiminnan kehittämisestä ja laajentamisesta sekä kaupallistamisesta kotimaahan ja kansainvälisille markkinoille.

2. SOPIMUSKOKONAISUUDEN KUVAUS

Kilpailullisen neuvottelumenettelyn dokumentaatio muodostuu seuraavista osista:

- Palveluntarjoajan kelpoisuusvaatimukset
 - Operointipalvelusopimus, luonnos
 - Palvelukuvaus, luonnos
- liitteet:
- Tehtävä- ja vastuumäärittelylomake, luonnos
 - Puhdistamokohteiden tekninen dokumentaatio.

Palveluntarjoajan kelpoisuusmäärittelyn perusteella neuvottelumenettelyyn kutsutaan ja valitaan riittävä määrä potentiaalisia yrityksiä. Neuvottelujen aikana palvelusopimuksen ja palvelukuvauksen sisältöä liitteineen päivitetään yhteisesti näkemyksen ja tavoitetilan mukaan.

Lopullinen sopimuskokonaisuus muodostuu neuvottelumenettelyn aikana jalostuneista näkemyksistä ja tavoitetilasta:

- Operointipalvelusopimus
 - o Palvelukuvaus teknisine liitteineen

- Erilliset sopimusliitteet, esim.
 - palvelun tuottamisen aloitusajankohta ja kesto
 - yksikköhintaluettelot
 - maksumääräytymisperiaatteet (maksumekanismi) ja mallit
 - hinnantarkistusmekanismi ja indeksisidonnaisuus
 - nimetty henkilöstö ja varahenkilöjärjestelyt (voidaan muuttaa vain tilaajan hyväksynnällä, mm. kohdekohtaiset nimetyt puhdistamonhoitajat) ja miehitysvahvuudet
 - suorituskykyindikaattorit ja saavutettujen hyötyjen jakoperiaatteet
 - käyttöhyödykkeiden ja energian sopimushinnat ja korotusperusteet
 - palveluntuotannon vasteajat erikoistilanteissa
 - raportointi- ja seurantaperiaatteet ja laajuuden määrittely
 - tontinvuokrasopimukset
 - erikseen nimettävän palvelusopimuksen seurantaryhmän edustajat ja toimivaltuudet
 - sopimuksen lisäpöytäkirjat

3. PALVELUN RAJAPINNAT

Sopimus käsittää Mikkelin vesilaitoksen jätevedenpuhdistamoiden operoinnin ja kunnossapitotoiminnan järjestämisen ja toteuttamisen.

Sopimuksen lopullinen sisältö muotoutuu neuvotteluprosessin aikana. Neuvoteltavat pääkokonaisuudet ovat:

- puhdistamoprosessien operointi ja valvonta, yksityiskohtaiset rajapinnat
- henkilöstön osaamisrakenne sekä määrät eri ajankohtina
- puhdistamoinfrastruktuurin, koneiden ja laitteiden omistaminen ja ylläpitovastuut
- käyttöhyödykkeiden hankinta
- energian hankinta
- syntyvien liete- ja jätejakeiden logistiikka ja kustannusvastuut
- kunnossapidon ja ylläpitotoimintojen järjestäminen, yksityiskohtaiset rajapinnat
- raportointi viranomaisiin ja tilaajaan päin
- tietojärjestelmien käyttöoikeudet
- poikkeustilannetoiminta ja vastuut
- työterveys- ja turvallisuusasiat ja vastuiden määrittely
- lakisääteisten vaatimusten täyttäminen ja vastuumäärittely.

Yksityiskohtaiset palvelutuotannon toimitusrajat dokumentoidaan vastuunjakotaulukkoon (muokataan ja tarkennetaan neuvottelujen aikana) ja se liitetään osaksi sopimusta.

4. PALVELUHANKINNAN KOHTEEN MÄÄRITTELY JA KUVAUS

4.1 Operointipalvelun piiriin kuuluvat laitosyksiköt

Operointipalvelun laajuus sisältää seuraavat laitosyksiköt:

- Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo
- Metsä-Sairilan koe- ja uusiovesilinjastot (erillinen optiokokonaisuus)

- Ristiinan jätevedenpuhdistamo
- Suomenniemen jätevedenpuhdistamo
- Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
- Anttolan jätevedenpuhdistamo
- Kenkäveronniemen keskuspumppaamo.

Kuva 1. Laitosten sijainti kartalla.

4.1.1 Metsä-Sairilan keskusjätevedenpuhdistamo

Jätevedenpuhdistamo sijaitsee osoitteessa Metsä-Sairilantie 50800 Mikkeli. Puhdistamo on rakennettu kallion sisään. Puhdistamo valmistuu vuonna 2020.

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo on tyypiltään MBR-suodatusprosessilla varustettu aktiivilietelaitos. Mitoitusvirtaaman ylittävä vesimäärä johdetaan välppäyksen, hiekan- ja rasvanerotuksen sekä hienovälppäyksen jälkeen esisaostukseen ja siitä suoraan purkuun. Laitoksessa on sako- ja umpikaivolietteiden vastaanottoyksikkö, joka on sijoitettu maanpäällisiin tiloihin.

Jätevedenpuhdistamon prosessiyksiköt on kuvattu alla olevassa taulukossa 1.

Taulukko 1. Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon yksikköprosessit.

Yksikköprosessi (tarkentava käyttötarkoitus suluissa)	Kuvaus
Esikäsitely	
Tuloallas	<ul style="list-style-type: none"> - Tuloallas - Näytteenotto - Mittaukset
1. Hienovälppäys	2-linjainen koneellinen levynauhavälppäys <ul style="list-style-type: none"> - Varalla käsivälppä - Välpepesuri, 2 kpl
Hiekan- ja rasvanerotus	2-linjainen ilmastettu hiekan- ja rasvanerotus <ul style="list-style-type: none"> - Hiekkapesuri, 2 kpl
2. Hienovälppäys (kuidut)	3-linjainen koneellinen siivilöinti
Esiselkeytys	3-linjainen esiselkeytys, jossa 2 allasta per linja
Aktiivilieteprosessi (sisältäen kokonaistypenpoiston)	
Ilmastus (biohajoavan orgaanisen aineen poisto, typenpoisto)	3-linjainen DN -prosessina toteutettu ilmastus
Kalvosuodatus	6-linjainen kalvosuodatus <ul style="list-style-type: none"> - Kalvosuodattimet, 6 ryhmää
Lähtöallas/lähtökanava	
	- lähtevän jäteveden näytteenotto ja mittaukset
Lietteenkäsitely	
Koneellinen tiivistys	Koneellinen lietteen tiivistys <ul style="list-style-type: none"> - Lietteiden sekoitusallas, hämmennin 1 kpl - Koneelliset tiivistimet, 2 kpl - Tiivistetyn lietteen allas
Lietteen kuivaus ja varastointi	2-linjainen lietteen kuivaus <ul style="list-style-type: none"> - Linkokuivaus 2 konetta, tilavaraus kolmannelle - Lietteen varastosiiilot, 2 kpl
Sakokaivolietteiden vastaanotto	Maanpäälliset vastaanottotilat <ul style="list-style-type: none"> - Avainkortilla avattava ja tehtävä tuojan tunnistus - Lietteiden määrämittausta - Välppäys, 2 kpl, 3 mm - Varastoallas 150 m³ - Pumppaus prosessin alkuun
Kemikalointi	
Fosforin saostus	Pääkemikaalina ferrosulfaatti (FeSO ₄ *7H ₂ O) <ul style="list-style-type: none"> - Ferrosulfaattijauheen vastaanottoallas - Ferrosulfaattiliuoksen annosteluallas Polyalumiinikloridi (PAX) <ul style="list-style-type: none"> - PAX-liuoksen varasto- ja annosteluallas
Alkalointi (nitrifikaation kuluttaman alkaliniteetin korvaaminen)	Alkalointikemikaalina lipeä (NaOH) <ul style="list-style-type: none"> - Lipeäliuoksen varastoallas ja täyttöpumppu - Annosteluallas
Lisähiilenlähde denitrifikaatioprosessiin (varaus)	Kemikaalina metanoli (CH ₃ OH) <ul style="list-style-type: none"> - Väkevän metanolin varastosäiliö 1 kpl - Käyttöliuoksen (10%) annostelusäiliö 1 kpl Muu vaihtoinen hiilen lähde (esim. teollisuusjätevesi) <ul style="list-style-type: none"> - Vastaanottosäiliö 1 kpl
Polymeerin annostus lietteen tiivistykseen ja kuivaukseen sekä ohitusvesien suorasaostukseen	Polymeerin valmistus- ja annostuslaitteisto

Teknisen veden laitteet	Tekninen vesi otetaan lähtevän veden altaasta
Katkaistun veden laitteet	Katkaistun veden asema lipeän laimennukseen

Automaatiojärjestelmät ja etäyhteysmahdollisuudet

Mitoitusarvot laitokselle ovat seuraavat:

Taulukko 2. Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon mitoitusarvot.

Parametri	Yksikkö	Mitoitusarvo (v. 2030)
Virtaamat		
Q _{kesk}	m ³ /d	16 500
Q _{max}	m ³ /d	33 000
Q _{mit}	m ³ /h	930
Q _{max}	m ³ /h	1 800
Ainemäärät		
BOD ₇	kg/d	4 400
	g/as/d	95
COD _{Cr}	kg/d	9 400
	g/as/d	200
Kok. fosfori	kg/d	150
	g/as/d	3,2
Kok. typpi	kg/d	850
	g/as/d	18
Kiintoaine	kg/d	5 200
	g/as/d	110
AVL		62 900
Liittyjä määrä	as.	46 400

Jätevedet on käsiteltävä ympäristölupamääräysten mukaan siten, että vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuudet ja käsittelytehot täyttävät seuraavat vaatimukset:

Taulukko 3. Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon lupaehdot.

Parametri	Enimmäispitoisuus (mg/l)	Vähimmäisteho (%)
BOD ₇ ATU	10 mg/l	96 %
Pkok	0,3 mg/l	96 %
Ammoniumtyppi	4 mg/l	90 %
Kiintoaine	15 mg/l	90 %
COD _{Cr}	60 mg/l	85 %

Arvot lasketaan neljännesvuosikeskiarvoina mahdolliset ohitukset, ylivuodot ja poikkeustilanteet mukaan lukien lukuun ottamatta kokonaistyyppiä, jonka vähimmäisteho lasketaan mahdolliset ohitukset, ylivuodot ja poikkeustilanteet mukaan lukien vuosikeskiarvona.

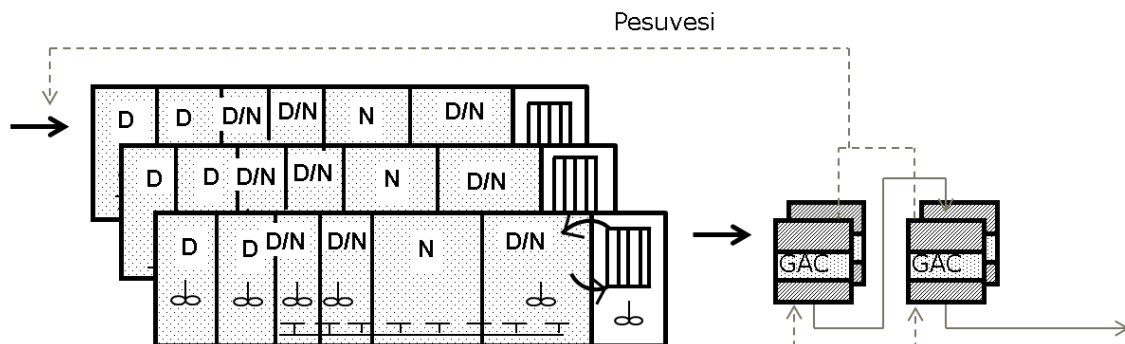
Vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuuksien ja käsittelytehon on lisäksi täytettävä edellä mainittujen parametrien osalta Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukaiset pitoisuuden ja käsittelytehon raja-arvot asetuksen edellyttämällä tavalla tarkkailtuna.

Vesistöön johdettavat jätevedet on 1.5.–31.10 hygienisoitava siten, että fekaalisten koliformien ja enterokokkien osalta saavutetaan vähintään keskimäärin 90 %:n poistuma verrattuna puhdistamolle tulevan jäteveden mikrobipitoisuuteen.

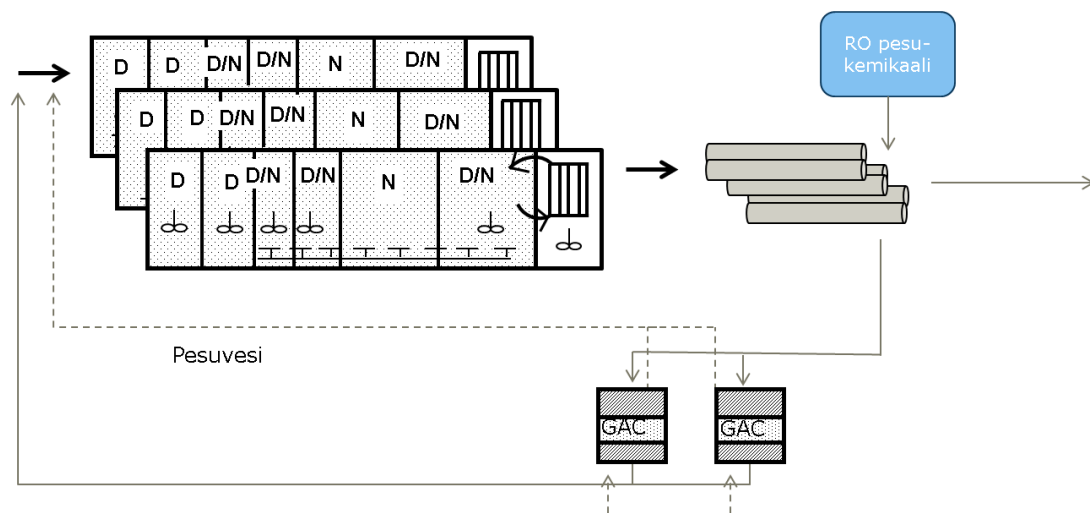
4.1.2 Metsä-Sairilan koe- ja uusiovesilinjastot

Uusiovesi valmistetaan MBR-prosessista poistuvasta puhdistetusta jätevedestä koe- ja uusiovesilinjaston eli ns. vihreän linjan jälkikäsittelyprosesseilla, jotka ovat aktiivihiihisiuodatus ja käänteisosmoosisuodatus. Näillä prosesseilla puhdistettu vesi johdetaan 50 m³:n alavesisäiliöön, josta vesi pumpataan kahdella korkeapainepumpulla maanpinnalle johtavaan putkilinjaan.

Aktiivihiihisiuodatuksen (kapasiteetti 5 m³/h) ja käänteisosmoosisuodatuksen (kapasiteetti 10 m³/h) periaatteet on kuvattu alla olevassa kuvissa 2 ja 3.

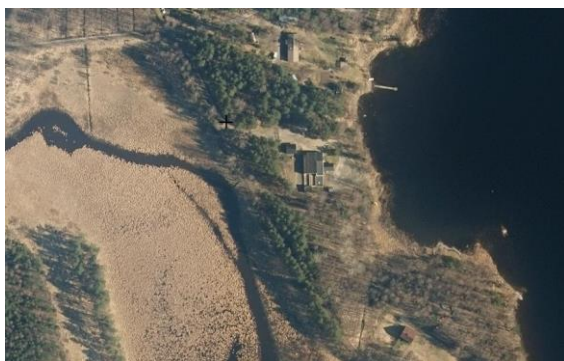
Kuva 2. Koe- ja uusiovesilinjaston aktiivihiihisiuodatuksen periaate.

Kuva 3. Koe- ja uusiovesilinjaston käänteisosmoosin periaate.

4.1.3 Ristiinan jätevedenpuhdistamo

Jätevedenpuhdistamo sijaitsee osoitteessa Pellosniementie 52300 Ristiina.

Kuva 4. Ilmakuva Ristiinan jätevedenpuhdistamon sijainnista (Lähde: MML, Karttapaikka)

Laitos on valmistunut vuonna 1978 ja sitä on saneerattu ja laajennettu vuosina 1999-2000. Jätevedenpuhdistamon automaatiikan ja sähkölaitteiston saneeraustyö valmistuu elokuussa 2010.

Jätevedenpuhdistamo on katettu aktiivilietemenetelmään perustuva rinnakkaissaostuslaitos, jossa saostuskemikaalina käytetään ferrosulfaattia. Puhdistamolle johdetaan Ristiinan kirkonkylän ja Pellosniemen taajaman jätevedet. Viemäriverkkoon ei ole liittynyt merkittävää teollisuutta. Puhdistamon toiminta-alueella on noin 2 600 asukasta.

Jätevedenpuhdistamon prosessiyksiköt ovat:

- välppäys
- hiekanerotus
- ilmastus
- jälkiselkeytys
- kemikalointi
 - ferrosulfaatti kylläisenä liuoksena Metsä-Sairilasta, n. 50 t/a

- polymeeri
- PAX
- sako- ja umpikaivolietteen vastaanotto
- lietteen sakeutus

Automaatiojärjestelmät ja etäyhteysmahdollisuudet

Puhdistamon mitoitusarvot ovat seuraavat.

Taulukko 4. Ristiinan jätevedenpuhdistamon mitoitusarvot

Parametri	Yksikkö	Mitoitusarvo
Virtaamat		
Q _{kesk}	m ³ /d	800
Q _{max}	m ³ /d	2 000
Ainemäärät		
BOD ₇	kg/d	240
Kok. fosfori	kg/d	9
AVL		3 400

Sako- ja umpikaivolietettä vastaanotetaan vuositasolla vajaa **1 000 m³/a**. Sakeutetun ylijäämalietteen määrä on noin **2 000 m³/a**, joka kuljetetaan Mikkelin Kenkäveronniemen puhdistamolle jatkokäsittelyyn. Välppäys- ja hiekanerotusjäte toimitetaan MetsäSairila Oy:n jäteasemalle.

Laitoksen energiankulutus on suuruusluokkaa 180 MWh/a.

Vuotoveden määrä on tutkimusten perusteella n. 20 %. Puhdistetut jätevedet johdetaan purkuputkessa Saimaaseen.

Jätevedenpuhdistamon keskimääräinen tulokuormitus, puhdistustulos ja poistotehot (hieman vanhoja tietoja) ovat **seuraavia (päivitetään)**:

Taulukko 5. Ristiinan puhdistamon tulokuoritusasteja vuosikeskiarvoina.

Parametri		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Käsitelty vesi	m ³ /d	929	977	900	809	730	682
Ohitus	m ³ /d	26	26	35	26	9	16
BOD ₇ -ATU	kg/d	330	240	150	190	125	157
Kok.P	kg/d	13	8,9	6,1	7,7	5,4	5,5
Kok.N	kg/d	73	60	41	48	36	37
Kiintoaine	kg/d	420	300	200	180	155	195
COD _{Cr}	kg/d	760	580	330	390	305	366

Taulukko 6. Keskimääräisiä puhdistustuloksia vuosikeskiarvona, Ristiinan jvp.

Parametri ja yksikkö		Luvan mukainen vaatimus	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BOD ₇ -ATU	mg/l	≤ 12 (15)	30	12	20	15	15	19
Kok.P	mg/l	≤ 0,6 (0,8)	0,9	0,6	0,7	0,8	0,9	0,5
Kiintoaine	mg/l	≤ 35				21	23	23
COD _{Cr}	mg/l	≤ 125	92	61	76	72	63	74

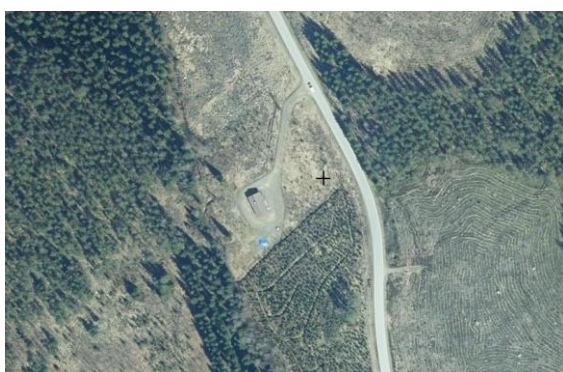
Taulukko 7. Keskimääräisiä poistotehoja vuosikeskiarvona, Ristiinan jvp.

Parametri ja yksikkö		Luvan mukainen vaatimus	2010	2011	2012	2013	2014	2015
BOD ₇ -ATU	%	≥ 92 (90)	91	95	88	93	91	91
Kok.P	%	≥ 92 (90)	93	94	90	92	88	90
Kiintoaine	%	≥ 90	95	94	88	91	89	92
COD _{Cr}	%	≥ 75	89	90	79	85	85	86

Jäteveden käsittelyn on lisäksi täytettävä valtioneuvoston päätöksen 888/2006 liitteen taulukon 1 mukaiset vähimmäisvaatimukset siinä esitetyllä tavalla laskettuna. Jätevedenpuhdistamosta johdettavan jäteveden COD_{Cr}-arvo saa olla enintään 125 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 75 %. Kiintoainepitoisuus saa olla enintään 35 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 90 %.

4.1.4 Suomenniemen jätevedenpuhdistamo

Jätevedenpuhdistamo sijaitsee osoitteessa Kirkonkyläntie 116 52830 Suomenniemi.

Kuva 5. Ilmakuva Suomenniemen jätevedenpuhdistamon sijainnista (Lähde: MML, Karttapaikka)

Puhdistamolla käsitellään Suomenniemen kirkonkylän ja Kauriansalmen jätevedet. Viemäröinnin piiriin kuuluu 200 taloutta ja julkisia laitoksia. Jätevedenpuhdistamolle ei tiettävästi johdeta teollisuusjätevesiä.

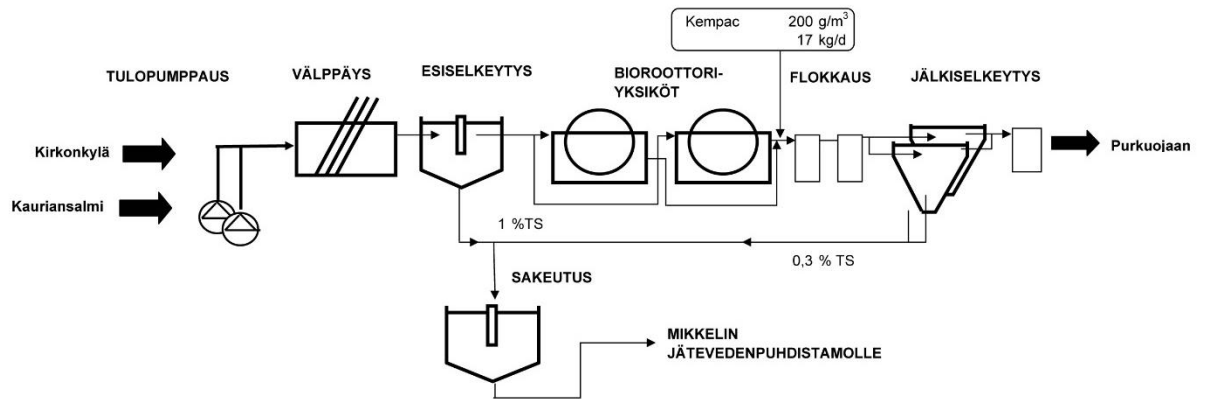
Suomenniemen jätevedenpuhdistamo on rakennettu vuonna 2007. Laitos on katettu biologiskemiallinen bioroottorilaitos. Jätevesi desinfioidaan UV-valolla ennen kuin puhdistettu jätevesi johdetaan avo-ojaan. Avo-ojasta vedet laskevat Kuolimon Härkälahteen.

Sakokaivolietteitä ja umpisäiliölietteitä ei vastaanoteta jätevedenpuhdistamolla, vaan ne kuljetetaan Mikkeliin käsiteltäväksi. Puhdistamoprosessin ylijäämäliete sakeutetaan gravitaatiosakeuttimessa 3-5 % kuiva-ainepitoisuuteen ja kuljetetaan Mikkeliin Metsä-Sairilaan jatkokäsiteltäväksi.

Automaatiojärjestelmät ja etäyhteysmahdollisuudet

Kuva 6. Suomenniemen Kirkonkylän jätevedenpuhdistamo ja buiorottoriprosessi.

Kuva 7. Prosessikaavio, Suomenniemen jvo.

Puhdistamon mitoitusarvot ja aikaisempien vuosien (päivitetään) toteutuneet tulokuormat ovat seuraavat, ks. taulukko 5. Vuotovesien osuus on noin 20 %.

Taulukko 8. Mitoitusarvot ja joitakin toteutuneita tulokuormia vuosikeskiarvona, Suomennimen jvp.

	Mitoitus	Vuosi 2010	Vuosi 2009
AVL	370		
Q_{kesk}	85 m ³ /d	34 m ³ /d	30 m ³ /d
Q_{mit}	10 m ³ /h	-	-
Q_{max}	20 m ³ /h	-	-
BOD ₇	40 kg/d	6,3 kg/d	6 kg/d
Fosfori	1,1 kg/d	0,28 kg/d	0,34 kg/d
Typpi	7,4 kg/d	2,1 kg/d	1,9 kg/d
Kiintoaine	62,5 kg/d	6,1 kg/d	7,9 kg/d

Puhdistusvaatimukset ja vuoden 2010 keskimääräinen puhdistustulos (päivitetään) ovat seuraavat.

Taulukko 9. Suomennimen jätevedenpuhdistamon lupaehdot.

Parametri	Enimmäispitoisuus (mg/l)	Vähimmäisteho (%)
BOD ₇ ATU	<15 mg/l	>90 %
Pkok	<1,0 mg/l	>90 %

Taulukko 10. Joitakin keskimääräisiä puhdistustuloksia vuosikeskiarvona.

Vuonna 2010 puhdistustulokset olivat seuraavat:

- BOD₇ ATU 3,5 mg/l, puhdistusteho 98 %
- Fosfori 0,3 mg/l, puhdistusteho 96 %
- Kokonaistyyppi 41 mg/l, puhdistusteho 33 %
- Kiintoaine 3,2 mg/l, puhdistusteho 98 %
- COD 28 mg/l, puhdistusteho 93 %

Jäteveden käsittelyn on lisäksi täytettävä valtioneuvoston päätöksen 888/2006 liitteen taulukon 1 mukaiset vähimmäisvaatimukset siinä esitetyllä tavalla laskettuna. Jätevedenpuhdistamosta johdettavan jäteveden COD_{Cr}-arvo saa olla enintään 125 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 75 %. Kiintoainepitoisuus saa olla enintään 35 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 90 %.

4.1.5 Haukivuoren jätevedenpuhdistamo

Jätevedenpuhdistamo sijaitsee osoitteessa Sahantie 90 51600 Haukivuori

Kuva 8. Ilmakuva Haukivuoren jätevedenpuhdistamon sijainnista (Lähde: MML, Karttapaikka)

Haukivuoren jätevedenpuhdistamo on biologis-kemiallinen rinnakkaissaostuksella varustettu aktiivilietelaitos. Prosessissa syntyvä ylijäämäliete pumpataan sakeuttamoon ja kuivataan koneellisesti suotonauhapuristimella.

Jätevedenpuhdistamon prosessiyksiköt ovat:

- rumpusiivilöinti
- kemikalointi
- ilmastus
- jäkiselkeytys
- umpi- ja sakokaivolietteiden vastaanotto ja näille välppäys, ja hiekanerotus
- sakeutus ja kuivaus suotonauhapuristimella.

Jätevedenpuhdistusprosessissa ja lietteenkäsittelyssä käytetään seuraavia kemikaaleja:

- ferrosulfaatti
- kalkki
- polymeeri
- natriumhypokloriitti (ei varastoida laitoksella)

Automaatiojärjestelmät ja etäyhteysmahdollisuudet

Mitoitusarvot laitokselle ovat seuraavat:

Taulukko 11. Haukivuoren jätevedenpuhdistamon mitoitusarvot

Parametri	Yksikkö	Mitoitusarvo
Q_{kesk}	m ³ /d	770
BOD ₇	kg/d	110
Kok. fosfori	kg/d	4,8

Jätevedet on käsiteltävä ympäristölupamääräysten mukaan siten, että vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuudet ja käsittelytehot täyttävät seuraavat vaatimukset puolivuosisikeskiarvona laskettuna:

Taulukko 12. Haukivuoren jätevedenpuhdistamon lupaehdot.

Parametri	Enimmäispitoisuus (mg/l)	Vähimmäisteho (%)
BOD7ATU	<15 mg/l	>92 %
Pkok	<0,8 mg/l	>92 %

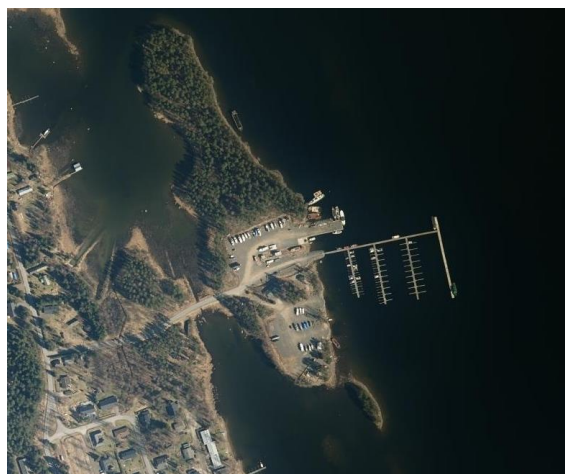
Jäteveden käsittelyn on lisäksi täytettävä valtioneuvoston päätöksen 888/2006 liitteen taulukon 1 mukaiset vähimmäisvaatimukset siinä esitetyllä tavalla laskettuna. Jätevedenpuhdistamosta johdettavan jäteveden CODCr-arvo saa olla enintään 125 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 75 %. Kiintoainepitoisuus saa olla enintään 35 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 90 %.

Taulukko 13. Haukivuoren jvp. tulokuormat (kg/a) ja puhdistustulos (kg/a, %).

Vuosi kg/v	Tyyppi kg/v	Bod 7 ATU kg/v	COD, dikromaatti kg/v	Kiintoaine kg/v	Kokonaisfosfori kg/v	Kokonaistyyppi kg/v	Virtaama/Jätevesimäärä m ³ /v
2015	Tuleva (laskenta)	18 856,30	41 917,20	21 512,70	564,70	3 824,40	78 029,00
2015	Vesistöön	509,20	3 335,10	564,40	25,49	2 937,20	78 029,00
2015	Puhdistusprosentti	97,30	92,04	97,38	95,49	23,20	
2016	Tuleva (laskenta)	27 521,20	33 825,00	17 048,80	512,60	3 769,80	67 316,00
2016	Vesistöön	310,80	2 504,20	494,40	20,14	2 892,00	70 444,00
2016	Puhdistusprosentti	98,87	92,60	97,10	96,07	23,29	
2017	Tuleva (laskenta)	5 973,00	13 068,20	6 009,20	235,30	1 828,10	30 589,00
2017	Vesistöön	253,40	1 737,60	144,80	10,86	1 429,90	30 589,00
2017	Puhdistusprosentti	95,76	86,70	97,59	95,38	21,78	

4.1.6 Anttolan jätevedenpuhdistamo

Jätevedenpuhdistamo sijaitsee osoitteessa Taipaleentie 31 52100 Anttola.

Kuva 9. Ilmakuva Anttolan jätevedenpuhdistamon sijainnista (Lähde: Paikkatietoikkuna)

Anttolan jätevedenpuhdistamo on mekaanis-biologis-kemiallinen rinnakkaissaostukseen perustuva aktiivilietelaitos.

Jätevedenpuhdistamon prosessiyksiköt ovat:

- välppäys
- ilmastus
- jälkiselkeytys
- kemikalointi (ferrosulfaatti)

- sako- ja umpikaivolietteiden vastaanottopiste.

Puhdistusprosessissa syntyvä ylijäämäliete kuljetetaan sakeutettuna Mikkeliin käsiteltäväksi.

Automaatiojärjestelmät ja etäyhteysmahdollisuudet

Mitoitusarvot laitokselle ovat seuraavat:

Taulukko 14. Anttolan jätevedenpuhdistamon mitoitusarvot

Parametri	Yksikkö	Mitoitusarvo
Virtaamat		
Q _{kesk}	m ³ /d	570
Q _{mit}	m ³ /h	50
Ainemäärät		
BOD ₇	kg/d	120
Kok. fosfori	kg/d	5
N	kg/d	20

Jätevedet on käsiteltävä ympäristölupamääräysten mukaan siten, että vesistöön johdettavan jäteveden pitoisuudet ja käsittelytehot täyttävät seuraavat vaatimukset puolivuosisikeskiarvona laskettuna:

Taulukko 15. Anttolan jätevedenpuhdistamon lupaehdot

Parametri	Enimmäispitoisuus (mg/l)	Vähimmäisteho (%)
BOD ₇ ATU	<15 mg/l	>92 %
Pkok	<0,8 mg/l	>92 %

Jäteveden käsittelyn on lisäksi täytettävä valtioneuvoston päätöksen 888/2006 liitteen taulukon 1 mukaiset vähimmäisvaatimukset siinä esitetyllä tavalla laskettuna. Jätevedenpuhdistamosta johdettavan jäteveden CODCr-arvo saa olla enintään 125 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 75 %. Kiintoainepitoisuus saa olla enintään 35 mg/l ja poistotehon tulee olla vähintään 90 %.

Taulukko 16. Anttolan jvp. tulokuormat (kg/a) ja puhdistustulos (kg/a, %).

Vuosi kg/v	Tyyppi kg/v	Bod 7 ATU kg/v	COD, dikromaatti kg/v	Kiintoaine kg/v	Kokonaisfosfori kg/v	Kokonaistyyppi kg/v	Virtaama/Jätevesimäärä m ³ /v
2015	Tuleva (laskenta)	23 639,60	50 414,90	27 674,60	858,20	5 605,30	142 309,00
2015	Vesistöön	2 025,60	7 386,60	3 191,50	65,79	5 488,60	142 309,00
2015	Puhdistusprosentti	91,43	85,35	88,47	92,33	2,08	
2016	Tuleva (laskenta)	17 801,20	40 846,60	19 184,00	640,80	4 374,40	108 792,00
2016	Vesistöön	931,80	4 755,00	1 224,20	31,10	3 988,80	108 792,00
2016	Puhdistusprosentti	94,77	88,36	93,62	95,15	8,81	
2017	Tuleva (laskenta)	8 525,10	19 710,90	10 027,40	380,10	2 624,50	53 757,00
2017	Vesistöön	977,40	4 000,10	886,90	56,11	2 986,50	53 757,00
2017	Puhdistusprosentti	88,54	79,71	91,16	85,24	-13,79	

4.1.7 Kenkäveronniemen keskuspumppaamo

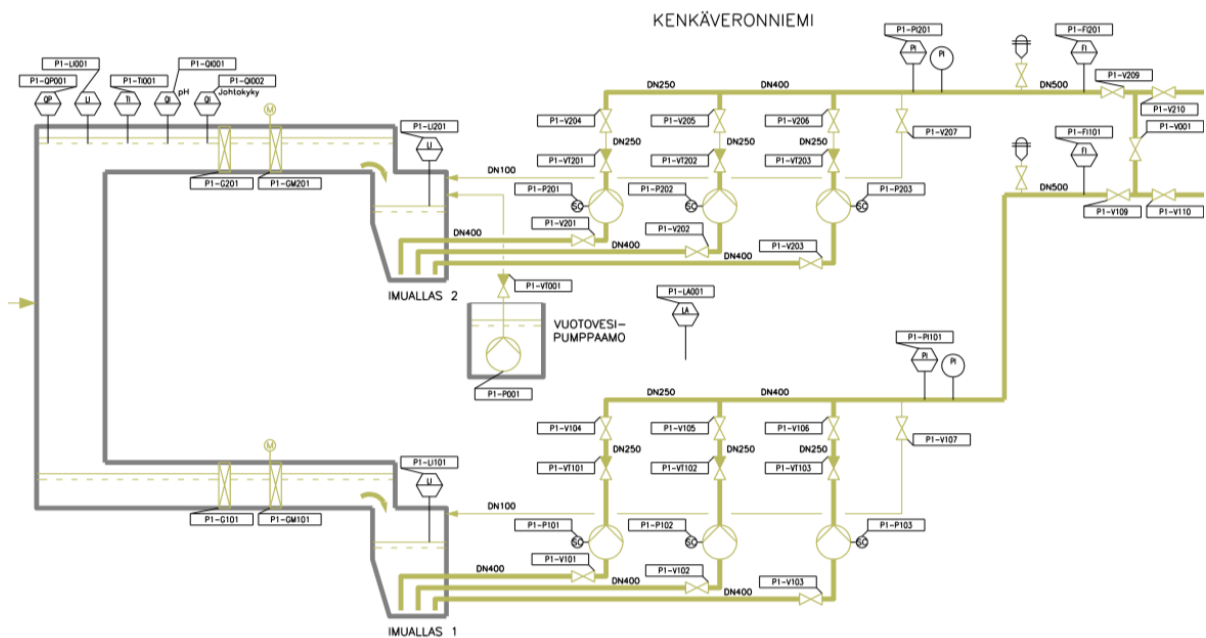
Keskuspumppaamo sijaitsee osoitteessa Pursialankatu 2 50100 Mikkeli

Kuva 10. Ilmakuva Kenkäveronniemen keskuspumppaamon sijainnista (Lähde: MML, Karttapaiikka)

Uuden Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon aloitettua toimintansa Kenkäveronniemen jätevedenpuhdistamo poistetaan käytöstä ja Kenkäveronniemeen jää vain tasausaltaallinen siirtopumppaamo, joka pumppaa jätevesiä Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamolle.

Automaatiojärjestelmät ja etäyhteysmahdollisuudet

Kuva 11. Pumppaamon PI-kaavio.

5. TILAAJAN JA PALVELUNTUOTTAJAN VÄLINEN YHTEISTYÖ JA KESKINÄISET VELVOLLISUUDET

5.1 Palveluntuottajan velvollisuudet

Käytävien neuvottelujen tavoitteena on päätyä valittavan palveluntuottajan kanssa sopimukseen, joka ohjaa palveluntuottajaa tehokkaaseen ja laadukkaaseen palvelun tuottamiseen. Sopimuksen ja sen liitteiden nojalla palveluntuottajan tulee operoida ja ylläpitää laitoksia, koneita ja laitteita siten, että ne jäteveden puhdistus on laadukasta ja tehokasta kaikissa tilanteissa ja infrastruktuuri pidetään hyväkuntoisena koko sopimuskauden ajan.

Yllä esitetyt lähtökohdat huomioiden sopimus ja sen liitteet laaditaan siten, että se kannustaa ja velvoittaa palveluntuottajaa asetettuihin tavoitteisiin.

Palveluntuottajan tulee tehdä saumatonta yhteistyötä tilaajan kanssa; tavoitteena on kumppanuuteen perustuva menestyksellinen yhteistyömalli. Yhteistyön ja tiedonkulun tulee olla toimivaa ja välitöntä. Palveluntuottaja on velvollinen informoimaan ja tiedottamaan tilaajaa kaikista merkittävistä muutoksista ja poikkeustilanteista välittömästi. Lisäksi palveluntuottajan velvollisuutena on raportoida laitosten toiminnasta ja ylläpidosta erikseen sovittujen raportointimääritelmien ja -vaatimusten mukaan ja pitää tilaaja tällä tavoin tietoisena laitosten toiminnasta kaikissa tilanteissa.

Palveluntuottajan tulee osoittaa ensisijaiset vastuulliset yhteyshenkilöt, joiden kautta tiedonvälitys tapahtuu.

5.2 Tilaajan velvollisuudet

Tilaajan tulee omalta osaltaan edesauttaa palveluntuotannon toimivuutta ja olla valmis sen tehostamiseen sopimuksessa esitettyjen rajausten sisällä. Tilaajan tavoitteena on toiminnan jatkuva kehittäminen.

Tilaajan tulee osoittaa ensisijaiset vastuulliset yhteyshenkilöt, joiden kautta tiedonvälitys tapahtuu.

5.3 Seurantaryhmä ja sen edustajat

Yllä esitettyjen tavoitteiden ja velvollisuuksien toteutumisen varmistamiseksi ja seuraamiseksi tilaaja-tuottaja -mallin yhteyteen perustetaan erillinen seurantaryhmä. Ryhmä koostuu tilaajan ja palveluntuottajan edustajista sekä näiden yhteisesti sopimasta ja valitsemasta ulkopuolisesta puolueettomasta tahosta. Seurantaryhmä tehtävinä ja tavoitteina ovat mm.:

- valvoa sopijapuolten toiminnan sopimuksen mukaisuutta
- käydä säännöllisin väliajoin läpi palveluntuottajan laatimat toimintaraportit ja tehdä niistä tarvittavat johtopäätökset toiminnan ohjaamiseksi haluttuun suuntaan
- varmistaa, että palveluntuotanto on sopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaista ja täyttää jatkuvan kehittämisen toimintaperiaatteen
- käydä läpi määrävlein tilaajan kohteissa tekemien/teettämien tarkastuskäyntien tulokset ja sopia mahdollisista korjaustoimenpiteistä tai toiminnan muuttamistarpeista
- sopia yhteistyössä mahdollisista viranomaisten selvityspyyntöihin annettavista vastauksista ja niiden sisällöstä
- neuvotella ja tehdä esityksiä toiminnan ja yhteistyön jatkokehittämisestä, silloin kun se nähdään tarpeelliseksi ja se hyödyttää molempia osapuolia
- käydä läpi ja tehdä esityksiä/sopia mahdollisista laitosten ja sen osaprosessien investointi-, saneeraus-, muutos- ja tehostustarpeista, jotka ovat välttämättömiä

laadukkaan jätevedenpuhdistuksen ylläpitämiseksi ja palveluntuotannon onnistumiseksi

- tehdä esitys/sopia palveluntuotannon tehtävämäärittelyn ulkopuolisista kertaluontoisista tehtävistä ja töistä ja näiden toteutus- ja vastuutahosta
- hakea yhteistyössä ratkaisuja jatkuvaan toiminnan tehostamiseen sekä laitosten toiminnan ja palveluntuotannon laadun parantamiseen
- havaita ja ratkoa ennakolta mahdolliset ristiriidat ja päätyä sovitteluratkaisuun ennen mahdollisia osapuolten laatimia reklamaatioita
- ratkaista sopijapuolten toisilleen antamat reklamaatiot, joista sopijapuolet eivät muuten pääse sopimukseen

6. LAITOSTEN OPEROINTI

Puhdistamoiden operoinnin tulee olla kokonaisvaltaisesti tehokasta huomioiden resurssien ja energian tehokas käyttö ja toisaalta mahdollisimman laadukas puhdistustulos ja ympäristökuormituksen minimointi. Yksikköprosessien ohjauksen ja säädön tulee olla ennakoivaa ja suunnitelmallista. Palveluntuottajan on esitettävä seurantaryhmälle ohjausstrategian toteutuksen eteneminen ja kehittyminen säännöllisesti ohjausryhmän palaverissa. Seurantaryhmässä arvioidaan toiminnan resurssi- ja energiatehokkuutta sekä ympäristövaikutuksia säännöllisesti ja asetetaan tavoitteet toiminnalle lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Operoinnissa tulee huomioida luparatkaisuissa ja muissa yleisissä viranomaisohjeissa esitetyt vaatimukset ja tavoitteet.

Palveluntuottamisessa hyödynnettävät nykyaikaiset digitaaliset ja muut järjestelmät katsotaan eduksi (laitosten nykyisen infran päälle ja lisäksi asennettavat ja hyödynnettävät).

Mahdollisiin käyttöhäiriötilanteisiin ja hälytyksiin tulee reagoida viiveettä ja korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä välittömästi. Palveluntuottajalla tulee olla ennakkovarautumissuunnitelma toimintaohjeineen erilaisiin tiedostettavissa oleviin mahdollisiin poikkeustilanteisiin ja niitä tulee käydä läpi käyttöhenkilökunnan kanssa siten, että toimintavavat ovat selviä niitä tarvittaessa. Varautumissuunnitelma tulee esittää myös seurantaryhmälle, jossa suunnitelmaa voidaan edelleen kehittää ja laajentaa.

Operointiorganisaation tulee olla monitasoinen siten, että operaattoritason yläpuolella esimiestasolla on riittävää prosessitekniistä osaamista, joka varmistaa prosessien optimaalisen toiminnan ja käyttöhenkilökunnan jatkuvan osaamistason kehittämisen.

Jokapäiväisen työssä tapahtuvan oppimisen ja koulutuksen lisäksi henkilökuntaa tulee tarvittaessa jatkokouluttaa erikseen järjestettävillä kursseilla ja laite- ja prosessitoimittajien järjestämissä tapahtumissa. Koulutustarvetta ja tilannetta käydään läpi myös seurantaryhmän kokouksissa. Käyttöhenkilökunnalla tulee mm. olla vesihuoltotöissä vaadittavat osaamistestit suoritettuina ja kortit jatkuvasti voimassaolevia.

7. LAITOSTEN KUNNOSSAPITO

Laitosten kunnossapidon tulee perustua ennakoivaan ja aikataulutettuun kunnossapitoon. Koneet, laitteet ja järjestelmät tulee pitää mahdollisimman hyväkuntoisina ja tehokkaina. Laitteiden huoltovälejä tulee noudattaa täsmällisesti ja toteutetut huolto- ja kunnossapitotoimet tulee

dokumentoida asianmukaisesti. Kunnossapitosuunnitelman toteutuminen on esitettävä säännöllisesti seurantaryhmälle. Seurantaryhmälle tulee esittää myös havaitut tai muuten esiin tulleet tehostus- ja saneeraustoimenpiteiden tarpeet, jotka mahdollistaisivat kokonaisvaltaisesti tarkasteltuna entistä tehokkaamman jäteveden käsittelyn.

Huoltotyössä tulee käyttää laitteiden ja järjestelmien vaatimusten mukaisia käyttöhyödykkeitä ja varaosia (öljyt, voiteluaineet, varaosakomponentit, tiivisteet, materiaalit yms.). Huoltotyöt tulee tehdä laitteiden ja järjestelmien ohjeiden ja vaatimusten mukaisesti.

Laiterikko- ja muihin äkillisiin poikkeustilanteisiin tulee reagoida välittömästi ja huoltoorganisaatiossa tulee olla riittävästi kapasiteettia ja valmiuksia häiriötilanteiden poistamiseen sen luonteen vaatiman viiveajan kuluessa.

Käytettävän kunnossapitohenkilökunnan tulee olla koulutettua ja osaavaa. Erikoislaitteiden ja järjestelmien huoltotyön saa suorittaa vain siihen erikoistunut ja koulutettu henkilöstö. Näiden kunnossapito pitää tilata tarvittaessa erillishankintana laitteiden valmistajalta tai muulta vastaavalta organisaatiolta (esim. linkojen ja kompressorien perusteellinen kunnostus tai huoltotyö jne.). Sähkö- ja automaatiojärjestelmien huolto ja kunnossapito on sallittua ainoastaan tähän erikoiskoulutuksen ja pätevöitymisen saaneen huoltohenkilökunnan toimesta. Tarvittaessa ko. huoltotyöt on hankittava ulkoistuspalveluna.

Kunnossapitohenkilöstön pitää tarvittaessa osallistua laite- ja järjestelmätoimittajien erikseen järjestämiin koulutuksiin.

8. TYÖVOIMA

Käytettävän työvoiman tulee olla osaavaa ja koulutettua. Organisaatiossa tulee huomioida varahenkilöjärjestelyt siten, että kaikissa tilanteissa työvoimaa on riittävästi ja sopimuksessa esitetyt minimimiehitysvaatimukset voidaan täyttää kaikissa tilanteissa. Laitoksilla tulee olla sopimuksen edellyttämät päivystysjärjestelyt. Nämä on saatettava seurantaryhmän tietoon. Henkilöstön loma-ajat on suunniteltava ja jaksotettava siten, että työvoiman määrä ei vähene. Loma-aikoina on tarvittaessa hankittava koulutettua ja osaavaa lisätyövoimaa.

Jokaisella puhdistamolla tulee olla laitoskohtainen nimetty vastuullinen puhdistamonhoitaja. Nämä tulee esittää tilaajalle ja seurantaryhmälle. Vastuullisen puhdistajanhoitajan tulee olla kokenut ja tarpeellisen koulutuksen saanut henkilö.

9. TYÖTURVALLISUUS

Työturvallisuusasiat tulee olla kaiken toiminnan keskiössä ja tavoitteena tulee olla 0 työtapaturmaa vuodessa. Työtapaturman sattuessa tapahtuma tulee selvittää ja suorittaa riskinarvion päivittäminen ja tarvittaessa käyttöohjeiden päivittäminen. Palveluntuottajan on raportoitava säännöllisesti työturvallisuuden kehittyminen seurantaryhmälle. Tilaaja ja seurantaryhmä tekevät tarvittaessa kohteissa työturvallisuuskatselmuksia. Näissä havaitut puutteet on korjattava välittömästi.

Käyttöhenkilökunta tulee kouluttaa ja opastaa kaikkiin työn vaaratekijöihin ja vaarallisten töiden suorittamiseen. Niin vaatiessa on työt suoritettava työparina. Kohteissa tulee olla ajantasainen ja dokumentoitu huolto- ja korjaustöiden ilmoitusmenettelyjärjestelmä, jota on noudatettava

tinkimättömästi. Palveluorganisaatiossa on oltava nimettynä kaikkiin tilanteisiin työturvallisuudesta vastaava henkilö tai henkilöt. Nämä on esitettävä myös seurantaryhmälle.

Töiden ja operoinnin työturvallisuusohjeet ja kemikaalien käyttöturvallisuuslomakkeet on oltava laitoksella aina helposti saatavilla ajantasaisina ja luettavissa.

Sähkötekniisiin järjestelmiin liittyvät työt on sallittuja ainoastaan tähän koulutuksen ja pätevöitymisen saaneella henkilöstöllä.

Koko käyttöhenkilöstö on varustettava riittävällä ja asianmukaisella tyyppihyväksytyllä työturvavaatetuksella ja jalkineilla. Henkilösuojaimia on käytettävä ja niiden käyttöä on valvottavaa esimiesvoimin. Asianmukaisen vaatetuksen ja henkilösuojaimien käyttöä on edellytettävä myös laitoksilla vierailevalta ulkopuoliselta henkilöstöltä.

Laitoksilla tulee olla erillisiin tehtäviin koulutuksen ja pätevöitymisen saanut nimetty henkilöstö. Tällaisia vaatimuksia on esimerkiksi ATEX-järjestelmissä ja vaarallisten kemikaalien käytön yhteydessä.

10. TIEDOTTAMINEN

Tiedottaminen ulospäin laitosten tilanteesta on sallittu ainoastaan henkilöiden toimesta, jotka ovat erikseen tilaajan ja seurantatyhmän kesken ennalta sovittu. Tiedottamisessa tulee noudattaa myös erikseen sovittua työnjakoa tilaajan ja palveluntuottajan kesken. Henkilöstöä tulee ohjeistaa ohjaamaan erilaiset kyselyt tarvittaessa tiedotuksesta vastaaville henkilöille.

11. TIETOJÄRJESTELMIEN KÄYTTÖ

Mikkelin vedellä on Mipro Oy:n rakentama keskusvalvomojärjestelmä, johon on sisällytetty verkostot pumppaamoineen ja kaikki jätevedenpuhdistamot. Tämä käyttöoikeuspolitiikka ja vastuut tilaajan ja palvelun tuottajan välillä neuvotellaan ja sovitaan neuvottelumenettelyn aikana. Palveluntuottajalla voi olla lisäksi muita omia etävalvontaratkaisuja, joiden käytöstä ja tiedonsiirtorajapintavaatimuksista laitoksiin sovitaan neuvottelumenettelyn aikana.

Operointipalvelun laajuus sisältää seuraavat kohteet:

Anttolan puhdistamo
Haukivuoren puhdistamo
Suomenniemen puhdistamo
Ristiinan puhdistamo
Metsä-Sairilan puhdistamo
Kenkäveronniemen keskuspumppaamo

TEHTÄVÄ JA VASTUUMÄÄRITTEET

TEHTÄVÄ/TOIMINTO	VASTUUN KUSTAN		
	TEHTÄVÄN SUORITTAMINEN		Tilaja
	Tilaja	Operaattori	
Tuloviemärit ja verkostot			
- Jäteveden johtaminen viemäriverkostossa jätevedenpuhdistamolle			
- Verkoston ja pumppaamoiden kunnossapitotyöt kupi-suunnitelman mukaisesti			
- Verkoston ja pumppaamoiden kunnossapitosuunnittelu			
- Pumppaamoiden hälytykset ja vikatilanteet			
- Verkosto-ohitukset ja niiden raportointi			
- Verkostopumppaamoiden operointi ja valvonta, mm. siirtolinja Kenkäveronniemi-Metsä-Sairila			
- Hajuhaittojen hallinta ja laitteistojen ylläpito, verkostot			
- Poikkeavan veden laadun valvonta, mm. teollisuusjätevesisopimukset			
- Vuotovesien tutkimus, hallinta ja vähentäminen			
Prosessin ohjaus			

- Operointihelöstö ja varallaolo			
- Laitosten puhdistusprosessien ohjaus ja ylläpito viranomaisvaatimusten mukaisen toiminnan ja puhdistustuloksen varmistamiseksi			
- Ohjausstrategioiden kehittäminen, koeajot ja yksikköprosessien toiminnan optimointi			
- Käyttöhenkilökunnan esimiestehtävät			
- Prosessitekniset käyttöinsinööri-/ käyttöpäällikkötehtävät ja operaattorien ohjeistaminen			
- Hälytysten kuittaus ja reagointi			
- Sääto ja ohjaus/ohjeistus huoltotilanteissa ja muissa poikkeustilanteissa			
- Sääto ja ohjaus tulokuorman ja virtaaman ollessa sopimusarvojen ulkopuolella			
- Lieteprosessien ohjaus ja sääto			
- Prosessien ohjaus ja valvonta normaalin työajan ulkopuolella			
- Tarvittaessa ulkopuolisen prosessiasiantuntemuksen käyttö puhdistustuloksen varmistamiseksi ja prosessiongelmien poistamiseksi			
- Yhteydenpito prosessilaitte- ja koneikkotoimittajiin prosessinohjaukseen liittyvissä kysymyksissä			
- Huippuvirtaamatilanteiden suunnittelu ja toteutus, ajotaparatkaisut			
- Käyttöhäiriötilanteiden suunnittelu ja toteutus, ajotaparatkaisut			
- Prosessien ylös- ja alasajotilanteet ja ohjeistus			
- Prosessinohjauksen ohjeistuksen ja dokumentoinnin kehittäminen ja hallinnointi			
Paikalliset laboratoriotoinnot ja kenttätestit			

Purkuputkistot ja järjestelmät			
- Kuntotutkimukset ja kunnossapito			
- Hydrauliiikan riittävyyden varmistaminen			
Lietelogistiikka			
- Kuljetusten tilaus ja hallinta			
- Kuljetuskustannukset ja porttimaksut			
- Liettevaraston hallinta, kapasiteetti			
- Lietteeseen lastaus ja valvonta			
- Lietteeseen jatkokäsittelyn kustannukset			
Alueputkistot ja pumppaamot			
- Operointi, ohjaus ja valvonta			
(kunnossapito laitoksen kunnossapitotoimenpiteiden piirissä, ks. Alla)			
Näytteenotto ja tarkkailu			
- Velvoitetarkkailu (näytteenotto, näytteiden lähetys, analytiikka)			
- Käyttötarkkailu - omavalvonta, (näytteenotto, näytteiden lähetys, analytiikka)			
- Viranomaisen vaatimat erillistarkkailut (lääkeaineet, huumeet, lietteen laatu yms.)			
- Poikkeus- ja häiriötilanteiden alainen näytteenotto ja analytiikka			
- Vesistö tarkkailu (näytteenotto, näytteiden lähetys, analytiikka)			
- Purkuvesistön erillisselvitykset			
- Kalastotarkkailu			
Raportointi			

- Viranomaisraportointi, veloitetarkkailu			
- Viranomaisraportointi, poikkeustilanteet			
- Raportointi tilaajaan päin, sopimuksen mukaisesti			
- Käyttötietojen keräys ja toimittaminen tilaajan pyynnöstä			
- Vesistö tarkkailuraportointi			
- Verkostoon liittyvä raportointi (vuotovedet, ohitukset yms.)			
- Raportointidokumentaation hallinta ja säilyttäminen			
Käyttöhyödykkeet			
- Prosessikemikaalit			
- Kilpailutus ja hankintamenettelyt			
- Tilaus			
- Kustannukset			
- Talousvesi			
- Siivoustarvikkeet ja -kemikaalit			
- Voiteluöljyt			
- Liittymät ja sopimukset (vesi yms.)			
- Käyttöhyödykkeiden kulutuksen seuranta ja dokumentointi			
Energia			
- Liittymät ja sopimukset			
- Sähköenergia			
- prosessisähkö			
- alue- ja kiinteistö sähkö			
- Lämpöenergia			
- Varavoima, kiinteä			
- Varavoima, siirrettävä			
- Energian kulutuksen seuranta ja dokumentointi (mittarien luku, tietojen vienti raportointiympäristöön, tietojen säilyttäminen yms.)			

Tieto- ja kiinteistötekniset järjestelmät			
- Nykyisten tietojärjestelmien omistusoikeus			
- Tietojärjestelmien datan omistusoikeus			
- Prosessiautomaation ylläpito ja lisenssit			
- Etävalvontaohjelmistot, ylläpito ja lisenssit			
- Tietoliikenneyhteydet, laitteistot ja lisenssit			
- Tietoliikenneyhteydet, liittymäsopimukset			
- Raportointiohjelmisto, ylläpito ja lisenssit			
- Kiinteistöautomaatio, ylläpito ja lisenssit			
- Uusien tietojärjestelmien hankinta			
- Tietojärjestelmäkokonaisuuksien suunnittelu			
- Kilpailutus ja hankintamenettelyt (sopimuneuvottelut yms.)			
- Henkilöstön koulutus järjestelmien käyttöön (ks. Kohta koulutus)			
- Tietojen tallentaminen ja säilyttäminen			
- Varmuuskopiointi ja sen järjestelmät			
- Tietojen siirto tilaajan erillisjärjestelmiin			
- Kunnossapidon tietojärjestelmä			
- Kamera- ja valvontajärjestelmät			
- Murto- ja rikoshälytysjärjestelmät			
- Palovarointus- ja hälytysjärjestelmät			
- Kulunvalvontajärjestelmä			
- Springlerijärjestelmä			
- Savunpoistojärjestelmä			
- Prosessimallinnusohjelmistot ja muut prosessiin liittyvät erillisojelmät			
- Valvomotietokoneet, näytöt ja muut laitteistot			
- Toimisto-ohjelmistot ja käyttöjärjestelmät			
- Kannettavat laitteet (kenttätyö yms.)			

- Dokumentaation hallinta ja ylläpito (manuaalit, ohjeet, suunnitelmat yms.)			
Päivystys- ja poikkeustilannemielitys			
- Päivystys vika- ja häiriötilanteita varten normaalin työajan ulkopuolella			
- Lakon alainen työvoima			
- Poikkeusolosuhteet, joissa työvelvoite normaalista poikkeava (valmiuslain alaiset määräykset, suuronnettomuustilanteet yms.)			
- Käyttöhäiriötilanteet, onnettomuustilanteet yms. (teollisuusvesipäästö, tulipalo, tulvavesi, sähkökatko, ilkkivalta yms.), joissa puhdistamon operointi vaatii esim. ympärivuorokautista paikallaoloa			
Poikkeustilannetoiminta			
- Johtovastuu			
- Paikallinen työnjohto			
- Tarvittavan lisätyövoiman hankinta			
- Tarvittavan ulkopuolisen asiantuntemuksen hankinta			
- Viranomaisneuvottelut			
- Viranomaisraportointi			
- Tiedotus			
- Jälkiraportointi			
- Toiminnan kehittäminen ja riskienhallinnan päivitys toteutuneet tilanteet huomioiden			
Suunnittelupalvelut (ks. Saneeraus-, tehostus- ja laajennustyöt ja investoinnit)			
- Kilpailutus ja hankintamenettelyt			
- Kustannukset			

- Projektioorganisaatio (suunnitteluvaihe)			
- Suunnitelmien omistus			
Saneeraus-, tehostus- ja laajennustyöt ja investoinnit			
- Uudisinvestoinnit:			
- investointiohjelma ja suunnittelu			
- investointiprojektien toteutus			
- Saneerausinvestoinnit:			
- saneerausohjelma ja suunnittelu			
- saneerausprojektien toteutus			
- Projektioorganisaatio			
- Työmaavalvonta			
Korjaus, huolto, kalibrointi ja kunnossapito			
- Kunnossapitohlöstö ja varallaolo			
- Kunnossapitopäivystys normaalin työajan ulkopuolella			
- Kunnossapidon kehittäminen ja kupi-ohjelman suunnittelu			
- Ennakoivan kunnossapidon johtaminen, hallinnointi ja aikataulut			
- Korjaavan kunnossapidon johtaminen, hallinnointi ja aikataulut			
- Kunnossapitotöiden johto ja valvonta			
- Kunnossapitotöiden raportointi (kupiohjelmiston tietojen ylläpito, pöytäkirjat yms.)			
- Ulkoistetut kunnossapitopalvelut (sopimushuollot, määräaikaishuollot, kertaluontoiset palvelut)			
- Kilpailutus ja hankinta			
- Kustannukset			

- Koneet, laitteet, säiliöt ja prosessiputkistot			
- Nostimet			
- Moottorikäyttöiset ovet			
- Prosessisähköjärjestelmät			
- Instrumentit ja analysaattorit			
- Prosessiautomaatio			
- Talotekninen automaatio			
- Prosessisähköjärjestelmät			
- Talosähköjärjestelmät			
- LVIS-talotekniikka (sis. Käyttövesijärjestelmät ja viemärit)			
- Rakennukset			
- Allasrakenteet			
- Alueviemärit ja -pumppaamot			
- Tiet ja kulkuväylät			
- Hoitotasot			
- Palo- ja sammutusjärjestelmät			
- Rikosilmoitusjärjestelmät			
- Pesu- ja huuhtelutyöt (putkistot, säiliöt, pumppaamot yms.)			
- Varaosat ja tarvikkeet/prosessitekniset järjestelmät			
- Varaosat ja tarvikkeet/talotekniikka, aluerakenteet			
- Varaosat ja tarvikkeet/prosessiautomaatio			
- Varaosat ja tarvikkeet/taloautomaatio			
- Varaosat ja tarvikkeet/murto-, palo-, ja kameravalvontajärjestelmät			
- Varaosat ja tarvikkeet/muut tietotekniset toimistojärjestelmät			

- Varastotilojen hallinta ja ylläpito, inventaariot ja tavaran vastaanotto, siisteyden ylläpito			
- Verstastilojen ylläpito			
- Työkalujen sekä huoltoteknisten koneiden ja laitteiden hankinta			
- Nostot, haalaukset, kuljetukset/siirrot			
Toiminnan kehittäminen			
- Puhdistamon yksikköprosessien kehittäminen			
- Energianhallinnan kehittäminen			
Ensisammutuskalusto			
- Huolto ja kunnossapito			
- Inventaario ja varastointi			
- uudishankinnat			
Ensiaputarvikkeet ja henkilösuojaimet			
- Huolto ja kunnossapito			
- Inventaario ja varastointi			
- uudishankinnat			
- Dokumentoinnin hallinta			
- Kannettavat mittarit ja hälyttimet			
Jätehuolto			
- Jätehuoltosopimukset			
- Välpejätteen toimitus jatkokäsittelyyn			
- Hiekanerotuksen loppujakeen toim. Jatkokäsittelyyn			
- Talousjätteen keräys, varastointi ja toimitus jatkokäs.			
- Pahvin ja biojätteen keräys, varastointi ja toimitus jatkokäs.			
- Ongelmajätteiden keräys, varastointi ja toimitus jatkokäs.			
- Syntyvien jätemäärien kirjaus ja raportointi			

Puhtaanapito ja siivous			
- Prosessitilat			
- Hallinnolliset ja sosiaaliset tilat			
Piha-alueiden huolto ja ylläpito			
- Lumityöt ja lumen pudotus			
- Hiekoitus			
- Nurmikon leikkuu ja muiden viherrakenteiden ylläpito			
- Lehtien ja roskien keräys ja muu vastaava aluetekninen ylläpito			
Vartiointi			
- Ulkoistettu vartiointipalvelu			
- kilpailutus ja sopimukset			
- kustannukset			
- Kamera- ja valvontajärjestelmien käyttö ja seuranta			
- Aluevalvonta			
- Tuloporttien ohjaus ja valvonta			
- Murtohälytysjärjestelmään reagointi			
- Palohälytysjärjestelmään reagointi			
- Rikostilanteiden selvittely ja ilmoitusmenettelyt viranomaisen kanssa (murto, omaisuuden katoaminen...)			
Lakisääteiset selvitykset ja suunnitelmat			
- Kemikaali-ilmoitus tai lupaprosessi, sis. Riskinarvioinnin			
- Räjähdyssuojasiasiakirja ja riskinarvoprosessi			
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma, SSP-prosessi - puhdistamoihin kohdistuvat tarkastelut			
- Valmiussuunnittelu/Riskienhallinta			
- Purkuvesistöselvitykset			

Lakisääteiset tehtävät ja maksut			
- Kalan istutus ja kalastukseen liittyvät maksut ja korvaukset			
- Purkuvesistön hyöty- ja virkistyskäytön haittakorvaukset			
Kone- ja laitevuokraus			
- Käyttötehtävät			
- Huolto- ja kunnossapitotehtävät			
- Investointi- ja saneeraushankkeet			
Ajoneuvot			
- Toiminnassa/operoinissa tarvittavien ajoneuvojen hankinta			
- Toiminnassa/operoinissa tarvittavien ajoneuvojen ylläpito ja huolto			
Laitosvierailut ja opastointi			
Vakuutukset			
- Tuotantotilat			
- Hallinnolliset tilat			
- Henkilöstö			
- Toimintaan liittyvät vakuutukset			
Viranomaisyhteistyö			
- palo- ja pelastustoiminta			
- Turvallisuus- ja kemikaalitoiminta			
- Melu- ja hajuselvitykset			
- Toiminnan mahdollistama luvitus ja niiden ylläpito			

- Lupaviranomaisten tekemät katselmukset ja niihin liittyvä ajankäyttö, toimivalta, tietojen hankinta ja raportointi			
Vahingonkorvausvastuut			
- Toiminnan laiminlyöntiin liittyvät viranomaisten asettamat sakot ja maksut			
- Pohjaveden pilaantuminen			
- Ympäristön pilaantuminen			
- Purkuvesistön pilaantuminen			
- Hajuhaittakorvaukset			
- Meluhaittakorvaukset			
- Ensisijainen vastuu kolmannelle osapuolelle			
- Tarvittavien toiminnan vakuutusten hankinta			
Hankinnat ja juoksevat kulut			
- Matkakulut			
- Puhelinkulut			
- Toimistomateriaalikulut			
- Työvaatetus			
Henkilöstön koulutus ja perehdyttäminen			
- Uudet järjestelmät (koneet, laitteet, tietojärjestelmät)			
- Uudet toimintatavat ja käytön ohjeistus			
- Lakisääteiset koulutukset ja osaamistestit (työturvallisuus, kemikaaliturvallisuus, vesikortit yms.)			
-Hlöstön perehdytys prosessien ohjaukseen (uusi hlöstö, prosessien ajotapamuutokset yms.)			
Muut			
- Tarvittavan työvoiman hankkiminen/toimittaminen			
- Ylityökulut			

Käyttökustannusten muodostuminen ja jakautuminen

Tilaaajan vastuulla

Operaattorin vastuulla

	Anttolan puhdistamo	Haukivuoren puhdistamo
Materiaalit ja palvelut	95000	80000
Palvelujen ostot	55000	50000
<i>Asiantuntijapalvelut</i>	0	0
<i>Toimistopalvelut</i>	0	0
<i>ICT-palvelut</i>	0	0
<i>Hallintopalvelut</i>		
<i>Puhelin-ym. telekulut</i>	0	0
<i>Kopiointipalvelut</i>	0	0
<i>Posti- ja kuriiripalvelut</i>	0	0
<i>Vakuutukset</i>	0	0
<i>Puhtaanapito- ja pesulapalvelu</i>	0	0
<i>Jätehuolto</i>	0	0
<i>Puhtaanapitopal. jät</i>	0	0
<i>Siivouspalvelut</i>	0	0
<i>Pesulapalvelut</i>	0	0
<i>Rak. ja al.rak.-ja kunn.pitopal</i>	10000	0
<i>Viheralueiden ylläpito</i>	0	0
<i>Matkustus- ja kuljetuspavalv.</i>	0	0
<i>Vartiointi- ja turvall. kulut</i>	0	0
- <i>Operointihelöstö ja varallaolo</i>	10000	0
<i>Muut kuljetuspalvelut</i>	15000	5000
<i>Muut palvelut</i>	20000	45000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	40000	30000

	<i>Puhdistusaineet ja -tarvikkeet</i>	0	
	<i>Poltto- ja voiteluaineet</i>	0	
	<i>Työaineet</i>	0	
	<i>Työvälineet</i>	0	
	<i>Lämmitys</i>	0	
	<i>Sähkö ja kaasu</i>	20000	10000
	<i>Kalusto</i>	0	
	<i>Rakennusmateriaali</i>	0	
	<i>Muut ostot</i>	0	2000
	<i>Muu materiaali</i>	20000	18000
	<i>Varaosat</i>	0	
Henkilöstökulut	0	0	
Toimitilakulut	0	0	
Vuokrat ja vastikkeet	0	0	
	<i>Koneiden ja laitteiden vuokrat</i>	0	0
	<i>Leasingvuokrat</i>	0	0
	<i>Muut vuokrat</i>	0	0
Hoitokulut	0	0	
Muut toimitilakulut	0	0	
Ajoneuvokulut	0	0	
Atk-laite ja -ohjelmistokulut	0	0	
Matkakulut	0	0	
Muut toimintakulut	0	0	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	

- Kunnossapitohlöstö ja varallaolo
- Kunnossapitopäivystys normaalin työajan ulkopuolella

- Nostimet
- Moottorikäyttöiset ovet

- Palo- ja sammutusjärjestelmät
- Rikosilmoitusjärjestelmät

- Verstastilojen ylläpito
- Työkalujen sekä huoltoteknisten koneiden ja laitteiden hankinta

- Lumityöt ja lumen pudotus

- Uudet toimintatavat ja käytön ohjeistus

Suomenniemen puhdistamo	Ristiinan viemärlaitos	Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo	Kenkäveronniemen keskuspumppaamo
24000	179000	0	0
14000	120000	0	0
0	0		
0	0		
0	0		
0	0		
0	0		
0	0		
0	0		
0	0		
0	20000		
0	0		
0	0		
0	20000		
0	0		
0	10000		
0	0		
0	0		
0	45000		
14000	25000		
10000	59000	0	0

0	0	0	0	
0	0	0	0	
0	0	0	0	
0	0	0	0	
0	0	0	0	
0	25000	0	0	
0	0	0	0	
1000	0	0	0	
8000	19000	0	0	
1000	15000	0	0	
0	0	0	0	
0	0	0	0	
0	0	0	0	
0	0	0	0	
	0	0	0	0
	0	0	0	0
	0	0	0	0
0	0			
0	0			
0	0			
0	0			
0	0			
0	0			
0	1000			
#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	#VIITTAUS!	

PALVELUSOPIMUS

OSA 1 – Palvelusopimus

1. Sopijapuolet

Tilaaja: _____

Palveluyhtiö: _____

2. Palvelusopimuksen tavoitteet ja yhteistyö

Sopijapuolten yhteistyön tavoitteena on pyrkiä pitkäjänteiseen, elinkaariajattelun ja ympäristön huomioon ottavaan yhteistyöhön sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä edellyttää sopijapuolilta avoimuutta, keskinäistä lojaliteettia, luottamusta sekä säännöllistä vuorovaikutusta sopimuksen ja palvelutuotannon toimivuuden kehittämiseksi. Sopijapuolten on käsiteltävä annetut huomautukset, ilmoitukset ja reklamaatiot ilman tarpeetonta viivytystä.

Sopijapuolten on neuvoteltava sopimukseen tehtävistä muutoksista, mikäli tämän sopimuksen täytymisen edellytykset oleellisesti muuttuvat, paitsi mikäli tämä johtuu toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta.

Muutosten huomioon ottamisen edellytyksenä on, että

- niiden peruste on syntynyt sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen
 - siitä ei ole sopimusta tehtäessä voitu ottaa huomioon ja
 - ne vaikuttavat välittömästi tämän sopimuksen mukaisiin suorituksiin tai niiden kustannuksiin.
-

3. Sopimuksen kohteen määrittely ja kuvaus

Sopimuksen kohteena on Kenkäveronniemen keskuspumppaamon, Metsä-Sairilan keskusjätevedenpuhdistamon ja sen koelinjojen sekä Mikkelin muiden jätevedenpuhdistamoiden operointipalvelu.

Palvelun piiriin kuuluvat laitokset

Palvelusopimus koskee seuraavia laitoksia:

- Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo
- Ristiinan jätevedenpuhdistamo
- Suomenniemen jätevedenpuhdistamo
- Haukivuoren jätevedenpuhdistamo
- Anttolan jätevedenpuhdistamo
- Kenkäveronniemen keskuspumppaamo.

Laitokset on kuvattu kohdekohtaisesti palvelukuvauksessa ja sen liitteenä olevissa teknisissä asiakirjoissa ja suunnitelmissa.

4. Palvelun rajapinnat

Esitetty liitteenä olevassa palvelukuvauksessa ja vastuunjakotaulukossa

5. Sopimuksen kesto

Tilaaaja tekee palveluyhtiön kanssa tontinvuokraussopimuksen, jonka kesto on sama kuin tämän palvelusopimuksen kesto.

Tämä sopimus tulee voimaan sopimuksen allekirjoittamisella ja kohdan 49 mukaisten voimaantuloedellytysten täytyessä. Sopimus on voimassa ____ vuotta siten, että sopimus päättyy _____, ellei kohdasta III Sopimuksen päättyminen muuta johdu.

6. Sopimuskokonaisuus

Tällä sopimuksella sopijapuolet sopivat siitä, että palveluyhtiö tuottaa tilaajalle kohdetta koskevan kokonaispalvelun, joka käsittää vesihuollon operointipalvelut siten kuin tässä sopimuksessa ja liitteissä määritetään.

Tilaaaja maksaa palveluyhtiölle palvelumaksuja, jotka on määritelty tämän sopimuksen kohdassa 10.

Sopimusta käsitellään kokonaisuutena, ja sopijapuolet noudattavat tätä sopimusta ja sen liitteitä, joista kukin on tämän sopimuksen erottamaton osa.

Tilaaaja ei vastaa miltään osin palveluyhtiön ja mahdollisen rahoittajan välisistä oikeuksista tai velvollisuuksista. Palveluyhtiö vastaa tilaajalle siitä, että tilaaja voi käyttää tässä sopimuksessa mainittuja oikeuksiaan kiinteistöllä.

7. Edustajat ja seurantaryhmä

Palvelujakson ajaksi palveluyhtiö nimeää ammattitaitoisen vastuuhenkilön, joka ohjaa ja valvoo tämän sopimuksen mukaisten velvollisuuksien suorittamista palveluyhtiön puolesta:

Palveluyhtiön vastuuhenkilö: _____

Varahenkilö: _____

Palveluyhtiön on tiedotettava tilaajalle vastuuhenkilön vaihtumisesta ja ehdotettava uudeksi vastuuhenkilöksi ammattitaidoltaan samantasoista henkilöä ja pyydettyä tilaajan suostumusta henkilövaihdokseen. Suostumusta ei saa evätä ilman painavaa syytä.

Palvelujakson ajaksi tilaaja nimeää vastuuhenkilön, joka ohjaa ja valvoo tämän sopimuksen mukaisen velvollisuuksien suorittamista tilaajan puolesta:

Tilaajan vastuuhenkilö: _____

Varahenkilö: _____

Tilaajan on tiedotettava palveluntuottajalle vastuuhenkilön vaihtumisesta.

Sopimusosapuolten edustajien toimivaltuudet on määritelty liitteessä _____.

Palvelujakson ajaksi sopijapuolet nimeävät seurantaryhmän, jonka tehtävä on valvoa sopijapuolten toiminnan sopimuksen mukaisuutta, kehittää sopijapuolten välistä yhteistoimintaa, nimetä kohdassa 44 tarvittavat ulkopuoliset asiantuntijat ja sovittelijat sekä ratkaista sopijapuolten toisilleen antamat reklamaatiot, joista sopijapuolet eivät muuten sovi. Ulkopuoliset asiantuntijat ja sovittelijat ratkaisevat palkkionsa jakautumisen oikeudenkäymiskaaren 8 luvusta ilmenevien oikeusperiaatteiden mukaisesti. Seurantaryhmän muodostaa ____ tilaajan edustajaa ja ____ palveluyhtiön edustajaa. Seurantaryhmän puheenjohtajana toimii tilaajan edustaja. Seurantaryhmä kokoontuu __ kertaa vuodessa sekä tarvittaessa jommankumman sopijapuolen pyynnöstä. Seurantaryhmän päätökset edellyttävät yksimielistä päätöstä.

OSA 2 – Palvelujakso

8. Palveluntuottajan velvollisuudet

Palveluyhtiö sitoutuu asiantuntijana suorittamaan tai järjestämään tämän sopimuksen mukaiset palvelut niiden edellyttämällä ammattitaidolla ja hyvää teknistä tapaa noudattamalla sekä ottaen huomioon tilaajan kanssa yhteisesti asetetut tavoitteet koko sopimuskauden ajan.

Palveluiden tuottaminen aloitetaan välittömästi, elleivät sopijaosapuolet ole kirjallisesti toisin sopineet.

Palveluyhtiö on velvollinen tekemään sopimustehtävät sopimusasiakirjoissa sovittuina toimitusaikoina. Ellei toisin sovita, palveluyhtiö tekee sopimustehtävät tässä sopimuksessa tai sen liitteessä määriteltynä säännöllisenä työaikana. Palveluyhtiön tässä sopimuksessa tarkoitettu säännöllinen työaika on seuraava: _____ / määritelty sopimukseen liitettävässä erillisessä säännöllisestä työaika koskevassa asiakirjassa (tarpeeton yliviivataan).

Palveluyhtiö on velvollinen huolehtimaan vesihuoltolaitoksesta siten, että se on jatkuvasti hyvässä ja käyttökelpoisessa sekä viranomaismääräysten edellyttämässä kunnossa. Mikäli palvelujakson aikana viranomaismääräykset muuttuvat, sopijapuolten on sovittava palvelumaksun muutoksista kohdan 25 mukaisesti. Palveluyhtiö vastaa palveluiden toimittamisesta siten, että kohteen olosuhteet pysyvät sovitulla tasolla ja kohde pidetään jatkuvasti moitteettomassa kunnossa tilaajan käytettävissä ja kohde on palvelujakson päättyessä siinä teknisessä kunnossa kuin vastaava samanikäinen asianmukaisesti hoidettu vesihuoltolaitos normaalisti on.

Palveluyhtiö on velvollinen omalla kustannuksellaan poistamaan ja korjaamaan viipymättä kohteessa havaitsemansa tai tilaajan osoittamat palveluyhtiön laiminlyönnistä johtuvat viat, puutteet tai rakennusvirheet, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vahinkoa kohteelle tai estävät taikka haittaavat kohteen käyttöä.

9. Tilaajan velvollisuudet

Tilaaja sitoutuu maksamaan tämän sopimuksen mukaiset maksut palveluyhtiölle ja vastaanottamaan palveluita palvelujakson alusta alkaen, ellei muuta sovita.

Tilaaja on velvollinen järjestämään palveluyhtiölle pääsyn niihin tiloihin, joihin pääseminen on tarpeen sovittujen palveluiden suorittamiseksi.

Tilaaja on velvollinen omalta osaltaan huolehtimaan siitä, että tilaajaorganisaation tiloja käyttävä henkilöstö noudattaa terveyden, siisteyden ja järjestyksen ylläpitämiseksi annettuja ohjeita, sääntöjä ja määräyksiä.

Tilaajalla on oikeus tehdä omalla kustannuksellaan kohteessa asennuksia, muutoksia, parannuksia ja muita korjaus- ja muutostöitä sen jälkeen kun asiasta on sovittu palveluyhtiön kanssa. Tilaajan on

annettava näitä töitä koskevat tiedot palveluyhtiölle. Näiden töiden vaikutus palveluyhtiön tehtäviin ja maksuihin on aina sovittava etukäteen erikseen ennen niiden aloittamista.

10. Sopijapuolten vastuun laajuus

Sopijapuolet vastaavat sopimuksenmukaisten velvoitteidensa huolehtimisesta ja asianmukaisesta täyttämisestä.

Vaihtoehto A

Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toiselle sopijapuolelle sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämättä jättämisen aiheuttamat välittömät vahingot. Sopijapuoli ei kuitenkaan ole vastuussa vahingosta, joka johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta tekijästä ja jota sopijapuoli ei ole voinut kaikkea normaalia huolellisuutta noudattamallaan välttää. Sopijapuolet eivät vastaa toisiaan kohtaan välillisistä vahingoista, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

Kuitenkin sellaisen vahingon tapahtuessa, josta on määritetty sopimussakko tai palvelumaksun vähennys, noudatetaan näiden mukaisia määräyksiä, ~~ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.~~

Vaihtoehto B

Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toiselle sopijapuolelle sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämättä jättämisen aiheuttamat välittömät ja välilliset vahingot. Välillisten vahinkojen vahinkotapahtumakohtainen enimmäismäärä on _____. Sopijapuoli ei kuitenkaan ole vastuussa vahingosta, joka johtuu hänen vaikutusmahdollisuuksiensa ulkopuolella olevasta tekijästä ja jota sopijapuoli ei ole voinut kaikkea normaalia huolellisuutta noudattamallaan välttää.

Kuitenkin sellaisen vahingon tapahtuessa, josta on määritetty sopimussakko tai palvelumaksun vähennys, noudatetaan näiden mukaisia määräyksiä, ~~ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.~~

11. Vahingon vaaran tai vahingon havaitseminen

Mikäli sopijapuoli havaitsee vahingon tai vahingon vaaran, on hänen tehtävä välittömästi ilmoitus toiselle sopijapuolelle. Sopijapuoli on myös velvollinen ryhtymään välittömästi kaikkiin tarpeellisiin toimiin välittömän vahingon vaaran poistamiseksi ja vahinkojen vaikutusten rajoittamiseksi. Mikäli sopijapuoli ei kuitenkaan ole huomannut vahinkoa tai vahingon vaaraa, joka on ollut niin ilmeinen, että se olisi pitänyt kohtuuden mukaan havaita ja ryhtyä vahingon poistamis- tai rajoittamistoimiin, hän vastaa kyseisestä laiminlyönnistä aiheutuneesta lisävahingosta oman tuottamuksensa osalta.

~~Vastuu ei kuitenkaan siirry, jos virhe aiheutuu toisen osapuolen törkeästä laiminlyönnistä tai täyttämättä jääneestä suorituksesta.~~

12. Tilaajan maksuvelvollisuus

Tilaaja on velvollinen maksamaan palvelujakson aikana palveluyhtiölle palvelumaksun kultakin maksukaudelta. Palvelumaksu jakautuu kiinteään ja muuttuvaan osaan liitteen __ (maksumekanismi) mukaisesti.

Palvelumaksu sisältää kaikki palveluihin liittyvät tilaajalle aiheutuvat käyttö- ja ylläpitokulut. Muutokset niiden hinnassa katsotaan tulevan huomioiduksi indeksissä, johon palvelumaksun muuttuva osa on sidottu.

Palveluyhtiön laiminlyönnistä riippumattomat tilapäiset toimintahäiriöt vesi-, viemäri-, lämpö-, sähkö- tai tietoliikenneteknisissä laitteissa tai niiden kautta toimitettavien hyödykkeiden jakelussa, kiinteistön ylläpidon kannalta tarpeelliset ennalta riittävän ajoissa ilmoitetut katkokset taikka tilaajan suorittamat korjaukset taikka muut vastaavat seikat, joiden vuoksi kohdetta ei ole voitu käyttää tai se ei ole ollut vaadittavassa tai sovitussa kunnossa, eivät oikeuta tilaajaa korvauksiin, maksusta vapautumiseen tai alentamaan palveluyhtiölle tulevia maksuja. Palveluyhtiön on pyrittävä minimoimaan häiriöt teknisin ym. suojatoimin.

Tilaajan velvollisuus maksaa kullakin maksukaudella palvelumaksuja vähenee palveluyhtiön puutteellisen suorituksen vuoksi siten kuten kohdassa 12 ja liitteessä __ (maksumekanismi) määrätään. Palvelumaksun vähennykset voivat kohdistua vain palvelumaksun muuttuvaan osaan.

Tässä sopimuksessa ja sen liitteissä ilmoitetut summat eivät sisällä arvonlisäveroa. Mikäli jokin tässä sopimuksessa tarkoitettu suoritus tulee arvonlisäveron alaiseksi, tilaajan tulee maksaa palveluyhtiölle suoritusta koskeva arvonlisävero laskua vastaan. Palveluyhtiön on annettava tilaajalle tiedot laskutettavan arvonlisäveron määrästä.

Tilaaja ei miltään osin vastaa palveluyhtiön maksuvelvollisuuksista rahoittajalle, palveluyhtiön asiakkaille tai muille palveluyhtiön sopimuskumppaneille.

13. Palvelumaksun kiinteä osa

Palvelumaksun kiinteän osuuden suuruus määräytyy seuraavasti: _____ / on määritelty liitteenä olevan maksumekanismin mukaisesti (tarpeeton yliviivataan).

14. Maksuvähennykset ja sopimussakot

Mikäli palveluyhtiö laiminlyö sovittujen palveluiden suorituksen tai ei saavuta sovittua palvelutasoa, palveluyhtiölle tulevaa maksua vähennetään liitteenä olevan maksumekanismin mukaisesti.

Vähennykset eivät voi kohdistua palvelumaksun kiinteään osaan. Tilaaja ei ole oikeutettu käyttämään mahdollista kuittaus- tai muuta vastaavaa oikeuttaan palvelumaksun kiinteää osaa kohtaan.

Lisäksi, mikäli palveluyhtiö ei korjaa sopimusrikkomustaan, vaikka tilaaja on asiasta kirjallisesti ja yksilöidysti huomauttanut __ kertaa, on tilaajalla oikeus saada sopimussakkoina _____. Tilaaja saa siten yksittäisen sopimusrikkomuksen korvauksena enintään maksujen vähennyksen ja sopimussakon. Tämä ei kuitenkaan vähennä kohdan 35 mukaisia korvauksia. Mikäli palveluyhtiö ei edelleenkään korjaa sopimusrikkomustaan, tilaajalla on oikeus suorittaa väliaikainen sijaantulo siten kuin kohdassa 27 määrätään.

15. Indeksisidonnaisuus

Palvelumaksun muuttuva osa sidotaan Tilastokeskuksen Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksiin (2000=100), lukuun ottamatta tontinvuokraa, kiinteistöveroja sekä muita julkisoikeudellisia veroja ja maksuja sekä seuraavia palveluita, joiden osalta on sovittu seuraavaa:_____.

Perusindeksinä, johon vastaisuudessa indeksin muutosta verrataan, käytetään kiinteistöpalveluiden tuottamisen aloituskuukautta vastaavaa vuosineljännestä ja tarkastusindeksinä kunkin vuoden vastaavaa kuukauden vuosineljännestä.

Palveluyhtiöllä on oikeus laskuttaa indeksitarkistutettua palvelumaksua alkaen laskusta, joka seuraavaksi erääntyy kuukauden kuluttua siitä, kun uusin Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksin pisteluku on ilmestynyt.

16. Viivästyskorko

Vuotuinen viivästyskorko mille tahansa tämän sopimuksen palvelujakson mukaiselle viivästyneelle rahasuoritukselle on kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen.

17. Hinnantarkennus

Jos arvonlisäveroprosentti muuttuu sopimuskauden aikana, tarkistetaan sopimushintaa vastaavasti. Jos sopimuksen tarkoittamat palvelut tulevat sopimuksenteon jälkeen uuden veron alaiseiksi eikä uutta veroa ole voitu tarjouta tehtäessä ottaa huomioon, tarkistetaan tilaajan maksuvelvollisuutta vastaavasti.

18. Lainmuutos

Mikäli valtiovallan lainsäädäntötoimenpiteiden tai muiden viranomaismääräysten johdosta tapahtuu tai tulee tapahtumaan sellainen muutos, joka sopijapuolten käsityksen mukaan edellyttää muutosta palveluihin tai niiden kustannuksiin, kumpi tahansa sopijapuoli voi ilmoittaa siitä toiselle sopijapuolelle kirjallisesti ja vaatia palvelumaksun tarkistamista muutoksen perusteella. Ilmoituksessa on mainittava tarpeelliset muutokset sopimusvelvollisuuksiin ja/tai kustannuksiin. Ilmoitukseen on liitettävä myös yksilöity laskelma muutosten kustannusvaikutuksista.

Sopijapuolten on kohtuullisessa ajassa ilmoituksen antamisen jälkeen sovittava lainmuutoksen vaikutuksesta. *Mihin muutokset dokumentoidaan, tehdäänkö erillinen sopimusliite, joka liitetään sopimukseen jälkikäteen?*

Palveluihin vaikuttavat lainmuutokset otetaan huomioon sekä korottavana että vähentävänä tekijänä vain siinä tapauksessa, että muutosten vaikutuksen palvelumaksun muuttuvana osuuteen on vähintään _____ prosenttia. Lainmuutosten huomioon ottaminen edellytyksenä on lisäksi, että

- niiden peruste on syntynyt sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen
- niitä ei ole sopimusta tehtäessä voitu ottaa huomioon ja
- ne ovat sopimuksen mukaisiin palveluihin ja niiden kustannuksiin välittömästi vaikuttavia

19. Laskutus

Maksukautena on se kalenterikuukausi, jolta palveluyhtiö veloittaa palveluiden tuottamisesta maksun.

Kunkin maksukauden päättymisestä seuraavan kalenterikuukauden aikana palveluyhtiön on toimitettava kirjallisesti tilaajalle muuttuvan palvelumaksun osalta

- a) selvitys, jossa on yksityiskohtaisesti selvitetty summa, joka palveluyhtiö on mielestään oikeutettu saamaan tilaajalta kyseiseltä maksukaudelta, ja summa, jonka tilaaja on palveluyhtiön mielestä oikeutettu vähentämään kyseiseltä maksukaudelta, sekä selvitys mahdollisesti tilaajalle maksettavasta hyvityksestä sekä
- b) lasku, jossa on esitelty tilaajan maksettavaksi tuleva nettomääräinen summa ja kyseisen summan arvonlisävero.

Tilaajan tulee maksaa riidattomilta osin palveluyhtiön toimittama hyväksyttävä lasku _____ vuorokauden kuluessa laskun päiväyksestä.

Kunkin maksukauden ___päivänä lähetetään kuitenkin kuluvan maksukauden palvelumaksun kiinteää osuutta vastaava lasku, joka tilaajan tulee maksaa ___vuorokauden kuluessa laskun päiväyksestä.

Mikäli tilaajan mielestä palveluyhtiön laskun määrä maksukaudelta on suurempi kuin mihin palveluyhtiöllä on oikeus,

- c) tilaajan tulee ilmoittaa palveluyhtiölle kirjallisesti ___vuorokauden kuluessa em. selvityksen ja laskun vastaanottamisesta vaatimuksena enimmäismäärä, jolla tilaajan mielestä vaadittu summa ylittää sen, mihin palveluyhtiöllä on oikeus, ja ilmoituksen perustelut sekä toimittaa palveluyhtiölle kantaansa tukevat asiakirjat ja
- d) tilaajan on tehtävä vähennystä koskeva vaatimuksensa ___vuorokauden kuluessa em. maksukauden päättymisestä, jota vähennys koskee. (onko sama asia kuin c-kohdassa?)

Palveluyhtiön saatua tilaajalta em. kohdan mukaisen ilmoituksen on palveluyhtiön vastattava kirjallisesti tilaajalle, hyväksyykö se ilmoituksessa esitetyn vähennyksen ___vuorokauden kuluessa.

Mikäli palveluyhtiö hyväksyy vaaditun vähennyksen, tilaajalla on oikeus saada palveluyhtiöltä vähennettäväksi vaaditun määrän suuruinen hyvityslasku. Hyvityslasku otetaan huomioon seuraavan maksukauden palvelumaksussa.

Mikäli palveluyhtiö ei hyväksy vaadittua vähennystä, asia ratkaistaan kohdan 43 mukaisesti.

20. Vakuutukset

Palveluyhtiön on otettava määrältään _____vastuuvakuutus, jonka omavastuu saa olla enintään _____. Palveluyhtiön on otettava määrältään _____keskeytysvakuutus sekä rakennuksen jälleenhankintahinnan täysimääräisesti korvaava kiinteistön täysarvovakuutus.

Palveluyhtiö vastaa kaikista vakuutusmaksuista ja muista vakuutuksiin liittyvistä kustannuksista.

Vakuutus sopimuksissa tulee olla määräys, jonka mukaan tilaajalle on ilmoitettava vähintään ___vuorokautta etukäteen vakuutuksen irtisanomisesta tai uudistamatta jättämisestä.

Palveluyhtiön tulee antaa tilaajalle pyynnöstä jäljennös kaikista vakuutuskirjoista ja vakuutuksiin liittyvistä ehdoista sekä hankkia ja toimittaa tilaajalle vakuutusyhtiön todistus siitä, että kaikkien vakuutusten mukaiset vakuutusmaksut on maksettu ja vakuutukset ovat täysimääräisinä voimassa.

Mikäli palveluyhtiö rikkoo mitä tahansa tämän kohdan määräystä, tilaaja voi maksaa vakuutusten voimassapitämiseksi vaaditut maksut tai hankkia itse vakuutuksen. Kummassakin tapauksessa

tilaajalla on oikeus saada palveluyhtiöltä korvaus tästä aiheutuneista kustannuksista. Tilaajalla on oikeus kuitata tämän kohdan mukaiset kustannukset palvelumaksun muuttuvasta osuudesta.

Palveluyhtiön tulee ilmoittaa tilaajalle mistä tahansa vakuutustapahtumasta, josta korvaus tai korvausvaatimus voi ylittää ___ euroa.

Tämän sopimuksen mukaisen vastuuvakuutuksen vakuutuskorvauksen saajana on vahinkoa kärsinyt taho. Tämän sopimuksen mukaisen keskeytysvakuutuksen vakuutuskorvauksen saajana on palveluyhtiö.

Vakuutustapahtuman sattuessa sopijapuolet sopivat sen vaikutuksesta tämän sopimuksen mukaisiin velvoitteisiin ja sopimuskauden päättymispäivään.

21. Raportointi ja valvonta

Palveluyhtiön tulee noudattaa sopijapuolten yhteisesti sopimaa raportointi- ja valvontajärjestelmää.

Tilaajalla on oikeus tehdä tarpeelliset tarkastukset ja mittaukset palvelukuvauksen mukaisten määrien ja laadun selvittämiseksi tai palveluntuottajan suorituksen muun sisällön toteamiseksi. Tilaajan on ilmoitettava palveluntuottajalle kirjallisesti ___vuorokautta etukäteen päivästä, jolloin se haluaa suorittaa tarkastuksen tai mittauksen. Tilaajan on pyrittävä minimoimaan tarkastuksesta tai mittauksesta palveluntuottajan suorittamiselle aiheutuvat keskeytykset, eivätkä tarkastuksista tai mittauksista mahdollisesti aiheutuvat keskeytykset oikeuta palveluntuottajalle tulevien korvausten vähenyksiin. Palveluntuottajan on annettava tilaajalle tarkastuksen tai mittauksen suorittamiseksi tämän tarvitsemaa apua omakustannushintaan.

Mikäli tarkastus tai mittaus osoittaa, että palveluntuottaja ei ole täyttänyt tämän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan, tilaajan tulee

- ilmoittaa palveluntuottajalle korjattavista virheistä, puutteista tai laiminlyönneistä
- ilmoittaa kohtuullinen aika, jonka kuluessa palveluntuottajan on korjattava tilanne
- saada palveluntuottajalta hyvitys kohtuullisista tarkastus- tai mittauskuluistaan.

Palveluntuottajan on korjattava kustannuksellaan tarkastuksessa tai mittauksessa puutteelliseksi havaittu suoritus viipymättä uhalla, että tilaajalla on oikeus korjata itse tai korjauttaa kyseinen puute tai vika palveluntuottajan kustannuksella.

Tilaajalla tai tilaajan edustajalla on oikeus valvoa toimeksiannon suorittamista ja antaa palveluyhtiölle palvelun suorittamiselle ohjeita ja huomautuksia. Ohjeet ja huomautukset on annettava kirjallisesti paitsi vähämerkityksellisissä ja kiireellisissä tapauksissa.

22. Asiakirjojen säilytys

Palveluyhtiön on säilytettävä sopimuskauden ajan kaikki kohteen huoltoa, korjausta, ylläpitoa ja muuta kiinteistöpitoa koskevat asiakirjat. Tilaajalla on oikeus pyynnöstä nähdä asiakirjat ja saada niistä jäljennökset veloituksetta.

23. Tilaajan ja palveluyhtiön kokoukset, katselmukset ja kirjaukset

Tilaajan ja palveluyhtiön kesken pidetään kokouksia seuraavasti:_____. Näiden lisäksi jompikumpi sopijapuoli voi halutessaan kutsua erikseen koolle yhteisen kokouksen. Palveluyhtiö on velvollinen osallistumaan näihin kokouksiin ilman eri veloitusta.

Tilaaja järjestää palvelukohteessa tai tiloissaan vähintään ___ kertaa vuodessa laatuarvioiteja ja kehityskokouksia, joihin palveluyhtiö on velvollinen korvauksetta osallistumaan.

Palveluyhtiö on velvollinen ilman erillistä korvausta ylläpitämään ja noudattamaan

- kohteen käyttöohjeita
- huolto- ja kunnossapitosuunnitelmaa ja -ohjeita
- ylläpitämään huolto- ja kunnossapitokirjanpitoa ja päivittämään kunnossapitokortistoa tai erillistä tietojärjestelmää
- ylläpitämään prosessiraportointikirjanpitoa tai erillistä prosessiraportointiohjelmistoa
-

Palveluyhtiön on suoritettava omalla kustannuksellaan asiakastytyväisyyskysely ennen ensimmäisen käyttövuoden loppumista ja sen jälkeen vuosittain koko sopimuskauden ajan. Kyselyllä selvitetään asiakkaiden mielipiteet kirjallisella kyselylomakkeella tai muualla tilaajan kanssa sovitulla tavalla. Asiakastytyväisyyskyselyn perusteella sopimuspuolet voivat sopia muutoksista tämän sopimuksen mukaiseen kokonaispalveluun.

24. Työntekijät

Siirtykö vesilaitoksen hlökuntaa palveluyhtiön palkkalistalle?

Palveluyhtiön tulee huolehtia siitä, että palvelun suorittamiseen käytetään pätevää henkilökuntaa sekä että sopimustehtävien suorittamista varten on riittävä kalusto ja välineistö.

Palveluyhtiö vastaa alaistensa ja asiantuntijoidensa sekä toimeksiannon suorittamisessa mahdollisesti käyttämiensä muiden yrittäjien töistä ja toimenpiteistä kuten omistaan.

Mikäli palveluyhtiön palveluksessa oleva henkilö osoittautuu siinä määrin epäpäteväksi tai sopimattomaksi, että palvelujen tuottaminen siitä kärsii eikä asia tilaajan kirjallisestakaan huomautuksesta korjaannu, on tällainen henkilö korvattava toisella pätevällä henkilöllä.

Palveluntuottajan on ilmoitettava tilaajalle kohteessa käyttämiensä työntekijöiden henkilötiedot sekä sovittava tilaajan kanssa kulkuluvista, henkilötunnisteista yms. menettelytavoista. Palveluntuottaja vastaa kulkuluvista aiheutuneista kustannuksista. Palveluntuottajan työntekijät ovat velvollisia pitämään esillä kulkulupaa tai henkilötunnistetta. Kulkulupaa ei saa luovuttaa toiselle henkilölle. Mikäli kulkulupa katoaa, siitä on ilmoitettava välittömästi tilaajan edustajalle.

25. Alihankkijoiden käyttö

Palveluyhtiöllä on oikeus teettää palveluita ulkopuolisilla palveluntuottajilla. Palveluyhtiö vastaa näiden töistä ja toimenpiteistä kuten omistaan.

Palveluyhtiön on otettava alihankintasopimukseen tämän palvelusopimuksen ehdot soveltuvin osin. Tilaajalla on oikeus pyydettyä saada jäljennös palveluyhtiön tekemistä alihankintasopimuksista.

Palveluyhtiön on esitettävä tilaajan hyväksyttäväksi alihankkijansa ja selvitys heidän laadunvarmistuksestaan riittävän ajoissa ennen alihankkijoiden ottamista. Hyväksymisestä kieltäytyminen voi tapahtua vain pätevästä syystä. Pätevänä synnä pidetään muun muassa alihankkijan laadunvarmistuksen puutetta tai verojen taikka työnantajamaksujen laiminlyöntiä.

Tilaajan taholta tapahtuva alihankkijan hyväksyminen ei vähennä palveluyhtiön vastuuta.

Palveluyhtiölle on oikeus vaihtaa alihankkijoiden kesken sopimuskauden haluamallaan tavalla. Muutostilanteessa on noudatettava em. alihankkijan hyväksymismenettelyä.

Palveluntuottajan on ilmoitettava tilaajalle kohteessa käyttämiensä alihankkijoiden työntekijöiden henkilötiedot sekä sovittava tilaajan kanssa kulkuluvista, henkilötunnisteista ym. menettelytavoista. Palveluntuottaja vastaa kulkuluvista aiheutuneista kustannuksista. Alihankkijan työntekijät ovat velvollisia pitämään esillä kulkulupia tai henkilötunnistetta. Kulkulupaa ei saa luovuttaa toiselle henkilölle. Mikäli kulkulupa katoaa, siitä on ilmoitettava välittömästi tilaajan edustajalle.

26. Tilaajan oikeus vaatia alihankintasopimuksen irtisanomista

Tilaajalla on oikeus vaatia palveluyhtiöltä irtisanomaan alihankkijan, jos kyseisen alihankkijan palvelujen osalta on tehty maksun vähennyksiä ___peräkkäisellä maksukaudella ja vähennysten yhteismäärä on enemmän kuin ___ % ko. maksukausien yhteenlasketusta maksusta. Irtisanomisen on tapahduttava ___vuorokauden kuluessa tilaajan kirjallisesti esittämistä vaatimuksesta.

Mikäli alihankkija irtisanotaan eikä palveluyhtiö välittömästi korvaa sitä uudella alihankkijalla, tilaajalla on oikeus tuottaa kyseiset palvelut itse tai ostaa ne kolmannelta taholta ja velvoittaa siitä tilaajalle koituvat kustannukset palveluyhtiöltä.

Palveluyhtiön on sisällytettävä tämän kohdan mukainen irtisanomislauseke irtisanomisaikoiheen alihankkijan kanssa tehtävään sopimukseen.

27. Muutokset palveluihin

Sovittujen palveluiden sisällön, laatutason, työaikojen tai palvelumaksun muuttaminen on mahdollista ainoastaan sopijapuolten yhteisellä sopimuksella. *sopimuksen päivitysprosessi, erillinen liitedokumentti?*

Tilaajalla on oikeus vaatia palveluyhtiöltä palvelujen muuttamista, jolloin palveluyhtiön tulee antaa ___ työpäivän kuluessa muutosvaatimuksen saamisesta tilaajalle arvio muuttamisen vaikutuksista palvelumaksuun ja/tai muihin sopimusehtoihin. Sen jälkeen, kun tilaaja on saanut palveluyhtiön muutosarvion, sopijapuolten on sovittava muutosarviossa esitetyistä seikoista. Tilaaja voi tällöin muuttaa muutosvaatimusta, jolloin palveluyhtiön on viimeistään ___ työpäivän kuluttua annettava tilaajalle uusi muutosarvio. Tilaajan on viimeistään ___ työpäivän kuluttua uuden muutosarvion saamisesta vahvistettava muutosarvio tai peruttava muutosvaatimus. Mikäli tilaaja ei vahvista muutosarviota ___ työpäivän kuluessa sen saamisesta, tilaajan katsotaan peruuttaneen muutosvaatimuksen. Mikäli tilaaja vahvistaa muutosarvion, palvelumaksua muutetaan muutoksista aiheutuvaa lisäkustannusta vastaavasti.

Palveluyhtiö voi kieltäytyä tekemästä muutoksia palveluihin, mikäli muutos vaikuttaisi haitallisesti palveluyhtiön kykyyn täyttää tämän sopimuksen mukaiset veloitteensa.

Palveluyhtiö voi myös itse ehdottaa palveluiden muuttamista. Palveluyhtiön tulee antaa tilaajalle muutosehdotus, jossa on ainakin

- määritettävä ehdotettu palvelujen muutos riittävän yksityiskohtaisesti
- eriteltävä palveluyhtiön syyt muutosehdotukselle
- muutoksen kustannusvaikutus tarvittavine laskelmineen
- muutoksen vaikutus palvelumaksuun.

Jos tilaaja hyväksyy palveluyhtiön muutosehdotuksen, palveluyhtiön on toteutettava palveluiden muutokset kohtuullisessa ajassa. Muutoksella ei ole vaikutusta palvelumaksuun, jos sopijapuolet eivät siitä nimenomaisesti sovi tai kohdan 43 mukaisessa menettelyssä niin määrätä. Palveluyhtiö voi saattaa asian käsiteltäväksi kohdan 43 mukaisesti.

Mikäli palveluyhtiön ehdottamien palveluiden muutosten takia palveluyhtiön tai sen aihtankkijan kustannukset alenevat, palvelumaksu alenee määrällä, joka vastaa __ prosenttia kustannusten säästöstä.

Mikäli sopijapuolet eivät pääse sopimukseen palveluiden muutoksesta tai muutosarvion sisällöstä, asia on ratkaistava kohdan 43 mukaisesti.

28. Ylivoimainen este

Sopijapuoli, jota ylivoimainen este kohtaa, on velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti toiselle sopijapuolelle asiasta viipymättä ja yksilöimään esteen ja sen vaikutukset kyseisen sopijapuolen velvoitteisiin uhalla, että hän muussa tapauksessa menettää oikeutensa vedota esteeseen. Sopijapuolten on pyrittävä sopimaan ylivoimaisen esteen vaikutusten minimoimisesta ja tarvittavista toimenpiteistä tämän sopimuksen jatkumisen mahdollistamiseksi ilman olennaisia lisäkustannuksia.

Ylivoimaisena esteenä pidetään

- puolustustila- tai valmiuslaissa tarkoitettua poikkeuksellista olosuhdetta tai niihin verrattavaa seikkaa, joka estää sopimuksen täyttämisen tai sen vaatiminen olisi kohtuutonta *valmiuslain tapauksessa puhdistamoiden tulisi toimia?*
- sopijapuolten suoritusta estävää lakkoa tai saartoa tai työnantajajärjestöjen hyväksymää tai päättämää työsulkua tai muuta niihin verrattavaa suoritusta olennaisesti estävää työtaistelutoimenpidettä *vesihuolto lakko-oikeuden ulkopuolella?*
- muuta sopijapuolista riippumatonta poikkeuksellista seikkaa, joka huomattavasti vaikeuttaa sopimuksen mukaisten velvollisuuksien täyttämistä ja jota sopijapuoli ei ole voinut ottaa edeltäpäin huomioon ja jonka tuottamaa haittaa hän ei ole voinut kohtuudella poistaa. Tällaiseksi poikkeukselliseksi syyksi katsotaan muun muassa veden, sähkön tai lämmönjakelun estyminen, jos se aiheutuu sopimuspuolista riippumattomista syistä.

Ylivoimaisen esteen aikana tilaajan on maksettava palveluyhtiölle kohdan 11 mukainen palvelumaksun kiinteä osuus sekä kohteen ylläpidon kannalta välttämättömät kustannukset. Mikäli ylivoimainen este ei estä kokonaisuudessaan palveluntuottamista, sopijapuolten tulee erikseen selvittää palveluiden tarve ja sopia palveluntuottamisesta maksettavasta korvauksesta.

lähtökohta varmaan aina, että perusylläpito pitää säilyttää, ylivoimainen este ei saa pysäyttää toimintaa

Sopimuksen purkamisesta ylivoimaisen esteen johdosta noudatetaan kohdan 36 määräyksiä.

29. Tilaajan väliaikainen sijaantulo palveluyhtiön sopimusrikkomuksen johdosta

Tilajalla on oikeus tuottaa itse tarvittavia palveluita palveluyhtiön sijasta tai tilata ne tarpeettomia kustannuksia aiheuttamatta kolmannelta taholta, mikäli

- palveluyhtiö ei noudata sovittuja palvelukuvauksia, mikä olennaisesti heikentää kohteen käyttöä ja/tai (tarpeeton poistetaan)
- palveluyhtiölle tulevista maksuista on tehty vähennyksiä ____ peräkkäisellä maksukaudella ja vähennysten yhteismäärä on enemmän kuin ____ % ko. maksukausien yhteenlasketusta maksusta.

Ennen väliaikaista sijaantuloa tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa palveluyhtiötä ja ilmoittaa väliaikaisen sijaantulon uhasta, ellei laiminlyöntiä tilaajan vaatimassa kohtuullisessa ajassa korjata. Mikäli laiminlyönti heikentää oleellisesti kohteen yleistä turvallisuutta, tilaajalla on oikeus suorittaa sijaantulo ilman kirjallista huomautusta.

Ellei palveluntuottaja huomautuksesta huolimatta korjaa laiminlyöntiä ja tilaaja suorittaa väliaikaisen sijaantulon, tilaajan on vähintään ____vuorokautta aikaisemmin ilmoitettava palveluyhtiölle kirjallisesti

- toimenpide, johon se haluaa ryhtyä
- syy kyseiseen toimenpiteeseen
- päivämäärä, jolloin se haluaa aloittaa toimenpiteen
- aika, joka sen arvion mukaan tarvitaan kyseiseen toimenpiteeseen
- toimenpiteen vaikutus palveluyhtiön velvollisuuteen tarjota palveluja sinä aikana, kun kyseistä toimenpidettä toteutetaan.

Tilaajan väliaikaisen sijaantulon johdosta palveluyhtiön on maksettava tilaajalle kaikki tällaisista toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset ja välittömät vahingot. Kyseisten palvelujen osalta noudatetaan kohdan 12 mukaista maksujen vähennysmekanismia sopimussakkoineen.

Mikäli tilaajan väliaikainen sijaantulo johtaa sopimuksen irtisanomiseen tai purkamiseen, noudatetaan kohtien 31 ja 33 määräyksiä.

30. Sijaantulon kesto

Tilaja voi suorittaa kohdassa 27 tarkoitettuja toimenpiteitä niin kauan, kunnes palveluyhtiö osoittaa, että se kykenee itse selviytymään sopimusvelvoitteistaan.

OSA 3 – Sopimuksen päättymisen

31. Irtisanominen tilaajan sopimusrikkomuksen perusteella

Palveluyhtiöllä on oikeus irtisanoa tämä sopimus, mikäli tilaaja on laiminlyönyt sopimuksen mukaista maksuvelvollisuuttaan ___perättäisen maksukauden osalta tai muuta palvelutuottamiseen olennaisesti vaikuttavaa velvollisuuttaan taikka jos tilaaja toimenpiteiltään estää projektiyhtiön velvoitteiden täyttämistä sopimuksen mukaisesti. Tällöin palveluyhtiön täytyy antaa tilaajalle kirjallinen irtisanomisilmoitus ___ vuorokauden kuluessa tilaajan sopimusrikkomuksen ilmenemisestä uhalla, että oikeus on muuten menetetty. Irtisanomisilmoituksessa on yksilöitävä tilaajan sopimusrikkomus, johon palveluyhtiön irtisanomisoikeus perustuu.

Ennen sopimuksen irtisanomista palveluyhtiön tulee kirjallisesti huomauttaa tilaajaa ja ilmoittaa sopimuksen irtisanomisen uhasta, ellei laiminlyöntiä palveluyhtiön vaatimassa kohtuullisessa ajassa korjata.

Tämän sopimuksen voimassaolo päättyy sinä päivänä, kun on kulunut ___ päivää/viikkoa/kuukautta siitä, että tilaaja on saanut irtisanomisilmoituksen tilaajan maksuvelvollisuuden laiminlyönnin perusteella tai muulla edellä mainitulla irtisanomisperusteella. Irtisanominen raukeaa, mikäli tilaaja korjaa virheen irtisanomisajan kuluessa.

32. Korvaus irtisanomisesta tilaajan sopimusrikkomuksen perusteella

Sopimuksen päättyessä kohdan 29 perusteella on maksettava palveluyhtiölle seuraavien kohtien yhteenlaskettu summa:

- sopimuksen päättymishetkeen mennessä maksettavaksi erääntyneet ja kulumassa olevalta maksukaudelta erääntymättömät maksut mahdollisine viivästyskorkoineen
- sopimussakkona tilaajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneen irtisanomisen vuoksi maksukautta vastaavien palvelumaksujen yhteenlaskettu summa / sopimuksen purkamisesta palveluyhtiölle aiheutuneet välittömät kustannukset (tarpeeton poistetaan).

Tilaajan maksettua em. summan sopimus katsotaan purkautuneeksi.

33. Irtisanominen ja purkaminen palveluyhtiön sopimusrikkomuksen perusteella palvelujakson aikana

Tilaajalla on oikeus irtisanoa tämä sopimus ___ kuukauden irtisanomisajalla, mikäli palvelujakson aikana tapahtuu toistamiseen sellainen palveluyhtiön sopimusrikkomus, jonka perusteella tilaaja voisi suorittaa kohdan 27 mukaisen väliaikaisen sijaantulon.

Tilaajan tulee antaa kirjallinen irtisanomisilmoitus ___ vuorokauden kuluessa palveluyhtiön em. sopimusrikkomuksen ilmenemisestä uhalla, että oikeus on muuten menetetty. Irtisanomisilmoituksessa on määriteltävä ilmennyt palveluyhtiön sopimusrikkomus ja maininta, että sopimus päättyy ___ kuukauden kuluessa siitä, kun palveluyhtiö on saanut kirjallisen irtisanomisilmoituksen, ellei palveluyhtiö korjaa sopimusrikkomustaan siinä ajassa.

Mikäli palveluyhtiö aloittaa viipymättä tilaajan kirjallisesti hyväksymän sopimusrikkomuksen korjausohjelman, niin suoritettu irtisanominen raukeaa, jos palveluyhtiö korjaa sopimusrikkomuksen ja korvaa sen seuraukset korjausohjelmassa sovitussa aikataulussa tilaajalle.

Mikäli palveluyhtiö epäonnistuu edellä mainitussa korjausohjelman suorittamisessa tai ei suorita sovittua korvausta sopimusrikkomuksesta, niin sopimuksen voimassaolo päättyy __vuorokauden kuluessa siitä, kun projektiyhtiö on vastaanottanut tilaajan kirjalliset ilmoituksen korjausohjelmaan liittyvien velvollisuuksien suorittamisen laiminlyönnistä tai korjauksen epäonnistumisesta.

Ennen kuin irtisanominen tapahtuu, sopijapuolten on neuvoteltava palveluyhtiön kohteessa tekemien todistettavien laiteinvestointien korvauksista.

Tilaajalla on oikeus sopimuksen purkamiseen, mikäli palveluyhtiön sopimusrikkomus on niin vakava, että tilaaja voi kohtuudella olettaa, ettei palveluyhtiö enää kykene suoriutumaan sopimusvelvoitteistaan. Sopimuksen purkamisesta perusteluineen on ilmoitettava välittömästi kirjallisesti projektiyhtiölle. Sopimus katsotaan purkautuneeksi kirjallisen purkuilmoituksen tiedoksisaannista.

34. Purkaminen palveluyhtiön maksukyvyttömyyden perusteella

Mikäli palveluyhtiö tulee palvelujakson aikana maksukyvyttömäksi, tilaajalla on oikeus purkaa tämä sopimus ilmoittamalla siitä kirjallisesti palveluyhtiölle. Maksukyvyttömyytenä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sitä, että palveluyhtiö asetetaan konkurssiin tai selvitystilaan taikka se laiminlyö suorittaa erääntyneitä laskujaan, kun riidattomien ja maksamattomien laskujen yhteismäärä vastaa vähintään ___ maksukauden maksua ja on ollut erääntyneenä vähintään __ kuukautta.

35. Menettely palveluyhtiön sopimusrikkomuksen tai palveluyhtiön maksukyvyttömyyden perusteella tapahtuvan irtisanomisen tai purkamisen jälkeen

Irtisanomis- tai purkamisilmoituksen annettuaan tilaajalla on oikeus ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin mahdollisten vahinkojen välttämiseksi ja kohteen toiminnan turvaamiseksi. Palveluyhtiö vastaa tilaajalle näiden toimenpiteiden aiheuttamista kustannuksista.

Purkaessaan tai irtisanoessaan tämän sopimuksen tilaajalla on oikeus siirtää haluamansa palveluntuottajien tai alihankkijoiden sopimukset palveluyhtiöltä itselleen ja vaatia tontin maanvuokrasopimuksen siirtoa itselleen sekä vaatia palveluyhtiötä siirtämään tilaajalle sen mahdolliset oikeudet kiinteistöön.

Irtisanomis- ja purkamisilmoituksen annettuaan tilaajalla on oikeus välittömästi ottaa kiinteistö tai sen osa ja palvelut väliaikaisesti haltuunsa ja ryhtyä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin enempien vahinkojen välttämiseksi ja kiinteistössä tapahtuvan toiminnan turvaamiseksi. Tilaajalle siitä aiheutuvat kustannukset vähennetään irtisanomisajan palvelumaksusta.

Tilaajan ja palveluyhtiön välisen sopimuksen päätyttyä kohteessa on pidettävä katselmus, jossa todetaan palveluiden tilanne sopimuksen päättymishetkellä ja muut sopimuksen päättymisen vaikutusten selvittämiseksi tarvittavat seikat.

36. Korvaus palveluyhtiön sopimusrikkomuksesta tai maksukyvyttömydestä johtuvasta palvelusopimuksen irtisanomisesta tai purkamisesta

Sopimuksen päättyessä palveluyhtiön sopimusrikkomuksen tai maksukyvyttömyyden perusteella tilaajan on maksettava palveluyhtiölle **sopimuksen päättymishetkeen mennessä maksettavaksi eräänntyneet ja vielä erääntymättömät maksut mahdollisine viivästyskorkoineen. Antaako mahdollisuuden tehtailla irtisanomisilmoituksen ja sopimuksen päättymisen välillä muuttuvia kuluja, jotka maksataan tilaajalla?**

Palveluyhtiön on korvattava tilaajalle tällä sopimuksen ennenaikaisesta päättymisestä seuraavasti: _____. Tämä vahingonkorvaus/sopimussakko vähennetään tilaajan palveluyhtiölle maksettavasta summasta.

37. Toiminnan jatkaminen

Tilaajan irtisanomis- ja purkamisoikeutta tai palveluyhtiölle maksettavaa korvausta koskeva mahdollinen erimielisyys ei saa viivyttää palvelun jatkamista, vaan tilaajalla tai muulla tilaajan valitsemalla palveluntuottajalla on tässä sopimuksessa tarkoitetut oikeudet mahdollisista korvauksista koskevista erimielisyyksistä huolimatta.

Jos palveluyhtiö estää tilaajaa tai muita palvelun jatkajia täyttämästä tässä sopimuksessa tarkoitettuja velvoitteita, tilaajalla tai muilla palvelujen jatkajilla on oikeus saada palveluyhtiöltä korvaus näin syntyneestä vahingosta ja palveluyhtiö on syyllistynyt kyseisellä menettelyllään sellaiseen sopimusrikkomukseen, mikä oikeuttaa tilaajan purkamaan sopimuksen välittömästi edellä mainitun sopimusrikkomuksen vuoksi.

38. Sopimuksen purkaminen ylivoimaisen esteen johdosta

Jos jompikumpi sopijapuoli on estynyt täyttämästä tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan kohdassa 26 määritetyn ylivoimaisen esteen vuoksi, toisella sopijapuolella ei ole oikeutta vedota sopimusrikkomukseen eikä esittää mitään vaatimuksia sellaisten velvoitteiden osalta, joihin ylivoimainen este vaikuttaa.

Jos kohde tuhoutuu tai ylivoimainen este jatkuu siten, että sopijapuoli, jota ylivoimainen este kohtaa, ei kykene täyttämään olennaista osaa sopimusvelvoitteistaan vähintään ____kuukauden ajan ja sopijapuolet eivät sovi muutoksista tämän sopimuksen ehtoihin, jolloin palvelujen tuottamista voitaisiin jatkaa, kumpi tahansa sopijapuoli voi purkaa seurauksitta tämän sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle sopijapuolelle. Sopijapuolten on neuvoteltava palveluyhtiön kohteessa tekemien todistettavien laiteinvestointien korvauksista.

39. Tilaajan suorittama sopimuksen irtisanominen ilman erityistä perustetta

Tilaaja voi irtisanoa sopimuksen ___ vuoden jälkeen sopimuksen allekirjoittamisesta laskettuna milloin tahansa sopimuskauden aikana ilman erityistä perustetta ilmoittamalla siitä kirjallisesti palveluyhtiölle. Sopimus katsotaan päättyneeksi ___ kuukauden kuluttua siitä, kun palveluyhtiö on vastaanottanut em. irtisanomisilmoituksen.

40. Korvaus tilaajan suorittamasta irtisanomisesta ilman erityistä perustetta

Sopimuksen päättyessä kohdan 37 perusteella tilaajan on maksettava palveluyhtiölle seuraavien kohtien yhteenlaskettu summa:

- sopimuksen päättymishetken mennessä maksettavaksi eräänntyneet ja vielä eräänntymättömät maksut mahdollisine viivästyskorkeineen
- sekä korvauksen irtisanomisesta _____.

41. Sopimuksen päättymisen sopimuskauden päättymisen vuoksi

Sopimus päättyy sopimuskauden päättyessä, elleivät sopijapuolet asiasta muuta kirjallisesti sovi.

Alkaen ___ kuukautta ennen sopimuskauden päättymispäivää tilaaja vähentää ___prosenttia kustakin palvelunmaksun muuttuvasta osuudesta ja maksaa kyseisen summan korkoa tuottavalle sulkutilille kunnes tämä sopimus on päättynyt, ellei palveluyhtiö ei ole tätä ennen antanut tilaajalle vähintään edellä mainitun summan suuruista tilaajan hyväksymää vakuutta lopputarkastuksessa sovittavien töiden suorittamisesta.

Alkaen ___ kuukautta ennen sopimuskauden päättymispäivää tilaajalla on oikeus suorittaa kiinteistön lopputarkastus arvioidakseen onko palveluyhtiö täyttänyt tämän sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

Tilaajan on ilmoitettava palveluyhtiölle kirjallisesti vähintään ___ vuorokautta etukäteen päivästä, jolloin se haluaa suorittaa lopputarkastuksen. Palveluyhtiön on annettava tilaajalle veloituksetta tarvittavaa apua lopputarkastuksen suorittamisessa. Tilaaja vastaa lopputarkastuksen kustannuksista.

Jos lopputarkastus osoittaa, että palveluyhtiö ei ole täyttänyt tämän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan, tilaajan on ilmoitettava palveluyhtiölle virheen korjaamisesta tai puutteen poistamisesta, jota tarvitaan kiinteistön saattamiseksi tämän sopimuksen edellyttämään tilaan ja määriteltävä kohtuullinen aika palveluyhtiön kyseiselle työlle.

Jos tilaaja ja palveluyhtiö ovat erimielisiä em. töiden laajuudesta, asia käsitellään kohdan 43 mukaisesti.

Palveluyhtiön on korjattava virhe tai poistettava puute tilaaja tyydyttävällä tavalla määritellyn ajan kuluessa sekä vastattava siitä syntyvistä kustannuksista. Ensisijaisesti korjaustöiden kustannukset katetaan kuitenkin sulkutililtä.

Mikäli palveluyhtiö ei suorita korjaustöitä, tilaajalla on oikeus teettää ne palveluyhtiön kustannuksella.

Sen jälkeen kun tilaajan vaatimat korjaustyöt on suoritettu ja maksettu, tilaajan on maksettava palveluyhtiölle sulkutilillä jäljellä olevat varat, ei kuitenkaan ennen sopimuskauden päättymispäivää.

Palveluyhtiön on yhteistyössä tilaajan ja mahdollisten uusien palveluntuottajien kanssa edistettävä palvelujen jatkumista mahdollisimman vähin keskeytyksin.

OSA 4 – Erinäisiä määräyksiä

42. Sopimuksen siirtäminen

Palveluyhtiöllä ei ole oikeutta siirtää sopimusta tai sen mukaisia velvoitteitaan kolmannelle ilman tilaajan kirjallista suostumusta. Tilaaja ei saa evätä suostumusta ilman perusteltua syytä.

Tilaajalla ei ole oikeutta siirtää sopimusta tai sen mukaisia velvoitteitaan kolmannelle ilman palveluyhtiön suostumusta, lukuun ottamatta tapauksia joissa siirto tapahtuu lain perusteella, kuntaliitoksen tai muun vastaavan luonteisen järjestelyn perusteella. Palveluyhtiö ei saa evätä suostumusta ilman perusteltua syytä.

43. Tilaajan lakisääteiset velvollisuudet

Tämä sopimus ei rajoita tilaajan oikeuksia suorittaa lakimääräisiä tehtäviään, eikä sellaisia velvoitteita täytettäessä suoritettavia toimenpiteitä pidetä tilaajan sopimusrikkomuksina.

44. Salassapito

Palveluyhtiö on tietoinen siitä, että tilaajalla on lakimääräisiä tai muita velvoitteita antaa kolmansille sopijapuolille tietoja toiminnastaan joko suoraan tai epäsuorasti. Tietojen antamisesta tällaiselle taholle ei pidetä tilaajan sopimusrikkomuksena. Tilaaja ei kuitenkaan saa ilmoittaa tai antaa tietoja

kolmannelle ilman tilaajaa koskevaa lakimääräisiä velvoitteita palveluyhtiön liike- ja ammattisalaisuudeksi katsottavista seikoista.

Palveluyhtiön tulee tarvittaessa myötävaikuttaa siihen, että tilaaja saa siltä pyydyt sopimukseen liittyvät tiedot toimitettavaksi edelleen tällaisille tahoille.

45. Riitojen ratkaisu

Tämän sopimuksen perusteella aiheutuvat riidat on pyrittävä ratkaisemaan ensisijaisesti sopimalla. Sopijapuolilla on velvoite neuvotella riitaisuuksia __ vuorokauden ajan. Sopijapuolet voivat yhteisestä suostumuksesta käyttää riidan ratkaisemisessa myös ulkopuolista sovittelijaa, joka antaa asiasta ratkaisusuosituksen. Sovittelijan nimeää _____.

Mikäli riitaisuutta ei saada ratkaistua em. kohdissa mainitulla tavalla, ratkaistaan riitaisuus _____.

46. Ilmoitukset ja tiedonannot

Kaikki ilmoitukset ja tiedonannot, jotka toimitetaan tämän sopimuksen puitteissa, on annettava kirjallisesti tai muulla todistettavalla tavalla ja niiden katsotaan olevan asianmukaisesti toimitettuja, mikäli ne on osoitettu seuraavasti: _____.

47. Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa vain molempien sopijapuolten kirjallisella sopimuksella, joka on sopijapuolen tai sen asianmukaisesti valtuutetun edustajan allekirjoittama.

48. Sopimusmääräysten erillisuus

Mikäli tuomioistuin tai hallinnollinen elin toteaa jonkin tämän sopimuksen määräyksen osittain tai kokonaan laittomaksi, pätemättömäksi tai kokonaan täytäntöönpanokelvottomaksi, se ei vaikuta minkään muun tämän sopimuksen kohdan laillisuuteen, pätevyys tai täytäntöönpanokelpoisuuteen.

Sopijapuolten on vilpittömässä mielessä pyrittävä mahdollisimman pian korvaamaan laittomaksi, pätemättömäksi tai täytäntöönpanokelvottomaksi todettu sopimusmääräys uudella määräyksellä, joka vastaa sisällöltään mahdollisimman paljon kyseisen sopimusmääräyksen tarkoitusta.

Mikäli sopijapuolet eivät pääse sopimukseen uuden sopimusmääräyksen ehdoista ___kuukauden kuluessa, asia ratkaistaan kohdan 43 mukaisesti.

49. Sopimuskappaleet

Tämä sopimus on laadittu kahtena samanaikaisena kappaleena, yksi kummallekin sopijapuolelle.

50. Sopimuksen voimaantulon edellytykset

Sopimus astuu voimaan kun

- tämä sopimus allekirjoitetaan
- tilaajan hankintapäätös on saanut lainvoiman
- tilaajalle on toimitettu jäljennökset
 - palveluyhtiön kaupparekisteriotteesta ja yhtiöjärjestyksestä
 - mahdollisesta yhteenliittymäsopimuksesta
- muut seuraavat edellytykset ovat täyttyneet: _____.